

Økonomien i jordbrukskretet på Vestlandet 2018

Trendar og utvikling 2009-2018

Tabellsamling 2014-2018

NIBIO RAPPORT | VOL. 6 | NR. 24 | 2020

TITTEL/TITLE

Økonomien i jordbruket på Vestlandet 2018. Trendar og utvikling 2009-2018
Tabellsamling 2014-2018

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Marius Berger, Torbjørn Haukås

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
27.02.2020	6/24/2020	Open	14306	17/00029
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-02523-8	2464-1162	97		

OPPDAGSGIVER/EMPLOYER:

Landbruks- og matdepartementet

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Marius Berger

STIKKORD/KEYWORDS: Driftsøkonomi, foretaksøkonomi, Vestlandet, driftsgransking	FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK: Regional økonomi Vestlandet
--	--

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Ei oversikt over utviklinga i landbruket dei siste 10 åra i Vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal vert presentert. Driftsgranskingane i jord- og skogbruk er ei årleg rekneskapsundersøking blant tilfeldig utvalde gardsbruk frå heile landet. I 2018 var det med totalt 916 bruk, der 180 var frå Vestlandet; 59 i Hordaland, 62 i Sogn og Fjordane og 59 i Møre og Romsdal. Jordbruksinntekta målt som vederlag til arbeid og eigenkapital, gjekk ned både på Vestlandet og i resten av landet. Driftsformene sau og frukt hadde ein auke samanlikna med 2017. Dei andre driftsformene gjekk tilbake. Nettoinvesteringane og gjelda på Vestlandet auka frå 2017 til 2018.

LAND/COUNTRY:	Noreg
FYLKE/COUNTY:	Hordaland
KOMMUNE/MUNICIPALITY:	Bergen
STED/LOKALITET:	Bergen

GODKJENT /APPROVED

Hildegunn Norheim

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Torbjørn Haukås

NAVN/NAME

NAVN/NAME

Forord

Driftsgranskningane er ei årleg rekneskapsgransking som i 2017 omfatta 916 bruk over heile landet. Grunnlagsmaterialet for denne granskninga er stort, og mange data vert det ikkje plass til i den landsdekkande publikasjonen. Denne rapporten inneholder lokale data frå Vestlandet.

Rapporten er basert på driftsgranskingsdata frå dei tre vestlandsfylka Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. For rekneskapsåret 2018 var det med 180 bruk frå Vestlandet i granskninga. Driftsgranskningane i jord- og skogbruk er eit årleg fellesprosjekt, som krev stor innsats av medarbeidarar ved fleire av NIBIO sine kontor. NIBIO-kontoret i Bergen har ansvaret for tala frå Vestlandet.

Marius Berger har skrive rapporten med bidrag frå Torbjørn Haukås. Geir Harald Strand har lese gjennom rapporten, og Anne Bente Ellevold har klargjort manus for trykking.

Bergen, 27.02.20

Torbjørn Haukås

INNHOLD

1 Innleiing	5
2 Jorbruksøkonomien på Vestlandet i 2018- utvikling og driftsresultat.....	6
3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret.....	10
3.1 Resultatmål i jordbruket.....	10
3.1.1 Driftsoverskot.....	10
3.1.2 Vederlag til arbeid og eigenkapital	13
3.1.3 Lønsevne per time.....	15
3.2 Skogbruket.....	16
3.3 Totaløkonomi	16
3.4 Nettoinvestering, gjeld og soliditet	18
3.4.1 Nettoinvestering	18
3.4.2 Gjeld	19
3.4.3 Soliditet	20
3.5 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag	21
4 Innvesteringar i jordbruket på Vestlandet	24
4.1 Innleiing	24
4.2 Innvesteringar mellom regionar	24
4.3 Innvesteringar etter storleik og driftsform.....	25
5 Tabellsamling 2014-2018.....	27
6 Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga	96

1 Innleiing

Driftsgranskningane i jord- og skogbruk har ei lang historie. Noregs Vel starta driftsgranskinger alt i 1911. Granskinga vart overteken av Noregs landbruksøkonomiske institutt (NLI)¹ ved opprettinga i 1947. Ved fusjonen mellom NLI og Budsjettetnemnda for jordbruket i 1986, vart driftsgranskningane lagde til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forsking, NILF. Etter fusjonen mellom NILF, Bioforsk og Skog og landskap i 2015, hamna driftsgranskningane i Avdeling for driftsøkonomisk analyse i Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO.

Hovudformålet med driftsgranskningane er å vise resultat og utvikling i økonomiske tilhøve på gardsbruk der inntekter frå jordbruket har eit vesentleg omfang. Driftsgranskningane skal vise økonomiske resultat for brukarfamilien og for ulike bruk med omsyn til storleik, driftsform og geografisk plassering. Vidare skal driftsgranskningane gje grunnlag for samanlikning med anna nasjonal og internasjonal statistikk, gje grunnlag for forsking og utgreiing, gje hjelpe til rådgjeving og undervisning og innspeil til offentleg politikk og forvalting. Granskingane skal også gje grunnlag for dokumentasjon for den samfunnsøkonomiske verdiskapinga i landbruk og tilknytte næringar.

Etter 1950 har det kvart år vore med om lag 1 000 bruk i driftsgranskningane, dei siste åra er tal deltakarbruk noko redusert. I 2018 var det i alt med 916 bruk i driftsgranskningane. Ved utval av bruk, er det lagt vekt på at driftsgranskningane skal vere representative for den delen av landbruket der storparten av inntekta kjem frå bruket. Nye bruk til driftsgranskningane vert rekryterte ut frå lister over bruk som er tilfeldig trekte ut frå tilskotsregisteret til Landbruksdirektoratet. Uttrekte bruk skal ha ei standard omsetning større enn kr 150 000². Det er produksjonsomfanget, og ikkje det økonomiske resultat på det enkelte bruket som er kriterium for utvalet. Deltaking i driftsgranskningane er frivillig, og det er inga grense for kor lenge eit bruk kan vere med, men brukaren skal ikkje vere eldre enn 70 år. Kvart år vert mellom 5 og 10 prosent av deltakarbruka skifta ut. Av dei 916 brukka i driftsgranskningane i 2018, kom 180 bruk frå Vestlandet, 59 frå Hordaland, 62 frå Sogn og Fjordane og 59 frå Møre og Romsdal. Denne rapporten tar for seg økonomien i landbruket på Vestlandet i 2018, og viser økonomiske utvikling dei siste ti åra.

Kapittel to viser hovudtala for Vestlandet for 2018, og omhandlar driftsresultatet i jordbruket for dette året. Kapittel tre viser utviklinga i økonomien i jordbruket, soliditeten og totaløkonomien til brukarfamilien dei siste ti åra. Trendane i denne perioden er presenterte i figurar, og alle bakgrunnsdata er deflaterte etter konsumprisindeksen. I kapitel fire ser ein nærmare på nettoinnvesteringane i jordbruket på Vestlandet. Kapittel fem er sjølve tabellsamlinga som inneholder tal frå driftsgranskningane for Vestlandet for dei siste fem åra. Tabellane er delte inn slik at ein kan finne tal for landsdelen, fylka, ulike storleiksgrupper og ulike produksjonar. Utvalet av bruk i driftsgranskningane skal ikkje vere representativt for jordbruket i kvart fylke, men for regionen. Dette må ein ta omsyn til når ein tolkar resultata eller nyttar tala. Alle økonomiske data i kapittel fem (tabellane) er nominelle tal for åra, og dermed ikkje inflasjonsjusterte. Sist i rapporten finn ein forklaringar på dei faguttrykka som er nytta.

---

¹ NILF vart oppretta i 1986 ved at NLI vart slege saman med Sekretariatet for Budsjettetnemnda i jordbruket. Frå 1.7.2015 inngår NILF i NIBIO som er ein fusjon mellom Bioforsk, Skog og landskap og NILF.

² Standard omsetning er normerte tal for omsetning av produkt utan tilskot. Klassifiseringa er felles for EU-statistikken.

2 Jordbruksøkonomien på Vestlandet i 2018-utvikling og driftsresultat

Hovudtendensar:

- Jordbruksinntekta til vestlandsbonden vart høgare enn landsgjennomsnittet i 2018
- Stor nedgang for storfekkjøtt og for kombinert produksjon av mjølk og gris
- Nok eit godt år for bruka med frukt og bærproduksjon.

Vestlandsbonden oppnådde ei jordbruksinntekt, målt som løn til alt arbeid og rente på eigenkapital per årsverk, på kr 299 600 i 2018. Det er ein nedgang på kr 2 700 frå året før. I gjennomsnitt for landet gjekk jordbruksinntekta ned med kr 35 900 og vart på kr 287 400 per årsverk. Jordbruksarealet for vestlandsbruka var i middel 307 dekar, 24 dekar meir enn i 2017.

Den store nedgangen i jordbruksinntekta for landet heng saman med tørken sist sommar. For bøndene på Vestlandet vart konsekvensane av tørken mindre, men det var ein stor auke i kostnader knytte til kjøp av grovfôr og kraftfôr. Dessutan auka erstatningane for avlingssvikt.

Dei bruka med minst areal, fekk ein auke i jordbruksinntekta frå 2017 til 2018. Blant desse finn vi og bruka med fruktproduksjon som hadde gode år både i 2017 og 2018. Bruka med jordbruksareal større enn 100 dekar fekk ein nedgang i jordbruksinntekta samanlikna med året før. Høgare auke i kostnader enn inntekter forklarer denne utviklinga

Mjølkeproduksjon er basisen for landbruket på Vestlandet, og det er flest bruk i denne gruppa. Mjølkesentane hadde ein nedgang i jordbruksinntekta med 4 prosent frå 2017 til 2018, og fekk i gjennomsnitt kr 320 000 per årsverk i jordbruksinntekt. Omsett mjølk auka med 22 500 liter, medan mjøleprisen gjekk ned 3 øre per liter. I alt auka mjøleinntektene med 11 prosent. I 2018 leverte produsentane i denne gruppa 90 prosent av mjølkekveten, 5 prosentpoeng mindre enn i 2017.

Omsett kjøt auka med 13 prosent, men lågare prisar på storfekkjøt i tillegg til nedgang i verdien på dyr ved årsskiftet, ført til at inntektene frå kjøtproduksjon på mjølkeproduksjonsbruka gjekk ned. Det var stor investeringsvilje blant mjølkesentane på Vestlandet i 2018, i gjennomsnitt var nettoinvesteringa kr 189 900, nesten kr 11 700 meir enn i 2017. Samla gjeld auka med 15 prosent og var i gjennomsnitt 3,7 mill. kr. Rentekostnaden auka med 11 prosent frå 2017 til 2018. Dei variable og faste kostnadene auka med høvesvis 18 og 13 prosent.

Produksjonsomfanget på mjølkesentane var på 28,5 årskyr, 1 årsku meir enn i 2017. Bruka omsette i gjennomsnitt 214 000 liter mjølk og 7 120 kg storfekkjøt (inkl. kukkjøt). Gjennomsnittleg jordbruksareal var 392 dekar. Arbeidsinnsatsen var litt over 2 årsverk à 1 845 timer. Dette var ein liten auke, samanlikna med året før.

Bruka med kombinert mjølkesentane og sauehald oppnådde i 2018 ei jordbruksinntekt per årsverk som var kr 284 800, 6 prosent mindre enn i 2017. Omsett mjølk gjekk opp med 3 330 liter. Kjøtproduksjon på storfe auka med 9 prosent til 4 640 kg. Også omsett sau- og lammekkjøt gjekk opp samanlikna med fjoråret, til saman 5 prosent til 2 750 kg. Mjøleprisen gjekk ned med 10 øre og vart kr 5,41 per liter. Prisane for storfekkjøt lammekkjøt, og sauekjøt gjekk også ned med 2, 3 og 6 prosent. Inntektene frå husdyrhaldet gjekk opp med 3 prosent på desse brukena, medan tilskot og andre inntekter auka med heile 14 prosent. Totalt sett gjekk produksjonsinntektene opp med 8 prosent frå 2017. Dei samla kostnadene auka med 11 prosent. Likevel auka driftsoverskotet med 8 800.

Bruka med kombinert mjølkesentane og sauehald hadde stor investeringsvilje i 2018 med ei nettoinvestering på kr 231 800. Det er likevel ein nedgang på 23 300 samanlikna med året før. Det var

særleg investeringar i driftsbygningars og maskinar som drog opp nettoinvesteringa. Samla gjeld var på 2,1 mill. kr, ein auke på 28 prosent frå året før.

Gjennomsnittleg jordbruksareal var 401 dekar. Bruka hadde 17 årskyr, ei årsku meir enn i 2017, og 96 vinterföra sauher, 7 fleire enn i 2017. Arbeidsinnsatsen gjekk opp med 250 timer og var på 2,2 årsverk å 1845 timer per bruk. Større arbeidsinnsats, samt at rentekostnaden auka med 73 prosent, bidrog til at jordbruksinntekta gjekk ned frå 2017.

Bruka med kombinert mjølkeproduksjon og svinehald har hatt ein nedgang i jordbruksinntekta dei siste to åra. Frå 2017 til 2018, vart det ein nedgang på 32 prosent, og jordbruksinntekta utgjorde totalt kr 184 900. Frå 2016 til 2017 var nedgangen på 20 prosent. Medan kjøtproduksjonen gjekk ned i 2017, var det ein auke både for storfekjøt og svinekjøt i 2018. I alt vart det omsett 3 620 kg storfekjøt og 24 760 kg svinekjøt (inkl. purke- og råneslakt) i 2018, ei auke på høvesvis 9 og 5 prosent frå 2017. Talet på selde smågrisar gjekk opp med 2 prosent. Omsett mjølk auka med 5 prosent.

Prisen på mjølk auka, medan prisane på storfekjøt, svinekjøt og smågrisar gjekk ned. Inntekter frå livdyr storfe gjekk ned med heile 52 prosent. Totalt gjekk inntektene frå husdyrprodukt ned med 1 prosent på desse bruken. Tilskota og andre inntekter gjekk noko opp, slik at produksjonsinntektene i alt gjekk opp med 1 prosent frå 2017. Både variable og faste kostnader og gjeldsrenter auka. Som følgje av store investeringar i driftsbygningars, auka avskrivingane med heile 32 prosent. Arbeidsinnsatsen var uendra frå 2017. Saman med auke i avskrivingar og renteutgifter førte dette til nedgang i årsverksinntekta. I alt vart det arbeidd 1,9 årsverk på desse bruken i 2018. Bruka hadde eit produksjonsomfang på 255 dekar, 19 årskyr, 17 purker, 682 smågriser for sal og 24 760 kg kjøt frå slaktegris. Det er berre sju bruk i denne gruppa, og endringar på enkeltnivå kan ha store utslag på resultata i denne gruppa.

Sauetruka på Vestlandet fekk ein auke i jordbruksinntekta i 2018. I gjennomsnitt vart jordbruksinntekta på kr 131 600 per årsverk, ein auke på 23 prosent frå 2017. Tal vinterföra sauher auka med 9, medan omsett kjøt gjekk opp med 16 prosent. I gjennomsnitt gjekk prisen på lammekjøt opp med kr 0,31 per kg og prisen på sauekjøt gjekk ned med kr 3,63. Husdyrinntektene auka med 54 prosent medan samla tilskot auka med 12 prosent. Totalt gjekk produksjonsinntektene opp 22 prosent. Både faste- og variable kostnader auka med 16 prosent, men auken i produksjonsinntektene bidrog til at driftsoverskotet auka med 47 prosent samanlikna med 2017. Sjølv om arbeidsforbruket auka frå 1,1 til 1,3 årsverk, og renteutgiftene vart 17 prosent høgare enn året før, auka vederlaget med kr 25 000.

I 2018 omfatta driftsforma 30 bruk med i gjennomsnitt 145 vinterföra sauher og 220 dekar jordbruksareal. Desse bruken har hatt relativt låge nettoinvesteringar gjennom fleire år. I 2018 var nettoinvesteringa på 38 300 per bruk.

Produksjon av storfekjøt, enten med ammekyr eller på innkjøpte kalvar, oppnådde ei jordbruksinntekt per årsverk på kr 75 700 i 2018, ein nedgang på 40 prosent. Det har vore store endringar i jordbruksinntekta frå år til år for desse bruken. Det vert stadig fleire bruk med denne driftsforma, men det er likevel få bruk i gruppa, og nye bruk eller endringar på enkeltbruk, kan gje store utslag for gruppa.

Det vart produsert 11 340 kg storfekjøt på desse bruken i 2018, 1 200 kg mindre enn i 2017. Prisen på storfekjøt gjekk ned kr 1,29, og totalt gjekk inntektene frå husdyrhaldet ned med 8 prosent. Det vart selt fleire livdyr frå desse bruken samanlikna med tidlegare år. Tilskota hadde ein liten auke, og totalt gjekk produksjonsinntektene ned med 5 prosent. Dei variable kostnadene auka, medan dei faste kostnadene gjekk ned. Arbeidsforbruket auka med 150 timer og renteutgiftene var 6 prosent lågare enn året før. Som følgje av auka arbeidsforbruk og lågare driftsoverskot gjekk jordbruksinntekta for desse bruken ned i 2018.

Det var 12 bruk i gruppa i 2018. I gjennomsnitt hadde dei 307 dekar jordbruksareal, 19 ammekyr, 25 kviger og oksar og ein arbeidsinnsats på 1,2 årsverk. Bruka med kjøtproduksjon hadde den lågaste jordbruksinntekta blant dei presenterte driftsformene på Vestlandet i 2018.

Frukt- og bærproduksjon er den driftsforma som har hatt størst variasjon i jordbruksinntekta mellom år. 2018 vart eit godt fruktår, og sjølv om desse brukta også hadde eit bra år i 2017, auka jordbruksinntekta med 21 prosent frå 2017 til 2018, og vart kr 446 400 per årsverk. Frukt- og bærproduksjon vart dermed den driftsforma som oppnådde høgast jordbruksinntekt på Vestlandet også dette året. Det var god avling av pærer og moreller, men også for dei andre fruktslaga vart avlingane brukbare. Med unnatak av pærer, var det ein liten nedgang i prisane for både frukt og bær. Produksjonsinntektene auka med 17 prosent, medan dei variable kostnadene gjekk ned tilsvarende. Dei faste kostnadene auka samanlikna med året før. Arbeidsforbruket var uforandra, og difor vart det ein relativt stor auke i årsverksinntekta. Arbeidsinnsatsen var på 1,7 årsverk per bruk. Det er 19 produsentar i denne gruppa, og i gjennomsnitt hadde dei eit jordbruksareal på 60 dekar.

Nettoinvesteringane på vestlandsbruka låg noko lågare enn landsgjennomsnittet i 2018. I gjennomsnitt investerte vestlandsbøndene for kr 159 600, medan nettoinvesteringane for landet var på kr 203 000. Nettoinvesteringane på Vestlandet auka med kr 59 200 frå året før. Samla gjeld auka med 20 prosent for vestlandsbonden, og var på 3,0 mill. kr i middel per bruk. Rentekostnadene auka med 16 prosent.

Driftsgranskingane viser at driftsoverskotet frå jordbruket på Vestlandet utgjorde 43 prosent av dei samla inntektene til familien i 2018, 1 prosentpoeng lågare enn i 2017. Lønsinntekt utgjorde 41 prosent. Skogbruk og tilleggsnæring med utgangspunkt i ressursane på bruket utgjorde høvesvis 1 prosent og 5 prosent. Resten av dei samla inntektene er anna næring, pensjonar, sjukeløn og kapitalinntekter.

Maksimalt jordbruksfrådrag var kr 166 400 i 2018. Dette har vore uendra dei siste åra. Tek ein omsyn til inntektsverknad av jordbruksfrådraget, vert den skattekorrigerte jordbruksinntekta i 2018 kr 328 100 i gjennomsnitt per årsverk for bruken på Vestlandet. I alt utgjer inntektsverknaden av jordbruksfrådraget kr 28 500 per årsverk, ein nedgang på kr 2 100. Nedgang i inntektsverknad per årsverk frå 2017 skuldast lågare skatteprosent på allmenn inntekt. Det er ikkje teke omsyn til inntektsverknaden av jordbruksfrådraget i dei andre resultatmåla som er presenterte fra driftsgranskingane.

Jordbruksinntekt er definert som løn til alt arbeid og rente på eigenkapitalen per årsverk, og varierer mellom ulike produksjonar og storleik på bruken.

Skattefordel for bønder er skattelette i form av eit ekstra jordbruksfrådrag i allmenn inntekt. Det blir rekna ein inntektsverknad av skatteletten tilsvarende den inntekta ein må ha for å oppnå same kjøpekraft som skatteletten genererer.

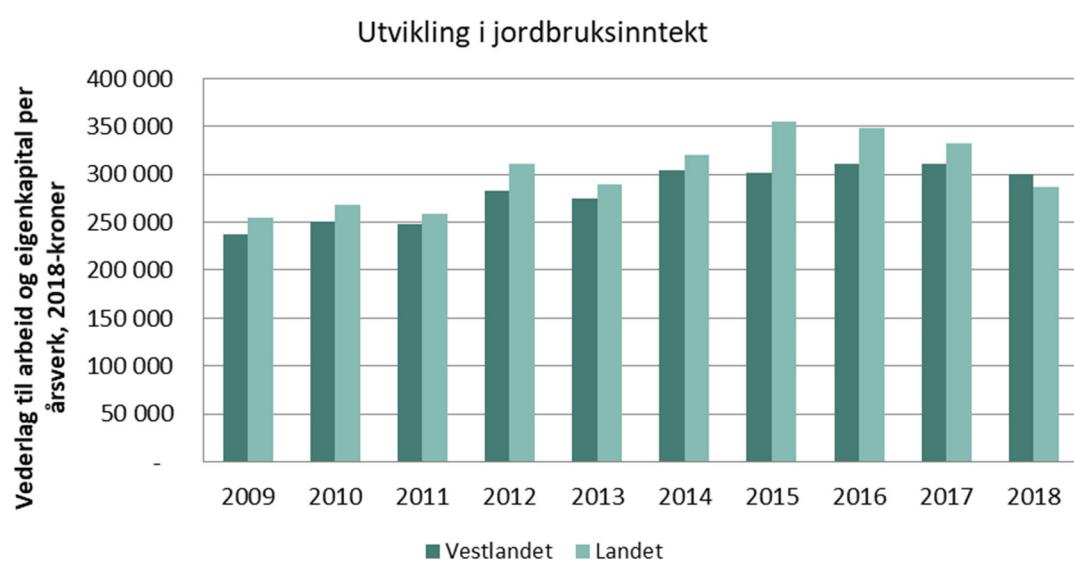
Driftsgranskingane i jordbruket var for 2018 basert på eit tilfeldig og representativt utval av 916 bruk over heile landet. I alt omfattar granskingsa 180 bruk frå Vestlandet; 59 i Hordaland, 62 i Sogn og Fjordane og 59 i Møre og Romsdal. Alle dei presenterte resultata er middeltal frå grupper av bruk. Det er stor sprenging i materialet, noko som ikkje kjem fram her. Middeltala for dei 180 brukta gjev likevel ein god peikepinn på korleis den økonomiske utviklinga for jordbruket på Vestlandet har vore.

Tabell 2.1 Samla oversikt for 2018

	Tal bruks 2018	Gj. areal dekar	Driftsoverskot per bruk		Vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk		Skattekorrigert vederlag per årsverk	
			2017	2018	2017	2018	2017	2018
Vestlandet, alle	180		441 000	458 800	302 300	299 600	332 600	328 100
Bruk < 50 dekar	7	27	319 100	384 700	357 500	423 300	396 600	466 200
« 50 - 100 dekar	16	73	380 500	497 600	335 900	394 200	363 500	417 200
« 100-200 dekar	34	148	315 300	300 200	255 800	250 100	288 900	284 900
« 200-300 dekar	46	246	350 000	335 100	251 600	244 200	282 200	271 600
« 300-500 dekar	51	374	498 800	484 600	308 200	293 000	341 100	322 400
> 500 daa	26	712	842 400	830 700	368 600	349 900	393 500	374 500
Mjølkeproduksjon	79	392	586 300	569 100	334 000	320 000	364 300	348 300
Mjølk/sauenhald	15	401	502 800	511 700	303 700	284 800	333 600	311 300
Mjølk/swinehald	7	255	397 300	249 400	270 700	184 900	304 100	208 000
Kjøtproduksjon, storfe	12	307	95 400	53 300	126 600	75 700	153 100	102 000
Sauenhald	30	230	93 900	138 300	106 700	131 600	138 400	149 800
Frukt og bær	19	60	466 300	605 400	367 900	446 400	397 200	476 200
Mjølk Hordaland	18	365	529 100	484 700	322 600	306 200	351 900	338 100
Mjølk Sogn og Fjordane	21	314	457 400	541 000	281 100	306 000	313 500	336 100
Mjølk Møre og Romsdal	40	445	665 100	621 700	358 300	330 400	388 100	357 000

Alle beløpa i tabellen er oppgjevne i nominelle kroner.

Jordbruksinntekt per årsverk er definert som løn til alt arbeid og til rente på eigenkapitalen

Figur 2.1 Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timer for Vestlandet og landet i perioden 2009–2018

3 Trendar og økonomisk utvikling siste tiåret

Dette kapittelet viser ein del trendar og utviklingstrekk i jordbruksoperaasjonane på Vestlandet frå og med 2009 til og med 2018. Materialet er gruppert etter region, storleik og driftsform. Nokre av gruppene er små, og for dei kan utskifting av bruk og større investeringar på einskilde bruk gje utslag på resultata. Bakgrunnsdata for figurane er deflaterte etter konsumprisindeksen, slik at alle resultatmåla er presenterte som 2018-kroner. Definisjonar av dei ulike resultatmåla er tekne inn heilt sist i rapporten.

3.1 Resultatmål i jordbruksoperaasjonane

3.1.1 Driftsoverskot

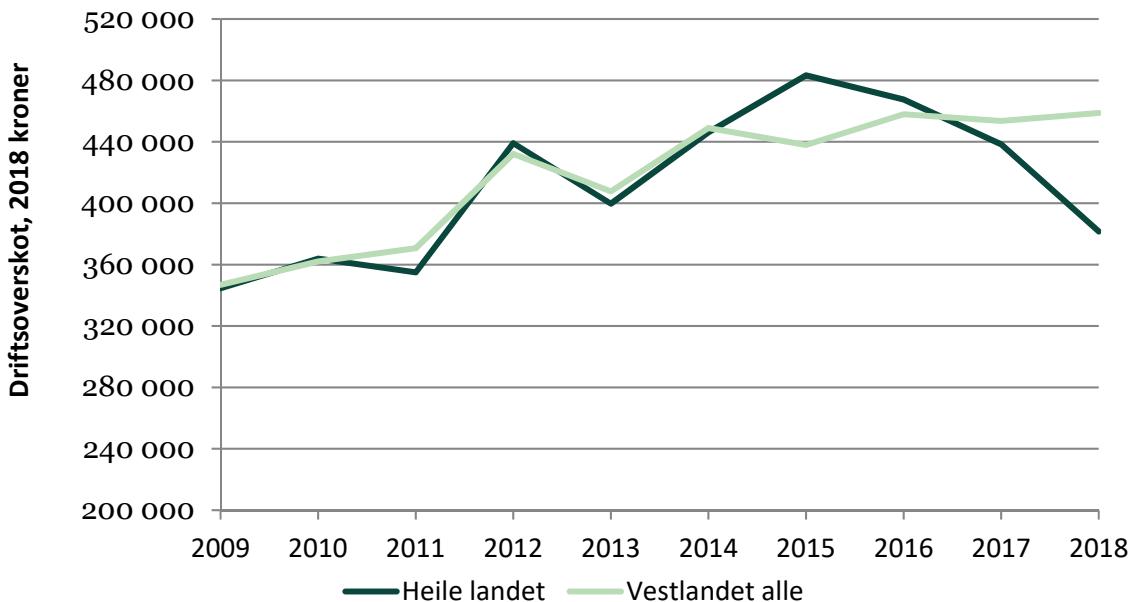
Driftsoverskot er produksjonsinntekter minus kostnader per bruk. Driftsoverskotet skal dekke løn til familien, og gje vederlag til både eigen og lånt kapital.

Driftsoverskotet for brukena på Vestlandet har i hovudtrekk følgt same trenden som resten av landet over ein lengre periode. Mellom 2009 og 2014 låg det om lag likt med landet. I 2015 og 2016 vart driftsoverskotet lågare enn landsgjennomsnittet, medan det har vore motsett dei siste to åra. Tørken hadde større innverknad for brukena på Austlandet, samanlikna med Vestlandet. Driftsoverskotet på Vestlandet hadde ein auke frå 2017 til 2018, medan det var ein kraftig nedgang når ein ser heile landet under eitt.

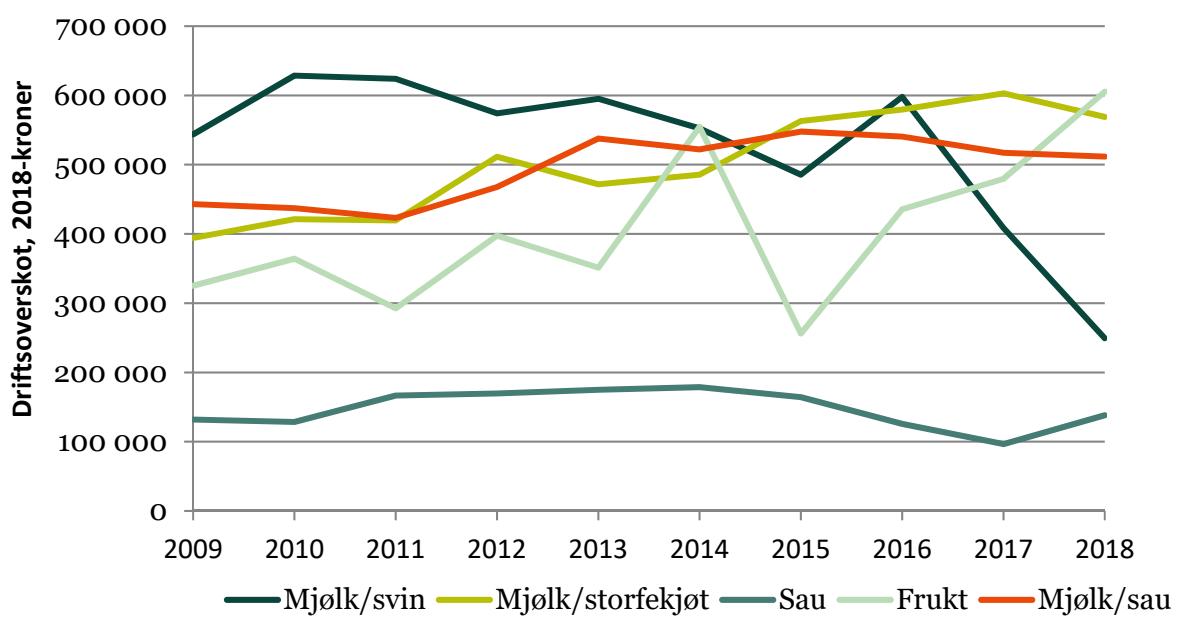
Bruka med frukt og bær hadde som året før, ein god sesong. Gode avlingar bidrog til det eit godt resultatet. Produksjonen av husdyrprodukt auka, medan prisane gjekk ned. Det var særleg pris på smågris som hadde stor nedgang samanlikna med 2017. Det har også vore ein auke når det gjeld tilskot og andre inntekter, blant anna som følgje av auka erstatningar frå avlingssvikt. Det var også ein auke i kostnadene, både når det gjeld dei faste og dei variable. Likevel vart driftsoverskotet kr 17 800 høgare målt i nominelle kroner samanlikna med fjoråret. Rekna i 2018 kroner vart driftsoverskotet kr 5 300 høgare enn året før.

Av dei ulike driftsformene på Vestlandet var det brukena med frukt og bærproduksjon som i snitt hadde det høgaste driftsoverskotet på kr 605 400 i 2018, medan dei som driv med sau i snitt oppnådde eit overskot på kr 138 300. Bruka med kombinert mjølk- og svineproduksjon hadde ein stor reduksjon, som kan forklaraast med lågare prisar i kombinasjon med kostnadsauke. Det er hovudsak auka avskrivningar som følgje av investeringar som bidrog til denne kostnadsauken. Bruka med sau hadde ein auke samanlikna med året, medan brukena med kjøttproduksjon hadde ein stor reduksjon. Auken i kg omsett kjøt, samt tilskot og andre inntekter, forklarer kvifor driftsoverskotet for sauebrukena auka. For produsentane av storfekjøtt, var det mindre omsett kg kjøt og lågare prisar som bidrog til eit lågare driftsoverskot samanlikna med året før. Blant brukena med kombinert mjølkeproduksjon og sau, gjekk driftsoverskotet opp.

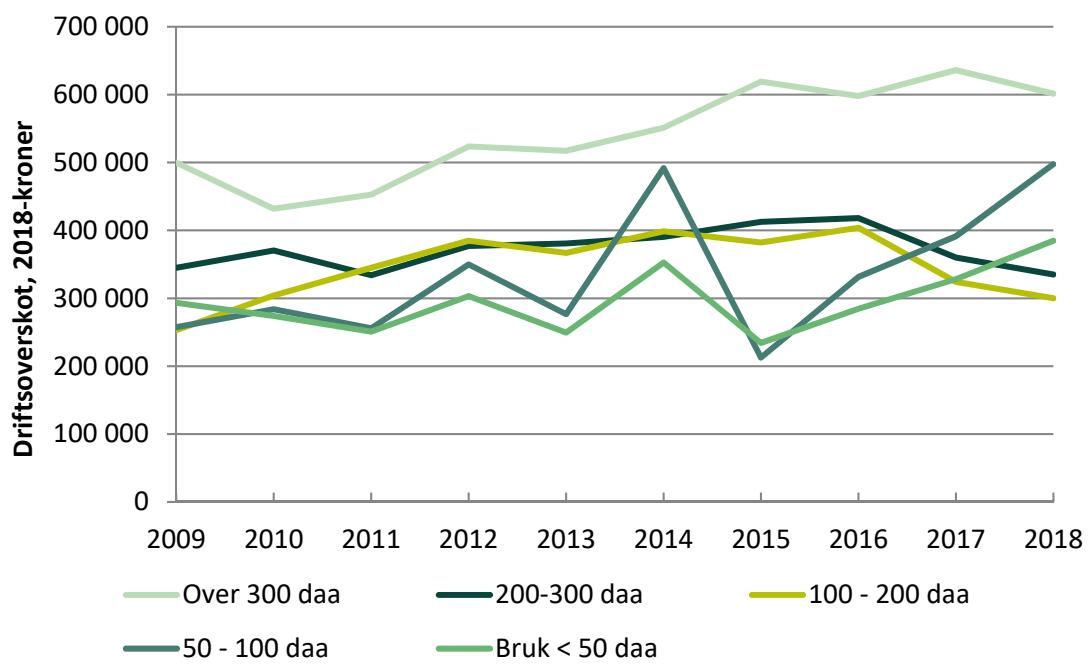
Dei største brukena målt etter areal, det vil seie bruk over 300 dekar, har hatt ei positiv utvikling sidan 2010. I 2018 hadde dei eit gjennomsnittleg driftsoverskot på kr 601 400, ein nedgang på kr 34 700 frå året før. For brukena under 100 dekar har det vore ein sterk auke som fylgje av gode avlingar blant fruktprodusentane. Dette gjeld særleg i perioden frå 2015 til 2018. Når det gjeld brukena mellom 100 og 300 dekar, har utviklinga i driftsoverskotet vore nokså lik. Frå 2016 har det vore ein reduksjon i driftsoverskotet blant brukena i denne storleiksgruppa.

Figur 3.1 Driftsoverskot i middel per bruk for heile landet og Vestlandet

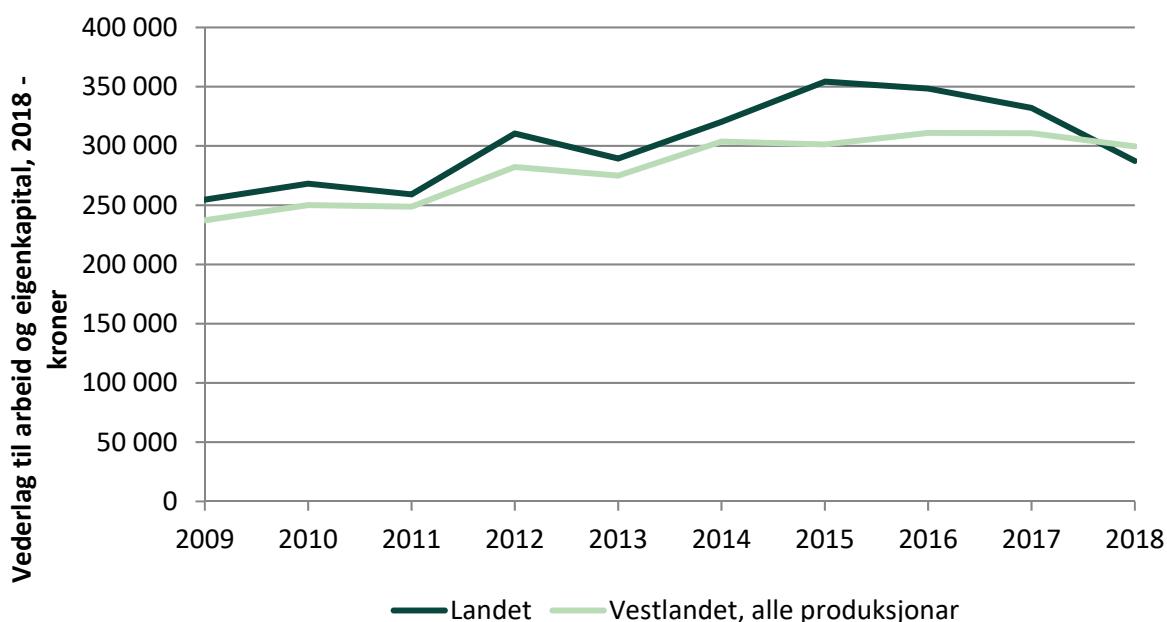
Figur 3.2 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike driftsformer på Vestlandet

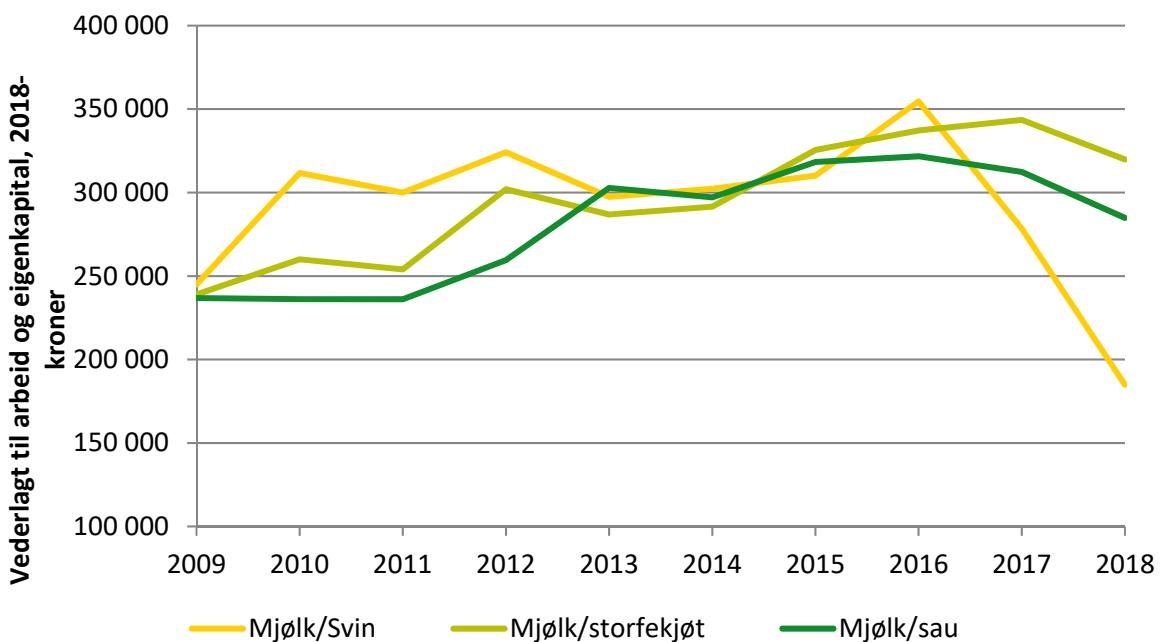
Figur 3.3 Driftsoverskot i middel per bruk for ulike storleiksgrupper på Vestlandet

3.1.2 Vederlag til arbeid og eigenkapital

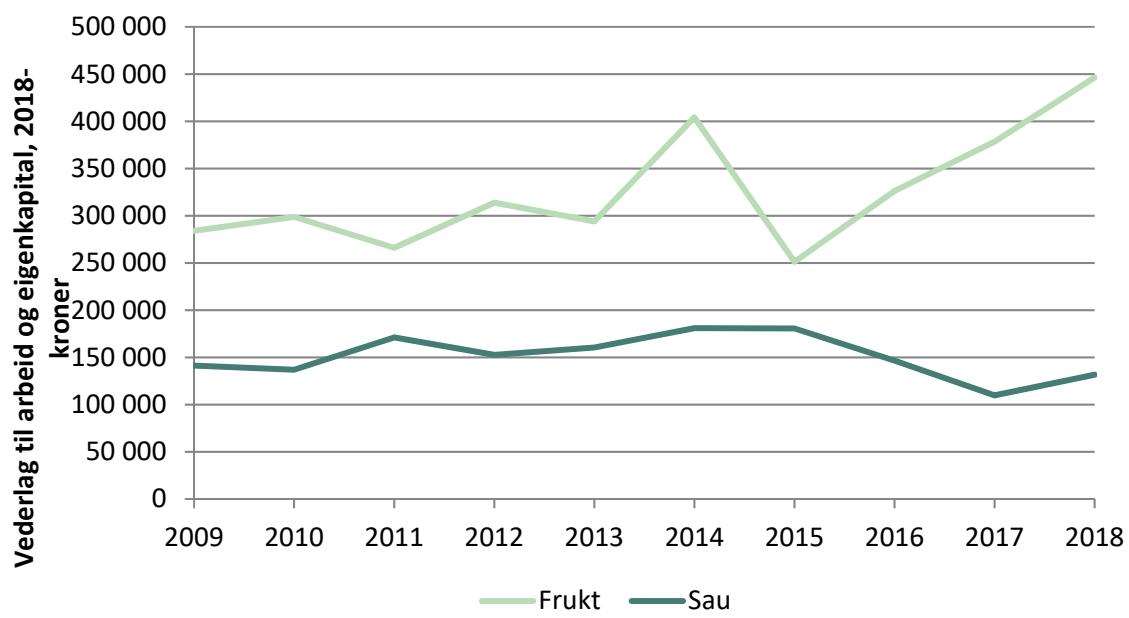
Jordbruksinntekt er her definert som vederlag til alt arbeid og rente på eigenkapital per årsverk, og viser kor mykje som er att til å dekke alt arbeid på bruket (også leigd hjelp), og til forrenting av eigenkapitalen. Gjennomsnittet for Vestlandet følger same utvikling som resten av landet fram til 2014. I 2015 auka skilnaden før den ble redusert frå 2016 til 2017. I 2018 var vederlaget høgare på Vestlandet, samanlikna med resten av landet. Når ein ser på dei ulike driftsformene med mjølk på Vestlandet, har det vore ein nedgang i dette resultatmålet i 2018. Samanlikna med 2017 hadde driftsforma mjølk og svin ein ei kraftig tilbakegang. Fruktboendene har tidlegare hatt ein del variasjon, men det det har vore ein auke i vederlaget dei tre siste åra. Når det gjeld sauebruka, har det vore ein liten auke etter to år med nedgang. Sauebruka ligg ein del lågare samanlikna med dei andre driftsformene. Det har vore tilfelle gjennom heile perioden.

Figur 3.4 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, heile landet og Vestlandet

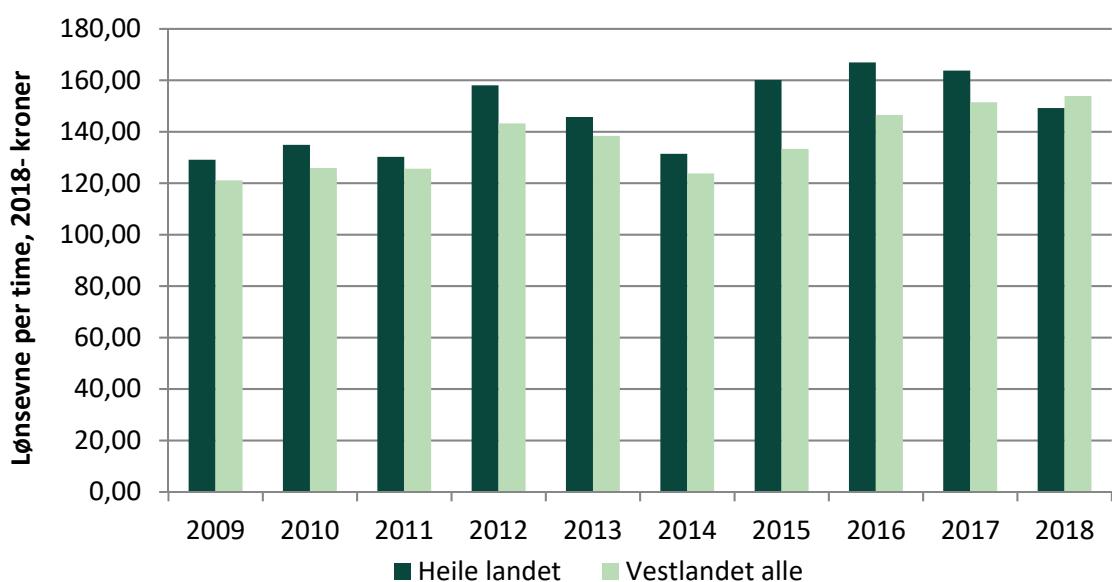
Figur 3.5 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, for driftsformene mjølk/gris, mjølk/storfekkjøt og mjølk/sau

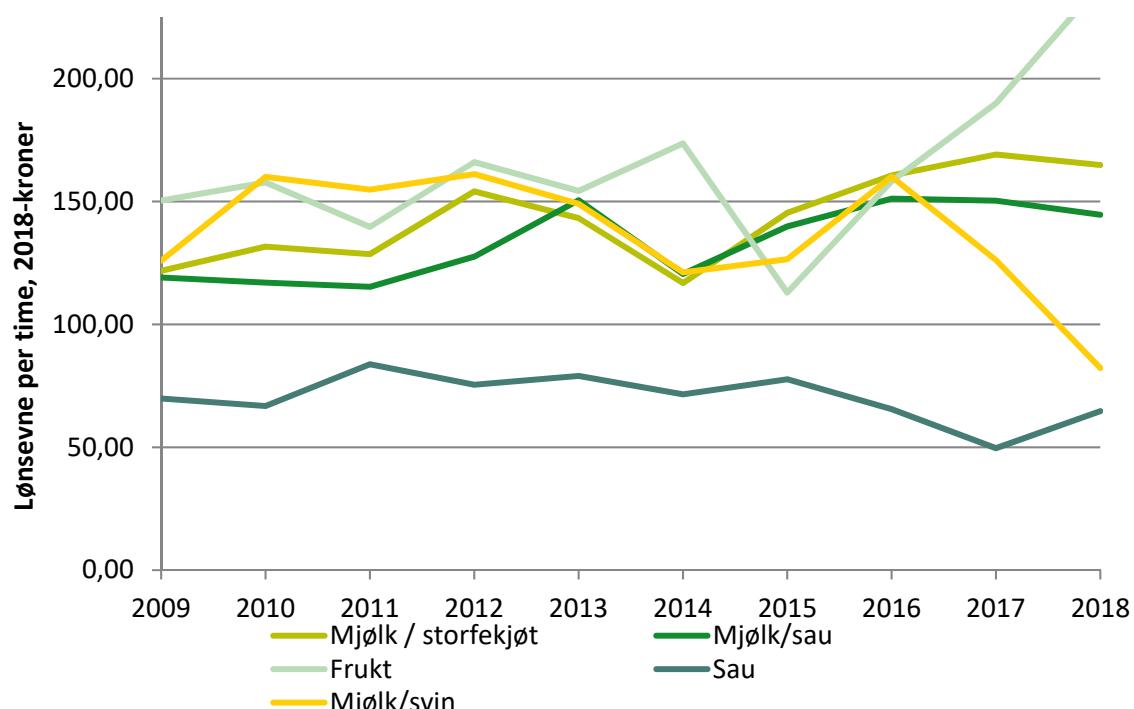
Figur 3.6 Jordbruksinntekt målt som vederlag til arbeid og eigenkapital per årsverk, for driftsformene frukt og sau

3.1.3 Lønsevne per time

Lønsevne per time er arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid delt på alle innsette arbeidstimer i jordbruket. Lønsevna syner kor mykje som er igjen til løn når all innsett kapital har fått godtgjering, og viser kva garden kan betale per innsett arbeidstime. Rentenivået har vore lågt dei siste fem åra, og kalkulasjonsrenta har vore på 2 prosent i 2018. Lønsevne per time gjekk ned på Vestlandet og landet generelt. Det var berre bruka med sau og frukt blant driftsformene på Vestlandet, som hadde ein auke i lønsevne samanlikna med året før. Blant dei andre driftsformene har det vore ein nedgang. Det gjeld i særleg grad driftsforma mjølk/svin

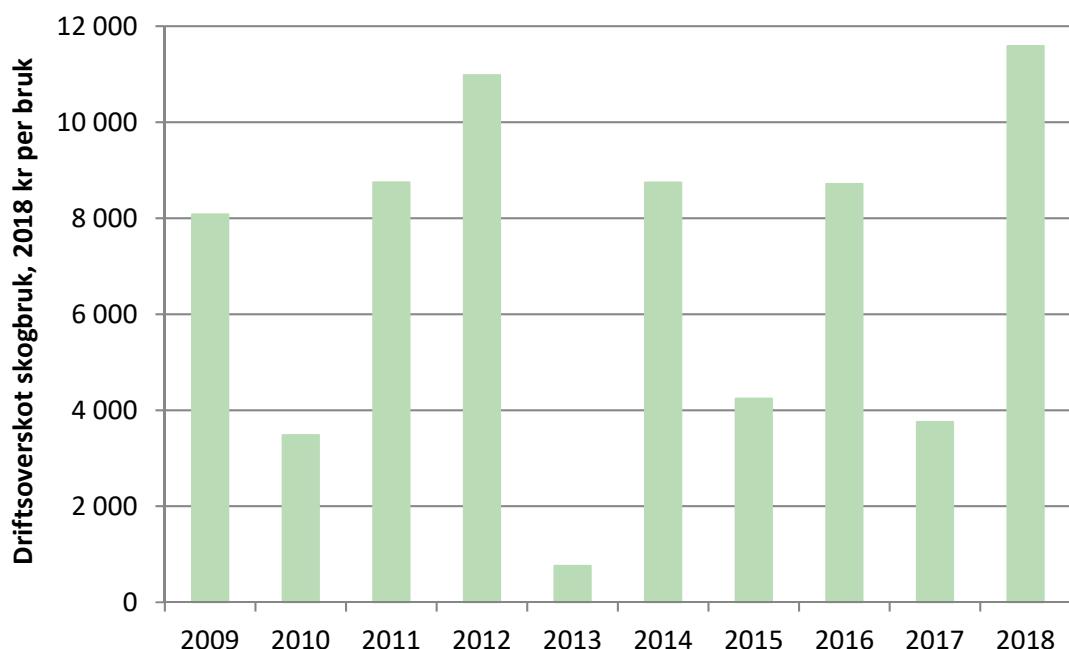
Figur 3.7 Lønsevne per time for heile landet og for Vestlandet

Figur 3.8 Lønsevne per time for ulike driftsformer på Vestlandet

3.2 Skogbruket

Dei fleste gardsbruka i driftsgranskningane har skogareal knytt til bruket. Mesteparten av bruken driv ikkje aktivt skogbruk, og driftsoverskotet frå skogen utgjer berre ein liten del av totalinntekta. Skogeigendommane på Vestlandet er i hovudsak små, og bratt terreng kan gjere det mindre lønsamt å hente ut tømmeret. Auka tømmerprisar vil kanskje kunne føre til større aktivitet i skogene på Vestlandet dei kommande åra. På nokre få bruk betyr derimot inntekter frå skog og utmark mykje, særleg på Nordmøre. Driftsoverskotet for skogen kan variere mykje frå eit år til eit anna. I 2018 vart driftsoverskotet i skogbruket 3 gongar høgare enn året før. Auka avverking og høgare tømmerprisar er med på å forklare denne endringa.

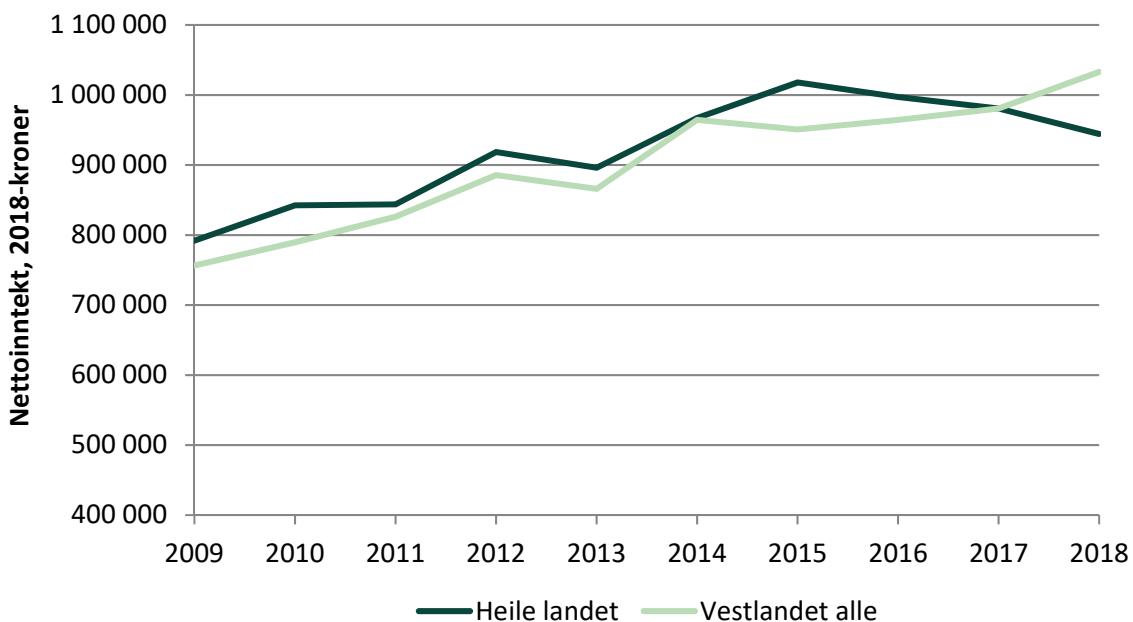

Figur 3.9 Driftsoverskot per bruk i skogbruket på Vestlandet

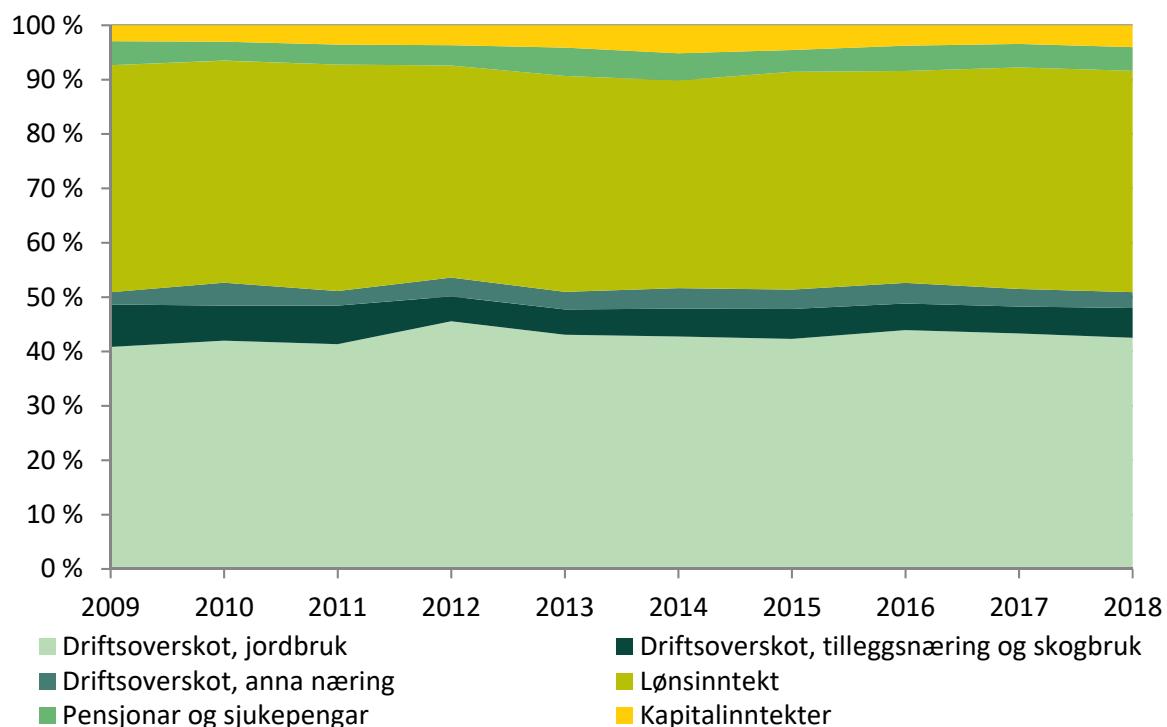
3.3 Totaløkonomi

Nettoinntekt er eit resultatmål for totaløkonomien (hushaldsinntekta) for brukarfamilien. Nettoinntekta er samla driftsoverskot frå alle næringar, løner, pensjonar, renteinntekter, verdi av eige arbeid på nyanlegg med frådrag av betalte renter og kår. Fram til 2017 har Vestlandet lege under landet totalt. I 2018 vart nettoinntekta på Vestlandet høgare enn i resten av landet. Auken i nettoinntekt på Vestlandet frå 2017 skuldast i stor grad auka lønsinntekter.

Når det gjeld fordelinga av inntektene til brukarfamilien, er det verd å merke seg at denne har vore nokså stabil over 10-års perioden. Driftsoverskotet frå jordbruket og lønsinntekter utgjer høvesvis 42 og 41 prosent av dei samla inntektene i 2018. Andre inntektskjelder som tilleggsnæring, anna næring, kapitalinntekter, pensjonar og sjukepengar utgjer resten av samla inntekter.

Figur 3.10 Nettoinntekt i middel per bruk for heile landet og for Vestlandet

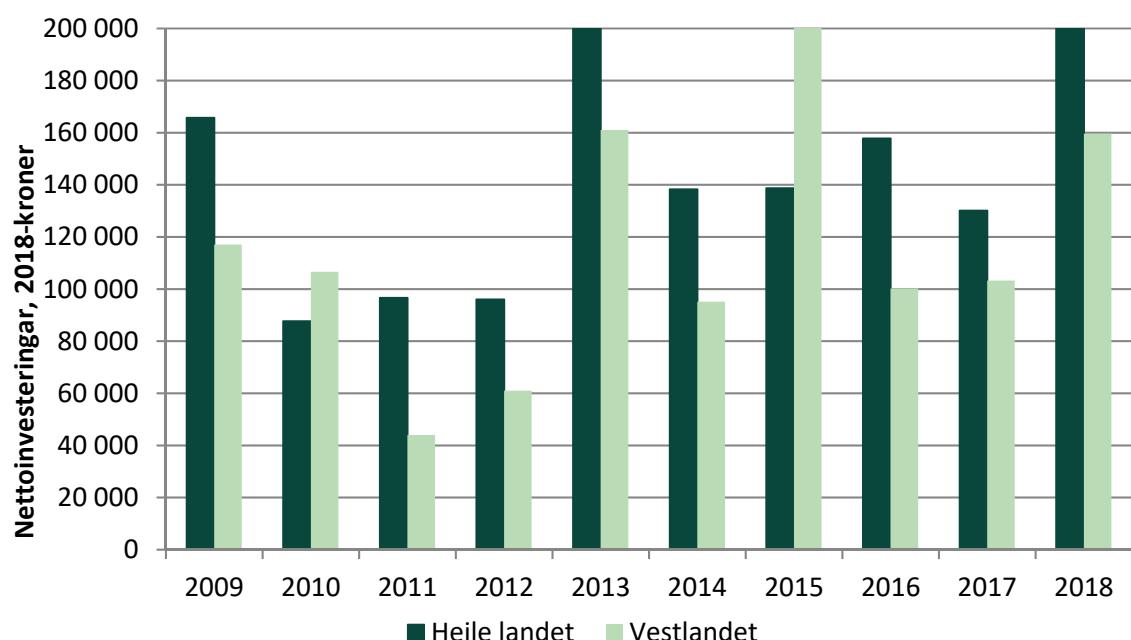
Figur 3.11 Prosentvis fordeling av samla inntekt til brukarfamilien på Vestlandet

3.4 Nettoinvestering, gjeld og soliditet

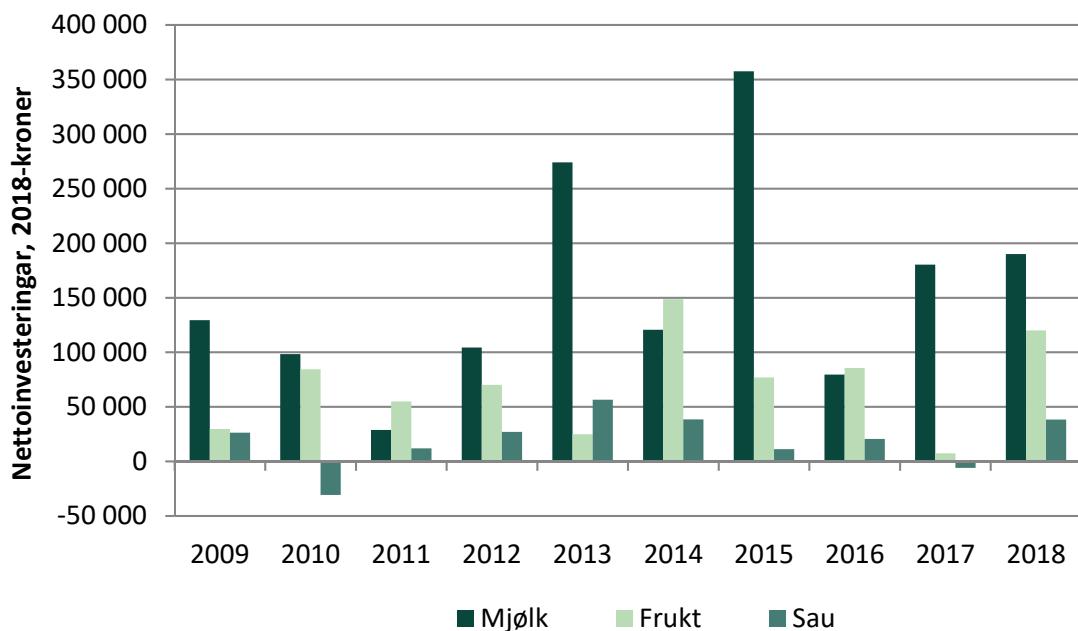
3.4.1 Nettoinvestering

Nettoinvesteringar er investeringar gjorde i løpet av året, minus avskrivingar, investeringstilskot og verdien av selde eidedalar. Positiv nettoinvestering vil seie ei oppbygging av produksjonsapparatet. Sjølv i relativt store grupper vil større investeringar på enkeltbruk gje utslag for gjennomsnittet for gruppa. Ein må derfor vurdere nettoinvestering over tid.

Vestlandet har hatt positiv nettoinvestering gjennom heile perioden. I 2018 var det ein stor auke i nettoinvesteringane samanlikna med året før. I snitt ligg nettoinvesteringa per bruk på Vestlandet under landsgjennomsnittet dersom ein ser heile perioden under eitt. Det vart investert nesten like mykje i maskinar og reiskap, driftsbygningar, areal og kvote dette året. Blant dei ulike driftsformene er det innan mjølkeproduksjon at nettoinvesteringane har vore størst. Nettoinnvesteringane på mjølkebruken var litt høgare enn året før. Når det gjeld frukt og sau, har det vore ein stor auke samanlikna med fjoråret. Fruktbruken investerte mest i maskinar og reiskap, medan sauebruken har investert i driftsbygningar.

Figur 3.12 Nettoinvestering per bruk i jordbruket for heile landet og Vestlandet

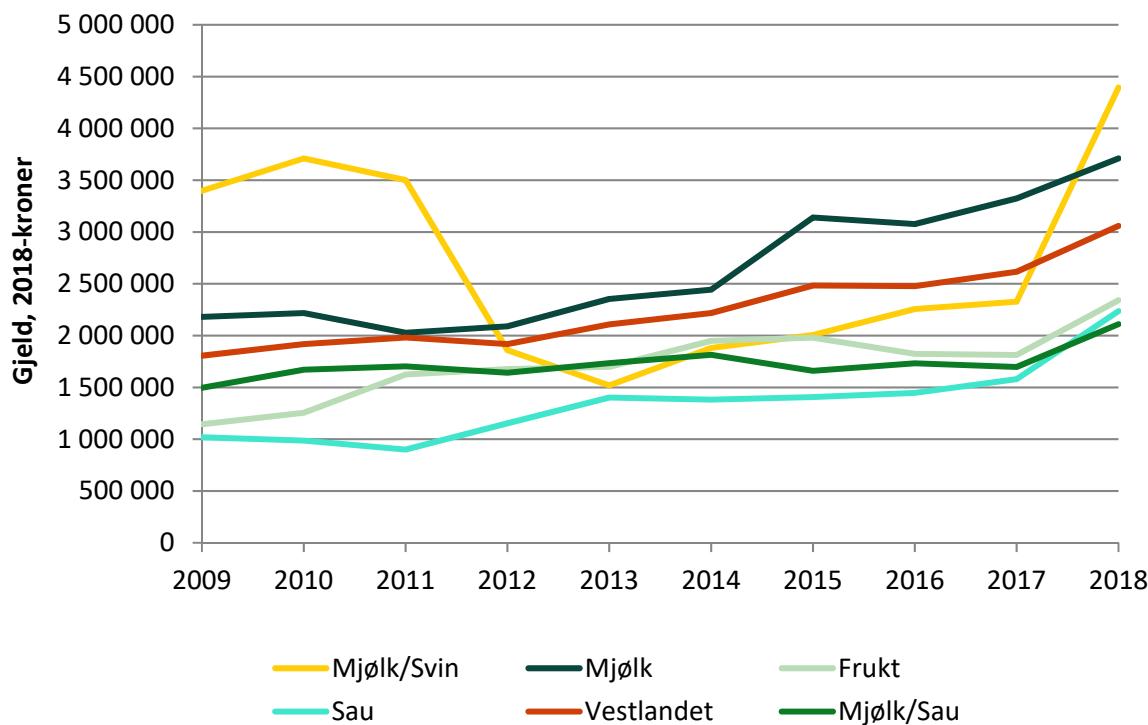

Figur 3.13 Nettoinvestering per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

3.4.2 Gjeld

Gjeld er her all gjelda til brukarfamilien, også privat gjeld slik som gjeld til bustad, bil og studielån. I 2012 og 2016 minka samla gjeld på Vestlandet, men trenden viser at gjelda aukar over tid. Samla gjeld låg i snitt kr 515 300 høgare per bruk i 2018 samanlikna med 2017 rekna i nominelle kroner. Samanlikna med resten av landet, har brukar på Vestlandet kr 910 000 mindre i gjeld.

Gjelta stig jamt gjennom heile tiårsperioden om ein ser på gjennomsnittet for landsdelen. Når ein ser på gjelda for dei ulike driftsformene, har det vore ein auke frå 2017 til 2018. Driftsforma mjølk/svinehald hadde høgast gjeld fram til 2012, men har seinare hatt ein sterk reduksjon for så å auke att dei siste åra. Dette kan forklarast ved oppbygging av produksjonsapparat blant deltarbruka i denne gruppa. I 2018 var det denne driftsforma som hadde den høgaste gjelda i snitt på nesten 4,4 millionar kroner. Få bruk i gruppa gjer at låneopptak knytt til investeringar kan gje store utslag. I motsett ende finn ein mjølk og sau med ei snittgjeld på 2,1 millionar kroner. Trenden er at gjeldsnivået aukar for alle driftsformer over perioden.

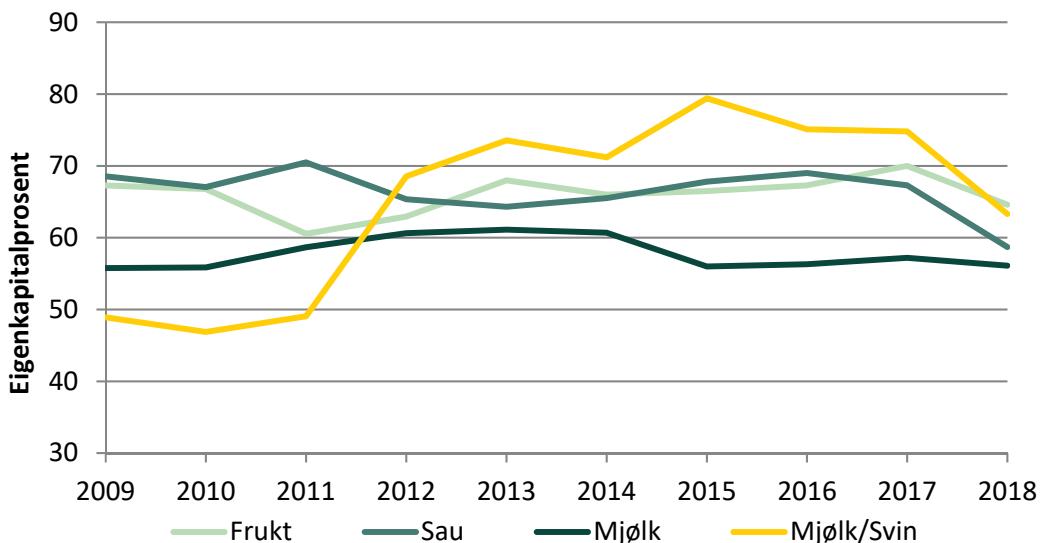

Figur 3.14 Gjeld i middel per bruk for ulike driftsformer, Vestlandet

3.4.3 Soliditet

Soliditet er eit uttrykk for evna til å tolke tap. Ein kan bruke ulike nøkkeltal for å vise dette, mellom anna eigenkapitalprosenten. Eigenkapitalprosenten viser kor stor del av egedelane som er finansiert med eigenkapital. Det er ei vanleg oppfatning at eigenkapitalprosenten bør vere over 50 prosent. Alle dei registrerte driftsformene på Vestlandet hadde ein eigenkapitalprosent på 55 prosent eller høgare, men det er stor variasjon mellom enkeltbruk.

Høg eigenkapitalprosent gjev høve til å ta opp lån på gode vilkår. Inntening og rentefoten på lånt kapital har mykje å seie for kor høg eigenkapitalprosenten treng å vere. I utrekning av eigenkapitalprosent er alle egedelar til brukarfamilien med. Eigenkapitalprosenten har variert mellom 47 og 80 prosent over tiårsperioden. I løpet av det siste året kan ein sjå at soliditeten blant dei ulike driftsformene har endra seg. Det har vore ein reduksjon blant dei ulike driftsformene frå 2017 til 2018. Dette må sjåast i samanheng med gjelda som har auka i same periode.

Figur 3.15 Eigenkapitalprosent for ulike driftsformer, Vestlandet

3.5 Inntektsverknad av jordbruksfrådrag

Jordbruksfrådraget er eit inntektspolitisk verkemiddel for å auke disponibel inntekt etter skatt for bøndene. Dette verkemiddelet er ikkje omfatta av WTO-avtalen. Jordbruksfrådraget vart innført i 2000 og er gradvis auka sidan. I 2007 vart maksimalt frådrag auka frå kr 71 500 til kr 142 000. Frådraget var uendra dei neste fem åra, men frå 2012 vart maksimalt frådrag auka til kr 166 400. Beløpet har vore uendra frå 2012 til 2018. Inntektsverknaden av jordbruksfrådraget påverkar ikkje resultatmåla i driftsgranskningane, og kjem i tillegg til dei presenterte resultatmåla. Jordbruksfrådraget er etter kvart blitt ein del av inntektspolitikken i landbruket. Jordbruksfrådraget i alminneleg inntekt vert gjeve til skatteyarar som har inntekt frå jordbruks- og/eller hagebruksverksemd, eller som driv med honning- og/eller pelsproduksjon som næring, sjølv om verksemda ikkje er knytt til jordbruk.

For 2018 gjaldt følgjande: Ved næringsinntekt opp til kr 63 500 vart jordbruksfrådraget lik inntekta; ved næringsinntekt frå kr 63 500 og opp til kr 334 300 vart frådraget kr 63 500 pluss 38 prosent av all inntekt over kr 63 500. Maksimalt frådrag kan ein få ved næringsinntekt høgare enn kr 334 300.

Frådraget kan delast mellom brukar og eventuell ektefelle. Skatteletten av frådraget utgjer 23 %, og med ein marginal skattesats på 38 prosent kjem ein fram til inntektsverknaden ved å dividere med 0,62. Inntektsverknad per bruk vert så dividert på tal årsverk for å komme fram til inntektsverknad per årsverk. Inntektsverknaden per årsverk varierer frå bruk til bruk og frå produksjon til produksjon. På grunn av at skatteprosent i allmenn inntekt vart sett ned frå 24 til 23 prosent i 2018, vart effekten av jordbruksfrådraget redusert

Det vart registrert kor stort jordbruksfrådraget var på alle brukar i driftsgranskningane i 2018 for å sjå på utnyttingsgraden. I gjennomsnitt per deltakarbruk for heile landet var jordbruksfrådraget kr 133 253. For Vestlandet låg frådraget litt over det nivået, kr 135 307

Jordbruksfrådrag føreset at skatteyarar har næringsinntekt å trekke frådraget frå. Ein må også vere klar over at andre frådrag kan redusere effekten av jordbruksfrådraget. Ei viss grad av tilpassing gjer at jordbruksfrådraget også kan påverke næringsinntekta. Nokre bønder vel lågare avskrivningar for å få maksimal nytte av jordbruksfrådraget. Det gjeld særleg bruk med næringsinntekt opp mot grensa på kr 63 500 eller grensa for maksimalt frådrag på kr 334 300.

Tabell 3.1. Jordbruksfrådrag 2018, region

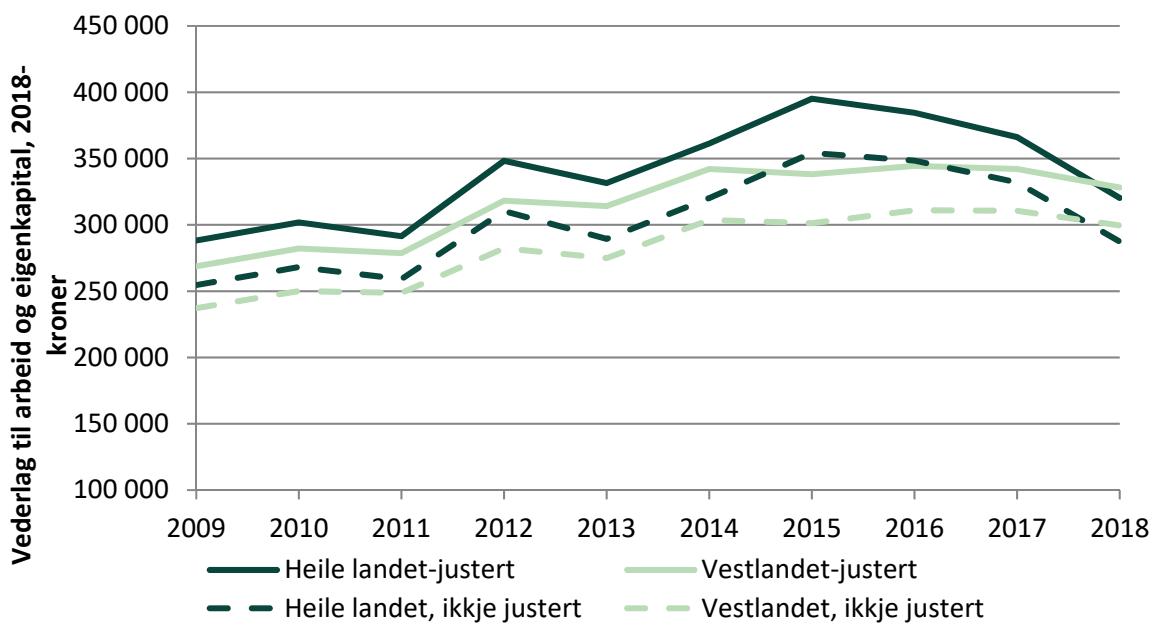
Regionar	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Austlandet, flatbygder	181	84	21	120 334	27 677	39 989
Austlandet, andre b.	143	68	17	121 512	27 948	34 899
Jæren	65	38	2	139 164	32 008	28 643
Agder/Rogaland, andre b.	92	57	6	136 918	31 491	31 006
Vestlandet	180	100	11	135 307	31 121	28 553
Trøndelag flatbygder	74	42	6	136 604	31 419	38 737
Trøndelag, andre bygder	71	40	6	136 830	31 471	31 802
Nord-Noreg	110	85	2	155 294	35 718	33 021
Alle	916	514	71	133 989	30 817	32 977

Tabell 3.2. Jordbruksfrådrag 2018, arealgrupper, Vestlandet

Arealgruppe	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
under 50 daa	7	3	0	123 375	28 376	42 895
50-100 daa	16	6	4	100 462	23 106	23 467
100-200 daa	34	15	2	132 740	30 530	34 860
200-300 daa	46	20	2	123 323	28 364	27 355
300-500 daa	51	32	2	141 801	32 614	29 398
over 500 daa	26	24	1	171 783	39 510	24 606

Tabell 3.3. Jordbruksfrådrag 2018, driftsformer, Vestlandet

Driftsform	Tal bruk	Tal bruk med maks. frådrag	Tal bruk utan frådrag	Jordbruksfrådrag, kroner	Skatte-reduksjon	Inntekts-verknad per årsverk
Mjølk	79	56	3	153 487	35 302	28 657
Mjølk-svin	7	2	1	112 335	25 837	23 088
Mjølk-sau	15	12	0	150 156	34 536	26 514
Sau	30	7	5	94 854	21 816	28 130
Frukt og bær	19	10	0	144 077	33 138	31 191

Figur 3.16 Skattejusterte jordbruksinntekter målt som skattejustert vederlag til arbeid og eigenkapital samanlikna med jordbruksinntekt før justering, Vestlandet og landet

4 Investeringar i jordbruket på Vestlandet

4.1 Innleiing

Investeringar i jordbruket vert påverka av fleire faktorar, og kan utgjere store beløp. Dette gjeld i særleg grad oppføring eller oppgradering av driftsbygningar knytt til husdyrproduksjon. I dei seinare åra har det vore eit lågt rentenivå, noko som er med på gjere det billegare å låne pengar til finansiering av investeringane. Lønsemda i dei ulike produksjonane er ein anna viktig faktor som påverkar avgjerda og kor mykje ein er villig til å investera. Fleire husdyrproduksjonar slit med overproduksjon, noko som har ført til lågare lønsemd i drifta.

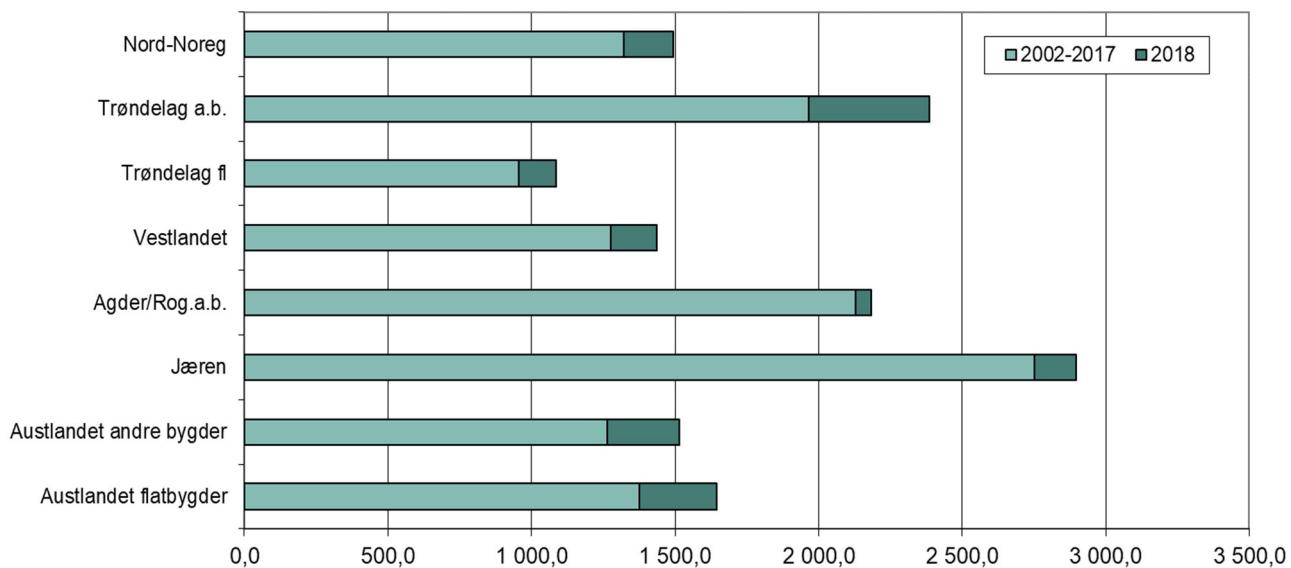
Endringar i lovverket knytt husdyrhald kan ha stor innverknad på investeringsnivået. Dette gjeld særleg bruka som driv med storfe, der alle produsentar må gå over til lausdrift innan 2034. Ein stor del av produsentane som driv med mjølkeproduksjon i dag, har framleis båsfjøs. Det vil krevje store investeringar i driftsbygningar og utstyr. Ein del produsentar må ta eit val om ein skal satse eller leggje ned drifta. Dei kommande åra vil ein difor kunne vente at ein del produsentar fell frå, medan andre skalerer opp.

Andre faktorar som kan vere avgjerande, er i kor stor grad ein kan finansiere investeringa utanom lånefinansiering. Innovasjon Noreg tilbyr ulike ordningar der ein kan søkje om investeringstilskot. I kva grad ein kan foreta skattemessige tilpassingar, vil også påverke kor attraktivt det vil vere å foreta investeringar.

Investeringar i jordbruket varierer mellom ulike produksjonar, storleiksgrupper og regionar. Fokuset i dette kapittelet vil vere på investeringar på Vestlandet, både når gjeld storleik men også på dei ulike dei ulike produksjonane i regionen. Likevel vil vi først vurdere investeringsnivået på Vestlandet over tid, samanlikna med andre delar av landet.

4.2 Investeringar mellom regionar

I dei neste delkapitla vil investeringar bli referert til som nettoinvesteringar. Definisjonen på nettoinvesteringar star forklart i kapitel 3.4.1. Av figur 4.1 kan ein sjå akkumulert nettoinvestering per bruk for ulike regionar i Noreg i perioden 2002 til 2018.

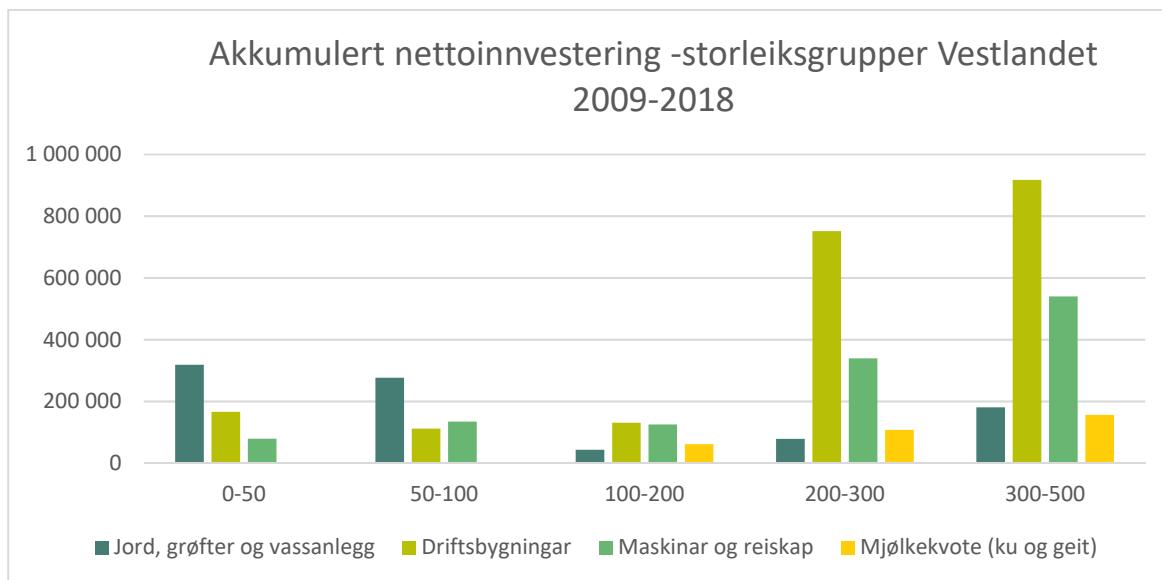
Figur 4.1 Akkumulert nettoinvestering per bruk, ulike i regionar, 2002-2018.

Av figuren kan ein sjå at det er stor skilnad når det gjeld akkumulerte nettoinvesteringar over tid mellom regionane. Jæren har hatt dei høgaste nettoinvesteringane i perioden, medan Trøndelags flatbygder har lege lågast. Skilnaden mellom dei to regionane var på heile 1,8 millionar kr per bruk. Snittet for alle regionar låg på 1,46 millionar, litt høgare enn gjennomsnittet for Vestlandet.

Det er også skilnader mellom kva dei ulike regionane investerer i. Tal frå 2018 viser at det vart investert mest i driftsbygningar i de fleste regionane, med unnatak av Jæren og Vestlandet. Her vart det investert mest i høvesvis kvote og areal. Innan kategorien areal finn ein blant anna investeringar knytt til nydyrking, frukttre, grøfter eller vassanlegg.

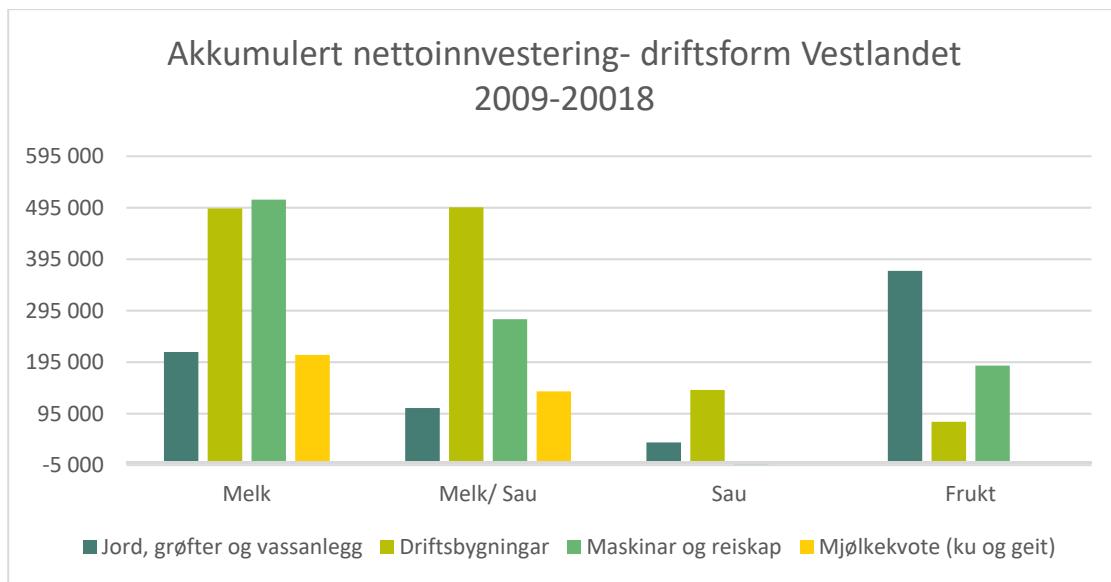
4.3 Investeringar etter storleik og driftsform

Når det gjeld nettoinvesteringar fordelt etter arealstorleik på Vestlandet, kan ein sjå ein del klare forskjellar. På bruk med dei minste areala, det vil sei dei under 100 dekar, har dei største investeringane har vore knyta til jord, grøfter og vassanlegg. Bruka i denne gruppa driv i hovudsakleg med fruktproduksjon. For gruppa mellom 100-200 dekar finn ein i hovudsak mindre husdyrprodusentar, der det blir investert mest i driftsbygningar og maskiner. Det same gjeld for dei større husdyrprodusentane, som ein finn i de to neste storleiksgruppene. Nivået på gjennomsnittleg nettoinvestering er vesentleg høgare enn dei med mindre areal. Dette gjeld særleg nettoinvesteringar knytt til driftsbygningars.

Figur 4.2 Akkumulert nettoinvestering, ulike storleiksgrupper Vestlandet, 2002-2018.

Husdyrprodusentar investerer meir i driftsbygning og maskiner, samanlikna med fruktprodusentar. Likevel kan ein sjå at det er forskjellar mellom dei ulike husdyrproduksjonane på Vestlandet. Blant mjølkeprodusentane har det vore like store nettoinvesteringar i driftsbygning og maskinar, medan det har vore investert mest i driftsbygning blant bruka med mjølk og sauehald. Einsidig sauehald har hatt låge nettoinvesteringar over perioden.

Figur 4.2 Akkumulert nettoinvestering, ulike driftsformer Vestlandet, 2002-2018.

5 Tabellsamling 2014-2018

Tabellsamlinga inneholder tabellar med tal fra driftsgranskningane for åra 2013–2017. Det er presentert tabellar for kvart fylke, storleiksgrupper og dei viktigaste driftsformene. Det er følgjande hovudtabellar:

1. Landsdelstal, Vestlandet
2. Fylkestal, Hordaland
3. Fylkestal, Sogn og Fjordane
4. Fylkestal, Møre og Romsdal
5. Vestlandet, storleiksgruppe I (under 50 daa), alle driftsformer
6. Vestlandet, storleiksgruppe II (50–99 daa), alle driftsformer
7. Vestlandet, storleiksgruppe III (100–199 daa), alle driftsformer
8. Vestlandet, storleiksgruppe IV (200–299 daa), alle driftsformer
9. Vestlandet, storleiksgruppe V (300-500 daa), alle driftsformer
10. Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon
11. Vestlandet, driftsformer, sauehald
12. Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin
13. Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau
14. Vestlandet, driftsformer, frukt
15. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe under 20 årskyr
16. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe 20–29,9 årskyr
17. Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleiksgruppe frå og med 30 årskyr

Tabellane er delt inn i seks delar: a, b, c, d, e og f

Del a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar.

Del b: Nettoinvesteringar

Del c: Produksjonsinntekter per bruk

Del d: Kostnader per bruk

Del e: Resultatrekning

Del f: Balanse og arbeidskapital per 31.12

Landsdelstal, Vestlandet

Tabell 1a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	172	174	179	182	180
Alder på brukar	50	50	50	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,5	2,7	2,7	2,6	2,6
Grovfôr, daa	232,5	239,1	256,1	273,4	297,4
Frukt og bærareal, daa	6,2	6,6	6,4	6,3	5,4
Jordbruksareal, daa	241,7	249,1	266,3	283,2	307,3
- herav leigd areal, daa	108,8	115,6	130,7	141,8	157,2
Korn ialt, FEm pr daa 1)	445	450	464	527	410
Grovfôr, FEm pr daa	347	348	336	329	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	348	349	338	331	310
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	11,7	13,1	13,9	14,4	15,3
Kumjølk, liter omsett	79 526	90 440	100 021	103 959	113 214
Mjølkekvote	91 406	97 829	103 806	110 318	126 893
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 467	7 585	7 915	7 973	8 162
Storfekjøt, kg omsett	3 446	3 466	3 773	4 348	4 640
Tal smågriskull	4	3	4	4	4
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 443	2 539	2 445	2 245	2 626
Tal vinterfôra sauer (vfs)	34	35	36	35	40
Kg kjøt pr vfs	25	27	27	27	27
Ull, kg omsett pr vfs	3,9	3,9	3,8	3,5	3,5
Årsgeiter	2,5	2,6	2,5	2,3	2,1
Geitemjølk, liter omsett	1 609	1 784	1 829	1 666	1 482
Mjølkekvote	1 787	1 710	1 688	1 645	1 417
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	742	810	824	851	834
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 976	1 966	1 985	1 991	2 069
Ektefelle	323	296	276	269	308
Barn under 17 år	3	19	18	19	14
Sum familie	2 302	2 281	2 278	2 280	2 391
Leigd arbeid	900	939	971	954	971
Sum timer i jordbruket	3 202	3 221	3 249	3 233	3 362
Sum timer i skogbruket	28	23	26	28	26
Familiens arbeid på nyanlegg	35	51	42	36	31
Oppnådde prisar					
Bygg, kr pr kg	2,26	2,25	2,32	2,56	2,59
Kumjølk, kr pr l	4,89	5,25	5,38	5,60	5,57
Kukjøt, kr pr kg	43,39	46,03	46,48	47,70	45,49
Anna storfekjøt, kr pr kg	51,30	51,98	53,03	54,40	52,74
Smågris for sal, kr pr stk.	867	999	928	869	786
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	26,06	28,31	28,86	27,57	26,38
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,68	49,63	45,09	39,39	36,17
Ull, kr pr kg	31,09	33,01	33,12	35,92	36,17
Geitemjølk, kr pr l	6,12	6,49	6,89	6,77	6,70
Egg, kr pr kg	15,11	15,83	16,68	17,81	20,14

Tabell 1b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	15 956	33 521	21 874	17 337	43 112
Driftsbygningar	36 145	107 864	16 559	36 359	32 345
Maskinar og reiskap	25 126	60 398	42 815	39 089	41 132
Mjølkekvote (ku og geit)	8 638	6 873	14 435	7 611	43 020
Sum nettoinvesteringar	85 865	208 656	95 683	100 396	159 609

Tabell 1c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Korn	2 415	2 699	2 861	3 467	2 823
Frukt og andre planteprodukt	124 204	92 829	102 692	104 910	116 270
Planteprodukt i alt	126 619	95 528	105 553	108 377	119 093
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	389 126	474 959	538 116	582 258	630 651
Storfe, livdyr	23 321	25 020	34 739	30 740	32 963
Kuslakt	68 648	82 617	89 358	97 254	93 906
Anna storfeslakt	102 398	118 631	123 084	149 493	142 129
Smågris	20 648	13 383	20 661	21 557	13 702
Slaktegris	63 765	67 971	75 099	61 482	68 539
Avlsgris	1 500	996	1 106	1 565	473
Sauer, livdyr og slakt	48 578	51 429	44 630	32 375	49 761
Ull	4 223	4 466	4 550	4 479	4 963
Geiter, mjølk	9 848	11 580	12 602	11 275	9 928
Geiter, livdyr og slakt	989	560	303	514	300
Andre inntekter, husdyrhald	25 771	23 675	23 626	29 860	31 204
Husdyrprodukt i alt	758 815	875 287	967 874	1 022 852	1 078 519
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	41 034	41 046	42 722	42 302	42 040
Arealtilskot, grovfôr	41 820	44 277	46 782	50 720	62 443
Arealtilskot, korn	753	521	594	592	672
Produksjonstillegg, husdyr	106 640	113 866	107 844	105 861	112 549
Botnfrådrag	-3 122	-6 063	-6 223	-6 300	-6 266
Drifts-, grunn og distr.tilkot	176 229	178 093	201 851	231 212	270 314
Beitetilskot	34 829	34 290	34 163	37 945	41 786
Regionale miljøtilskot	13 300	13 304	12 951	14 429	15 764
Refunderte avløysarutgifter	59 225	59 230	59 672	60 317	62 013
Andre tilskot	23 235	22 365	26 794	21 327	40 452
Tilskot i alt	493 943	500 929	527 150	558 405	641 767
Leigeinntekt, traktor og reiskap	16 477	18 070	17 226	17 741	20 886
Andre inntekter	9 954	10 487	4 131	10 888	27 620
Produksjonsinntekter i alt	1 405 808	1 500 301	1 621 934	1 718 263	1 887 885

Tabell 1d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	261 471	287 347	303 889	324 821	368 844
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	15 979	21 682	26 041	36 190	46 059
Såvarer	6 067	6 576	5 972	5 991	7 315
Handelsgjødsel og kalk	43 813	45 881	49 869	44 774	53 843
Plantevernmiddel	5 438	4 704	5 751	5 197	4 958
Konserveringsmiddel	6 958	6 902	7 927	9 143	9 731
Andre forbruksartiklar m.v.	79 605	88 140	95 102	103 330	106 437
Kjøp av dyr	43 605	44 890	45 216	47 178	52 048
Sum variable kostnader	462 936	506 122	539 767	576 624	649 235
Faste kostnader					
Leigd arbeid	112 665	120 729	124 357	131 314	136 249
Drivstoff	27 430	27 439	28 995	31 138	39 237
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	9 971	9 676	10 326	10 381	11 394
Vedl.h. driftsbygningar	32 395	39 675	45 472	49 564	49 824
Vedl.h. traktor og maskinar	56 106	59 851	66 305	69 207	74 163
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 385	4 646	5 111	5 292	5 587
Avskr. driftsbygningar	71 934	86 601	96 473	109 063	125 389
Avskr. traktor og maskinar	58 258	66 801	70 351	79 026	91 467
Maskinleige	46 301	47 246	52 976	59 678	70 980
Leige av dyr og bygningar	7 481	7 594	13 896	13 742	13 203
Leige av kvote	2 364	3 740	4 928	6 302	8 538
Andre faste kostnader	108 441	116 591	125 735	135 930	153 828
Sum faste kostnader	537 731	590 589	644 925	700 637	779 859
Kostnader i alt	1 000 668	1 096 712	1 184 692	1 277 261	1 429 094

Tabell 1e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	405 139	403 587	437 242	441 002	458 791
- Renter av jordbruksaktivit 1)	74 760	58 426	63 009	68 849	77 753
Familiens arbeidsforteneste	330 378	345 160	374 233	372 152	381 039
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	236 043	249 342	269 452	268 178	260 950
Lønsevne	443 043	465 890	498 590	503 466	517 288
Lønsevne pr. time	137,15	144,66	153,46	155,73	153,86
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	273 990	277 701	296 980	302 100	299 580
Skattejustert vederlag per årsverk	308 787	311 707	328 897	332 754	328 139
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	405 139	403 587	437 242	441 002	458 791
Driftoverskot, skogbruk	7 888	3 910	8 322	3 652	11 586
Driftoverskot, tilleggsnæringar	48 649	52 619	48 440	50 658	58 937
Driftoverskot, andre næringar	35 845	34 004	37 929	32 725	31 665
Lønsinntekt	362 071	382 146	388 030	414 989	439 126
Pensionar og sjukepengar	47 335	38 211	46 209	44 033	46 956
Gevinst/utbytte verdipapir	16 070	14 033	10 912	15 382	16 514
Familiens arbeid på nyanlegg	6 543	11 549	9 019	7 094	6 196
Renteinntekter	18 424	14 115	9 307	9 091	9 281
- Renteutgifter	70 037	70 876	67 575	73 574	85 119
- Kårutgifter	7 669	7 125	6 973	8 620	7 668
Nettoinntekt	870 259	876 172	920 862	936 432	986 265
Privatforbruk ekskl. skatt	518 226	518 684	553 217	547 768	596 530
Betalte skattar	211 464	209 044	231 522	241 978	253 425

Tabell 1f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	783 168	817 089	809 368	851 057	926 262
Andre krav	319 935	327 142	347 273	370 726	419 972
Omløpsmidlar, jordbruk	169 931	185 386	195 546	220 609	233 902
Omløpsmidlar, skogbruk	569	471	456	725	786
Omløpsmidlar, tilleggsnæringar	28 790	36 760	34 742	33 860	36 036
Omløpsmidlar, andre næringar	318 659	365 194	396 927	496 706	521 379
Omløpsmidlar i alt	1 621 052	1 732 042	1 784 312	1 973 683	2 138 337
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 375 907	2 854 978	3 010 698	3 278 513	3 736 190
Anleggsmidlar, skogbruk	67 930	74 083	85 952	87 359	97 320
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	214 969	226 987	213 972	217 453	229 340
Anleggsmidlar, andre næringar	59 390	57 827	64 880	67 472	66 790
Privat, hovedbygningar	684 829	759 657	802 084	844 645	982 433
Privat, anna	233 934	252 332	263 185	284 053	282 467
Anleggsmidlar i alt	3 636 960	4 225 863	4 440 771	4 779 495	5 394 540
Eigedeler i alt					
Eigedeler i alt	5 258 012	5 957 904	6 225 083	6 753 178	7 532 877
Eigedeler i jordbruket	2 545 837	3 040 364	3 206 244	3 499 122	3 970 092
Kortsiktig gjeld	400 900	455 528	470 690	526 414	518 990
Langsiktig gjeld	1 600 109	1 833 777	1 894 831	2 017 160	2 539 896
Eigenkapital	3 257 004	3 668 599	3 859 562	4 209 604	4 473 991
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Hordaland

Tabell 2a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	59	61	62	61	59
Alder på brukar	50	50	50	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1
Grovfør, daa	204,2	204,8	222,6	237,2	253,7
Frukt og bærareal, daa	14,1	15,0	14,8	15,1	13,6
Jordbruksareal, daa	219,4	221,1	238,7	253,4	268,4
- herav leigd areal, daa	101,4	102,3	119,4	137,1	148,7
Korn ialt, FEm pr daa	1)	133,3	233,0	429,0	148,0
Grovfør, FEm pr daa		302,8	309,0	293,0	258,0
Jordbruksareal, FEm pr daa		302,7	309,0	293,0	240,0
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	9,8	10,2	10,6	10,8	11,5
Kumjølk, liter omsett	66 257	69 489	77 502	78 889	85 325
Mjølkekvote	76 907	75 431	80 521	82 249	94 297
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 484	7 449	8 067	8 029	8 200
Storfekjøt, kg omsett	2 637	2 814	3 022	3 094	3 172
Tal smågriskull	1	1	1	1	1
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 597	792	666	635	876
Tal vinterfôra sauер (vfs)	37	40	43	42	45
Kg kjøt pr vfs	24	27	27	27	24
Ull, kg omsett pr vfs	4,0	3,5	5,1	4,4	3,1
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 895	1 886	1 908	1 866	1 879
Ektefelle	372	304	299	314	414
Barn under 17 år	18	12	11	2	4
Sum familie	2 286	2 203	2 218	2 182	2 297
Leigd arbeid	909	956	1 016	1 021	1 070
Sum timer i jordbruket	3 195	3 159	3 223	3 203	3 366
Sum timer i skogbruket	13	18	15	18	21
Familiens arbeid på nyanlegg	11	46	11	26	14
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,93	5,34	5,40	5,64	5,59
Kukkjøt, kr pr kg	44,03	46,82	47,05	49,41	47,42
Anna storfekjøt, kr pr kg	52,26	52,08	53,55	54,71	52,22
Smågris for sal, kr pr stk.	849,58	1024,98	997,94	889,94	1050,90
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	26,74	27,98	27,59	26,92	27,14
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	50,91	49,21	47,14	40,03	41,14
Ull, kr pr kg	31,40	35,29	33,53	36,29	37,11

Tabell 2b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	33 925	64 637	25 019	29 923	95 335
Driftsbygningar	16 008	337 138	-64 856	-46 909	-36 522
Maskinar og reiskap	17 779	63 165	45 988	21 820	81 427
Mjølkekvote (ku og geit)	7 599	7 871	7 335	5 396	11 383
Sum nettoinvesteringar	75 311	472 811	13 486	10 230	151 623

Tabell 2c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodutt	199 308	118 368	169 109	178 045	205 420
Planteprodutt i alt	199 308	118 368	169 109	178 045	205 420
Husdyrprodukter					
Storfe, mjølk	326 633	371 360	418 195	445 298	476 793
Storfe, livdyr	19 239	22 629	32 527	23 572	31 880
Kuslakt	63 285	69 894	75 925	74 056	73 548
Anna storfeslakt	84 180	89 172	90 496	99 348	84 624
Smågris	4 727	4 927	4 953	4 362	-159
Slaktegris	22 805	21 990	18 527	17 159	24 066
Avlsgris	491	505	174	1 178	1 232
Sauer, livdyr og slakt	54 701	58 120	54 030	37 243	49 568
Ull	4 604	4 904	4 700	4 304	5 145
Andre inntekter, husdyrhald	1 827	1 603	3 020	2 825	2 705
Husdyrprodukt i alt	582 480	645 104	702 547	709 345	749 402
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	35 135	34 802	36 594	34 884	34 193
Arealtilskot, grovfôr	34 818	36 193	38 342	39 866	49 771
Arealtilskot, korn	132	62	77	48	54
Produksjonstillegg, husdyr	91 165	99 615	94 142	88 574	93 776
Botnfrådrag	-3 119	-6 000	-6 226	-6 325	-6 373
Drifts-, grunn og distr. tilskot	177 063	156 903	195 006	227 774	285 799
Beitetilskot	32 645	32 743	33 520	36 322	36 317
Regionale miljøtilskot	12 555	14 170	14 703	16 230	16 598
Refunderte avløysarutgifter	48 496	49 061	50 728	50 575	54 031
Andre tilskot	29 757	44 175	53 293	31 440	57 638
Tilskot i alt	458 648	461 724	510 179	519 388	621 804
Leigeinntekt, traktor og reiskap	22 811	25 161	23 203	20 261	26 142
Andre inntekter	7 998	13 030	5 029	17 646	24 854
Produksjonsinntekter i alt	1 271 244	1 263 387	1 410 067	1 444 685	1 627 622

Tabell 2d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	189 200	204 958	223 121	246 264	270 678
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	18 351	25 778	36 430	47 961	63 894
Såvarer	5 018	6 079	5 091	4 891	5 715
Handelsgjødsel og kalk	42 127	40 771	46 968	39 626	44 639
Plantevernmiddel	10 775	8 731	11 090	9 381	8 934
Konserveringsmiddel	5 984	5 565	6 344	6 019	8 978
Andre forbruksartiklar m.v.	64 706	69 660	74 635	75 051	87 219
Kjøp av dyr	37 214	36 437	44 291	22 055	27 540
Sum variable kostnader	373 375	397 979	447 970	451 248	517 597
Faste kostnader					
Leidt arbeid	97 691	109 610	110 846	113 446	134 012
Drivstoff	23 658	23 999	25 216	26 286	32 044
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 832	10 196	10 346	9 407	10 496
Vedl.h. driftsbygningar	25 592	29 320	34 403	32 744	33 141
Vedl.h. traktor og maskinar	57 382	55 823	61 246	63 391	67 270
Avskrivingar	115 317	137 523	147 991	156 303	179 038
Maskinleige	47 517	45 179	41 827	43 270	47 992
Leige av dyr	331	325	292	430	338
Leige av bygningar		390	5 786	3 436	5 486
Leige av kvote	1 229	2 218	2 125	4 211	5 107
Andre faste kostnader	99 323	104 767	114 595	121 532	139 541
Sum faste kostnader	476 871	519 350	554 673	574 456	654 465
Kostnader i alt	850 246	917 329	1 002 643	1 025 704	1 172 062

Tabell 2e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftsoverskot	420 999	346 059	407 424	418 980	455 560
- Renter av jordbruksaktivit 1)	61 481	47 392	52 566	55 226	62 110
Familiens arbeidsforteneste	359 517	298 667	354 858	363 754	393 450
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	255 795	218 666	254 271	261 563	274 398
Lønsevne	457 208	408 276	465 704	477 200	527 462
Lønsevne pr. time	143,09	129,25	144,03	149,01	156,69
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	284 257	250 734	280 882	291 887	304 867
Skattejustert vederlag per årsverk	319 206	285 368	312 951	321 414	333 047
Rekneskapssamandrag					
Driftsoverskot, jordbruk	420 999	346 059	407 424	418 980	455 560
Driftsoverskot, skogbruk	7 717	7 714	10 657	2 383	6 930
Driftsoverskot, tilleggsnæringer	58 043	68 349	48 027	50 709	66 594
Driftsoverskot, andre næringer	62 415	43 725	37 078	30 088	31 627
Lønsinntekt	394 787	418 080	399 996	436 146	459 850
Pensjonar og sjukepengar	44 569	39 143	40 028	41 210	57 871
Gevinst/utbytte verdipapir	19 107	20 072	6 807	19 144	14 989
Familiens arbeid på nyanlegg	2 112	12 360	2 726	5 072	2 832
Renteinntekter	23 511	16 124	12 111	11 862	11 921
- Renteutgifter	57 588	56 179	52 303	50 896	68 272
- Kårutgifter	6 788	5 763	5 285	6 826	5 717
Nettoinntekt	968 883	909 683	907 266	957 873	1 034 185
Privatforbruk ekskl. skatt	549 851	535 768	548 702	575 779	583 254
Betalte skattar	233 937	255 920	233 734	221 348	236 268

Tabell 2f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	972 706	924 696	955 289	1 044 599	1 075 699
Andre krav	383 175	426 352	467 559	426 959	454 510
Omløpsmidlar, jordbruk	115 922	123 790	123 047	123 578	128 065
Omløpsmidlar, skogbruk	538	284	263	285	489
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	82 353	103 306	97 871	100 375	109 044
Omløpsmidlar, andre næringer	282 564	366 880	372 240	562 857	574 613
Omløpsmidlar i alt	1 837 257	1 945 308	2 016 269	2 258 653	2 342 420
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 983 027	2 495 512	2 517 263	2 639 280	3 050 789
Anleggsmidlar, skogbruk	76 619	80 513	87 503	93 983	95 114
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	236 726	270 536	256 899	289 881	271 698
Anleggsmidlar, andre næringer	21 335	22 244	28 326	32 312	28 595
Privat, hovedbygninger	717 052	727 352	728 387	760 178	964 964
Privat, anna	334 022	323 817	279 460	301 874	301 847
Anleggsmidlar i alt	3 368 781	3 919 974	3 897 838	4 117 508	4 713 007
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	2 366 202	2 619 302	2 640 310	2 762 858	3 178 854
Kortsiktig gjeld	386 932	503 977	376 123	373 743	388 503
Langsiktig gjeld	1 349 068	1 634 049	1 625 419	1 726 266	2 209 247
Eigenkapital	3 470 038	3 727 257	3 912 565	4 276 152	4 457 677
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Sogn og Fjordane

Tabell 3a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	60	60	59	61	62
Alder på brukar	48	49	49	49	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	211,9	214,6	217,3	222,3	261,0
Frukt og bærareal, daa	3,9	3,9	3,9	3,8	2,7
Jordbruksareal, daa	216,0	218,6	221,4	226,3	266,6
- herav leigd areal, daa	91,4	99,4	100,4	96,6	116,4
Grovfôr, FEm pr daa	341	313	335	345	304
Jordbruksareal, FEm pr daa	341	313	335	345	305
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	10,3	10,2	10,8	11,2	12,9
Kumjølk, liter omsett	72 439	72 040	78 071	79 820	94 049
Mjølkekvote	81 283	78 196	81 631	84 981	107 435
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 700	7 682	7 923	7 843	8 010
Storfekjøt, kg omsett	2 984	3 036	3 310	3 507	4 075
Tal smågriskull	4	2	2	1	1
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	2 844	2 375	2 146	1 990	2 450
Tal vinterfôra sauer (vfs)	41	44	46	49	55
Kg kjøt pr vfs	26	29	29	29	31
Ull, kg omsett pr vfs	6	7	7	7	4
Årsgeiter	6	6	6	6	6
Geitemjølk, liter omsett	3 998	4 433	4 796	4 303	4 302
Mjølkekvote	4 382	4 220	4 456	4 183	4 116
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	766	842	858	862	834
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 022	1 895	1 915	1 916	2 044
Ektefelle	306	250	236	220	248
Barn under 17 år	43	35	32	24	12
Sum familie	2 371	2 180	2 183	2 160	2 304
Leigd arbeid	1 041	1 006	1 060	971	961
Sum timer i jordbruket	3 412	3 187	3 243	3 131	3 265
Sum timer i skogbruket	24	20	24	28	25
Familiens arbeid på nyanlegg	41	68	49	16	14
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	4,86	5,17	5,36	5,56	5,58
Kukkjøt, kr pr kg	43,86	46,10	46,55	48,05	45,87
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,70	51,27	52,64	53,71	52,81
Smågris for sal, kr pr stk.	885,83		1061,97	1189,37	931,71
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,73	27,64	28,62	27,40	25,86
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	50,36	50,42	44,61	39,98	41,32
Ull, kr pr kg	30,64	32,95	34,61	36,95	37,13
Geitemjølk, kr pr l	6,01	6,51	6,93	6,85	6,70

Tabell 3b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	4 396	9 211	12 309	11 010	15 234
Driftsbygningar	77 419	-1 488	-1 038	119 155	5 398
Maskinar og reiskap	32 163	33 972	42 349	28 387	2 675
Mjølkekvote (ku og geit)	14 387	8 963	29 045	4 092	30 781
Sum nettoinvesteringar	128 365	50 659	82 665	162 644	54 088

Tabell 3c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodutt	140 827	126 913	114 794	116 588	110 001
Planteprodutt i alt	140 827	126 913	114 794	116 588	110 001
Husdyrprodukter					
Storfe, mjølk	352 103	372 486	418 664	444 068	524 789
Storfe, livdyr	16 289	17 674	25 437	30 277	20 370
Kuslakt	51 958	58 542	67 997	77 293	77 948
Anna storfeslakt	95 176	110 179	121 894	120 846	137 461
Smågris	24 662	-207	-309	1 413	-487
Slaktegris	67 936	62 620	63 936	51 155	62 822
Avlsgris	2 778	1 342	1 832	3 501	-758
Sauer, livdyr og slakt	60 656	67 714	59 917	46 429	76 147
Ull	5 396	6 435	7 026	7 408	7 947
Geiter, mjølk	24 032	28 852	33 213	28 964	28 823
Geiter, livdyr og slakt	2 802	1 553	824	987	862
Andre inntekter, husdyrhald	71 895	66 589	68 461	86 209	87 590
Husdyrprodukt i alt	775 684	793 779	868 892	898 550	1 023 514
Tilskot i alt					
Kulturlandskapstilskot	36 189	34 908	35 469	33 370	36 866
Arealtilskot, grovfôr	39 638	38 596	39 432	41 483	54 189
Produksjonstillegg, husdyr	115 411	123 793	114 656	108 892	118 330
Botnfrådrag	-3 067	-6 084	-6 220	-6 554	-6 418
Drifts-, grunn og distr. Tilskot	167 901	175 531	194 878	221 592	254 383
Beitetilskot	37 253	37 895	38 504	44 504	52 706
Regionale miljøtilskot	13 348	12 231	11 690	12 078	16 546
Refunderte avløysarutgifter	64 786	58 104	56 380	60 148	60 465
Andre tilskot	26 880	12 157	14 149	43 106	44 088
Tilskot i alt	498 337	487 131	498 938	558 619	631 155
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 054	11 484	9 966	12 520	13 212
Andre inntekter	7 764	9 594	3 470	3 966	32 890
Produksjonsinntekter i alt	1 430 667	1 428 901	1 496 060	1 590 243	1 810 772

Tabell 3d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	296 757	294 568	300 953	318 655	385 510
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	13 240	18 053	19 046	28 827	38 107
Såvarer	6 437	6 908	5 884	5 258	7 234
Handelsgjødsel og kalk	38 042	38 370	41 333	37 597	43 140
Plantevernmiddel	2 372	2 389	2 876	3 144	3 350
Konserveringsmiddel	7 296	6 335	7 438	7 866	7 808
Andre forbruksartiklar m.v.	89 497	86 275	63 862	96 387	92 115
Kjøp av dyr	56 768	60 711	83 646	77 258	75 109
Sum variable kostnader	510 409	513 607	525 038	574 992	652 373
Faste kostnader					
Leigd arbeid	135 851	135 669	151 024	148 029	133 656
Drivstoff	24 658	24 333	23 754	26 192	37 484
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 695	8 365	8 590	6 704	7 984
Vedl.h. driftsbygningar	32 411	35 560	36 135	38 143	43 468
Vedl.h. traktor og maskinar	52 507	52 580	61 956	61 261	66 861
Avskrivingar	149 234	159 659	171 867	193 789	229 471
Maskinleige	24 645	25 240	29 958	27 106	47 985
Leige av dyr	3		34	99	65
Leige av bygningar	83		288	410	1 051
Leige av kvote	2 490	3 046	3 645	5 044	8 513
Andre faste kostnader	107 463	109 951	114 747	121 083	140 040
Sum faste kostnader	538 041	554 403	601 998	627 860	716 578
Kostnader i alt	1 048 449	1 068 010	1 127 036	1 202 852	1 368 951

Tabell 3e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	382 219	360 891	369 024	387 392	441 821
- Renter av jordbruksaktivit 1)	78 731	57 057	59 506	63 419	75 284
Familiens arbeidsforteneste	303 489	303 834	309 518	323 973	366 536
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	215 306	233 572	238 886	253 415	260 358
Lønsevne	439 340	439 502	460 542	471 998	500 192
Lønsevne pr. time	128,76	137,90	142,00	150,77	153,21
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	259 388	268 248	278 452	293 632	302 721
Skattejustert vederlag per årsverk	292 608	300 251	308 692	324 779	332 757
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	382 219	360 891	369 024	387 392	441 821
Driftoverskot, skogbruk	3 867	3 965	3 466	9 901	16 003
Driftoverskot, tilleggsnæringar	45 168	49 822	37 434	59 272	62 173
Driftoverskot, andre næringar	34 869	38 536	62 293	53 819	50 339
Lønsinntekt	342 633	386 617	398 669	400 039	446 342
Pensionar og sjukepengar	50 613	37 315	54 204	42 575	45 199
Gevinst/utbyte verdipapir	11 073	6 222	7 883	16 315	18 308
Familiens arbeid på nyanlegg	7 585	14 756	9 399	3 130	2 832
Renteinntekter	14 177	13 361	8 108	7 117	9 143
- Renteutgifter	66 490	56 718	53 258	64 124	68 047
- Kårutgifter	9 213	8 893	8 638	11 396	10 940
Nettoinntekt	816 503	845 876	888 585	904 042	1 013 173
Privatforbruk ekskl. skatt	522 171	502 417	553 277	505 906	631 441
Betalte skattar	187 730	182 723	217 500	229 362	266 537

Tabell 3f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	729 094	851 944	834 585	860 774	1 045 037
Andre krav	229 790	234 208	255 562	322 615	381 978
Omløpsmidlar, jordbruk	160 598	163 301	172 977	174 200	198 282
Omløpsmidlar, skogbruk	69	44	57	43	43
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	636	620	1 628	592	452
Omløpsmidlar, andre næringer	383 161	434 019	484 588	562 992	620 473
Omløpsmidlar i alt	1 503 349	1 684 136	1 749 397	1 921 216	2 246 265
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 541 531	2 719 603	2 850 376	3 080 103	3 596 831
Anleggsmidlar, skogbruk	25 697	32 451	41 093	43 471	63 291
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	241 097	228 421	201 753	186 257	231 442
Anleggsmidlar, andre næringer	99 464	100 655	108 652	111 593	96 568
Privat, hovudbygningar	691 701	781 089	892 206	928 455	1 087 348
Privat, anna	219 185	257 186	307 626	332 374	313 226
Anleggsmidlar i alt	3 818 674	4 119 405	4 401 706	4 682 253	5 388 706
Eigedeler i alt	5 322 023	5 803 541	6 151 103	6 603 469	7 634 971
Eigedeler i jordbruket	2 702 129	2 882 904	3 023 353	3 254 303	3 795 113
Kortsiktig gjeld	342 279	336 100	365 041	381 113	431 717
Langsiktig gjeld	1 617 099	1 578 634	1 597 017	1 640 108	2 182 909
Eigenkapital	3 362 645	3 888 808	4 189 045	4 582 248	5 020 345
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Fylkestal, Møre og Romsdal

Tabell 4a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	53	53	58	60	59
Alder på brukar	52	52	51	52	51
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	7,8	8,4	8,0	7,7	7,8
Grovfôr, daa	287,2	306,2	331,5	362,1	379,4
Jordbruksareal, daa	295,4	315,7	341,3	371,3	388,9
- herav leigd areal, daa	136,9	149,2	173,5	192,5	208,5
Korn ialt, FEm pr daa	1)	459	459	465	539
Grovfôr, FEm pr daa		387	406	369	357
Jordbruksareal, FEm pr daa		388	407	372	371
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,4	19,6	20,6	21,4	21,5
Kumjølk, liter omsett	102 320	135 383	146 423	153 988	161 243
Mjølkekvote	119 008	145 835	151 167	164 613	179 935
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 276	7 410	7 828	8 013	8 238
Storfekjøt, kg omsett	4 871	4 702	5 046	6 477	6 703
Tal smågriskull	8	6	9	10	9
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 699	4 738	4 650	4 140	4 560
Tal vinterfôra sauer (vfs)	23	19	17	16	20
Kg kjøt pr vfs	23	23	23	22	21
Ull, kg omsett pr vfs	3,5	3,3	4,0	3,3	2,7
Årsgeiter	1,2	1,4	1,3	1,0	
Geitemjølk, liter omsett	698	838	767	752	
Mjølkekvote, geit	837	836	764	739	
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	612	645	653	782	
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 015	2 140	2 137	2 196	2 285
Ektefelle	288	337	291	284	265
Barn under 17 år	32	9	12	32	27
Sum familie	2 335	2 486	2 440	2 502	2 577
Leigd arbeid	729	844	831	866	883
Sum timer i jordbruket	3 064	3 330	3 271	3 368	3 460
Sum timer i skogbruket	47	32	40	39	31
Familiens arbeid på nyanlegg	56	38	69	67	64
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,26	2,25	2,32	2,56	2,59
Kumjølk, kr pr l	4,89	5,25	5,38	5,60	5,56
Kukkjøt, kr pr kg	42,78	45,40	46,13	46,60	44,15
Anna storfekjøt, kr pr kg	51,19	52,47	53,01	54,65	52,91
Smågris for sal, kr pr stk.	855	994	920	862	780
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	26,16	28,76	29,17	27,76	26,52
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	45,74	48,22	40,68	35,12	36,63
Ull, kr pr kg	31,52	27,44	27,76	31,24	29,75
Geitemjølk, kr pr l	6,81	6,69	6,66	6,32	

Tabell 4b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	9 040	25 223	28 243	67 524	20 183
Driftsbygningar	11 837	-32 220	121 490	63 094	129 533
Maskinar og reiskap	25 339	87 128	39 896	10 969	41 245
Mjølkekvote (ku og geit)	3 285	3 360	7 163	13 440	87 519
Sum nettoinvesteringar	49 501	83 491	196 792	155 027	278 480

Tabell 4c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodutt					
Korn	8 377	8 860	8 831	10 516	8 614
Frukt og andre planteprodutt	21 240	24 849	19 381	18 685	33 705
Planteprodutt i alt	29 617	33 709	28 212	29 201	42 319
Husdyrprodutt					
Storfe, mjølk	500 605	710 204	787 818	861 992	895 752
Storfe, livdyr	35 827	36 090	46 566	38 499	47 278
Kuslakt	93 512	124 516	125 446	141 133	131 035
Anna storfeslakt	130 854	162 105	159 129	229 599	204 540
Smågris	33 828	38 498	58 784	59 518	42 474
Slaktegris	104 642	126 951	146 929	117 042	119 021
Avlsgris	1 176	1 167	1 364	-10	1 009
Sauer, livdyr og slakt	28 089	25 293	19 031	13 138	22 225
Ull	2 469	1 732	1 870	1 680	1 647
Geiter, mjølk	4 753	5 356	5 107	4 753	
Geiter, livdyr og slakt	51	72	97	556	8
Andre inntekter, husdyrhald	211	502	46	57	448
Husdyrprodutt i alt	936 016	1 232 486	1 352 187	1 467 957	1 465 437
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	53 085	55 181	56 651	58 925	55 324
Arealtilskot, grovfôr	52 084	60 011	63 282	71 145	83 787
Arealtilskot, korn	2 298	1 640	1 749	1 748	1 995
Produksjonstillegg, husdyr	113 937	119 030	115 561	120 354	125 245
Botnfrådrag	-3 189	-6 113	-6 224	-6 017	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	184 730	205 382	216 262	244 489	271 569
Beitetilskot	34 517	31 990	30 435	32 927	35 779
Regionale miljøtilskot	14 076	13 523	12 366	14 987	14 107
Refunderte avløysarutgifter	64 872	72 208	72 581	70 391	71 622
Andre tilskot	11 849	8 815	11 332	13 902	19 442
Tilskot i alt	528 259	561 667	573 995	622 851	672 870
Leigeinntekt, traktor og reiskap	18 960	17 365	18 219	20 489	23 696
Andre inntekter	14 609	8 571	3 845	11 057	24 860
Produksjonsinntekter i alt	1 527 461	1 853 798	1 976 458	2 151 555	2 229 182

Tabell 4d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	301 976	373 999	393 214	410 957	449 497
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	16 439	21 074	22 050	31 708	35 581
Såvarer	6 818	6 776	7 005	7 857	9 002
Handelsgjødsel og kalk	52 223	60 266	61 657	57 304	74 294
Plantevernmiddel	2 966	2 689	2 967	3 031	2 673
Konserveringsmiddel	7 661	9 082	10 116	13 617	12 504
Andre forbruksartiklar m.v.	84 993	111 526	128 635	139 134	140 705
Kjøp av dyr	35 819	36 706	27 235	42 140	53 321
Sum variable kostnader	508 896	622 118	652 879	705 748	777 577
Faste kostnader					
Leidt arbeid	103 085	116 615	111 674	132 490	141 212
Drivstoff	34 766	34 914	38 367	41 099	48 273
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	12 683	10 563	12 072	15 105	15 874
Vedl.h. driftsbygningar	39 952	56 250	66 801	78 275	73 185
Vedl.h. traktor og maskinar	58 761	72 718	76 137	83 199	88 731
Avskrivingar	139 426	179 850	197 599	229 408	258 461
Maskinleige	69 465	74 539	88 309	109 474	118 132
Leige av dyr	23 549	23 844	34 471	36 003	30 530
Leige av bygningar	264	264	1 586	1 233	2 754
Leige av kvote	3 486	6 280	9 234	9 710	11 996
Andre faste kostnader	119 700	137 711	148 819	165 662	182 600
Sum faste kostnader	605 136	713 548	785 069	901 658	971 748
Kostnader i alt	1 114 032	1 335 666	1 437 948	1 607 406	1 749 325

Tabell 4e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	413 430	518 132	538 510	544 149	479 857
- Renter av jordbruksaktivit 1)	85 048	72 675	77 737	88 484	95 990
Familiens arbeidsforteneste	328 382	445 457	460 773	455 665	383 867
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	237 624	296 917	312 073	304 635	249 008
Lønsevne	431 466	562 072	572 448	588 155	525 079
Lønsevne pr. time	140,82	168,81	174,99	174,63	151,75
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	279 233	315 364	330 626	332 136	289 031
Skattejustert vederlag per årsverk	315 844	350 857	364 072	363 414	316 493
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	413 430	518 132	538 510	544 149	479 857
Driftoverskot, skogbruk	12 632	- 532	10 764	- 1 410	11 598
Driftoverskot, tilleggsnæringar	42 132	37 680	60 075	41 848	47 882
Driftoverskot, andre næringar	7 373	17 684	14 053	13 959	12 079
Lønsinntekt	347 656	335 726	364 416	408 677	410 818
Pensionar og sjukepengar	46 704	38 154	44 685	48 387	37 885
Gevinst/utbyte verdipapir	18 346	15 924	18 381	10 609	16 155
Familiens arbeid på nyanlegg	10 297	6 986	15 361	13 179	13 096
Renteinntekter	17 568	12 655	7 531	8 281	6 788
- Renteutgifter	87 910	103 820	98 465	106 239	119 907
- Kårutgifter	6 903	6 690	7 082	7 623	6 181
Nettoinntekt	821 324	871 899	968 227	973 817	910 070
Privatforbruk ekskl. skatt	478 555	517 435	557 984	561 849	573 119
Betalte skattar	213 313	184 889	243 421	275 777	256 802

Tabell 4f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	633 388	653 779	627 731	644 408	652 014
Andre krav	351 586	318 164	311 983	362 468	425 360
Omløpsmidlar, jordbruk	240 618	281 282	296 002	366 440	377 170
Omløpsmidlar, skogbruk	1 170	1 170	1 069	1 867	1 864
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	1 038	1 082	945	56	421
Omløpsmidlar, andre næringer	285 819	285 340	334 145	362 061	364 011
Omløpsmidlar i alt	1 513 619	1 540 817	1 571 875	1 737 300	1 820 840
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 625 765	3 421 956	3 701 249	4 156 372	4 568 035
Anleggsmidlar, skogbruk	106 070	113 812	129 927	125 243	135 284
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	161 173	175 241	180 514	175 535	184 776
Anleggsmidlar, andre næringer	56 388	50 296	59 429	58 361	73 695
Privat, hovudbygningar	641 179	772 575	789 188	845 313	889 651
Privat, anna	139 212	164 561	200 581	216 807	230 765
Anleggsmidlar i alt	3 729 786	4 698 441	5 060 888	5 577 631	6 082 206
Eigedeler i alt	5 243 406	6 239 258	6 632 763	7 314 931	7 903 046
Eigedeler i jordbruket	2 866 383	3 703 238	3 997 251	4 522 812	4 945 205
Kortsiktig gjeld	482 812	534 968	679 250	829 346	741 189
Langsiktig gjeld	1 860 336	2 352 495	2 485 773	2 696 238	3 245 684
Eigenkapital	2 900 258	3 351 794	3 467 740	3 789 347	3 916 173
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 1 (under 50 daa)

Tabell 5a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2016	2016	2017	2018
Tal bruk	13	11	11	10	7
Alder på brukar	57	58	61	61	56
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	10,0	7,7	7,7	4,7	
Frukt og bærareal, daa	22,5	23,6	23,3	26,0	25,2
Jordbruksareal, daa	34,2	33,0	33,1	31,2	26,7
- herav leigd areal, daa	2,5	3,0	3,0	2,5	
Grovfôr, FEm pr daa	334	433	487	635	
Jordbruksareal, FEm pr daa	334	433	487	635	
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauер (vfs)	4	4	3		
Kg kjøt pr vfs	27	29	35		
Ull, kg omsett pr vfs	6,5	7,8	9,3		
Årsgeiter	4,2	6,7	6,7	6,2	
Geitemjølk, liter omsett	2 844	4 035	4 043	1 202	
Mjølkekvote	3 412	4 033	4 033	4 436	
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	735	645	653	782	
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 284	1 241	1 189	1 173	1 268
Ektefelle	263	258	257	296	181
Barn under 17 år	6	15	16		
Sum familie	1 553	1 513	1 462	1 469	1 449
Leigd arbeid	797	626	793	906	592
Sum timer i jordbruket	2 350	2 139	2 255	2 376	2 041
Sum timer i skogbruket	32	8	23	24	4
Familiens arbeid på nyanlegg	24	65	56	30	20
Oppnådde priser					
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	37,64	34,57	35,64		
Ull, kr pr kg	25,12	38,14	34,69		
Geitemjølk, kr pr l	6,81	6,39	6,66	6,32	

Tabell 5b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	93 050	89 414	53 600	283	21 153
Driftsbygningar	-19 719	-7 308	-13 905	-7 824	24 728
Maskinar og reiskap	24 658	28 385	38 900	-10 240	-13 610
Sum nettoinvesteringar	97 989	110 491	78 595	-17 781	32 271

Tabell 5c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Frukt og andre planteprodukt	443 783	319 234	413 401	459 847	438 350
Planteprodukt i alt	443 783	319 234	413 401	459 847	438 350
Husdyrprodukt					
Sauer, livdyr og slakt	4 514	4 864	3 248		
Ull	663	1 165	968		
Geiter, mjølk	19 377	25 805	26 929	28 517	
Geiter, livdyr og slakt	150	190	197	3 036	
Andre inntekter, husdyrhald	13 549	1 168	2 250	2 858	8 237
Husdyrprodukt i alt	38 253	33 192	33 592	34 411	8 237
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	7 010	5 526	5 658	5 117	4 008
Arealtilskot, grovfôr	3 108	1 562	1 554	966	
Produksjonstillegg, husdyr	15 199	15 714	14 418	12 023	1 284
Botnfrådrag	-3 000	-5 091	-5 455	-6 879	-5 143
Drifts-, grunn og distr.tilskot	114 732	98 546	114 023	155 683	185 532
Beitetilskot	3 893	3 450	3 439	1 912	
Regionale miljøtilskot	9 035	9 646	11 969	12 949	12 914
Refunderte avløysarutgifter	7 276	6 749	6 577	6 068	
Andre tilskot	34 575	69 108	56 146	39 734	62 744
Tilskot i alt	191 828	205 210	208 329	227 573	261 339
Leigeinntekt, traktor og reiskap	11 007	9 241	4 535	4 899	729
Andre inntekter	22 942	26 149	2 403	5 212	
Produksjonsinntekter i alt	707 814	593 026	662 260	731 942	708 655

Tabell 5d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	12 048	11 752	11 507	8 340	238
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	2 828	1 545	644	100	
Såvarer	20 449	26 426	19 390	17 555	4 389
Handelsgjødsel og kalk	8 977	8 994	8 379	7 824	5 478
Plantevernmiddel	14 466	14 921	16 790	12 952	11 116
Konserveringsmiddel	591	500	574		
Andre forbruksartiklar m.v.	28 767	23 912	27 113	19 994	22 277
Kjøp av dyr				160	
Sum variable kostnader	88 126	88 050	84 397	66 925	43 498
Faste kostnader					
Leigd arbeid	94 050	97 083	110 035	144 727	87 695
Drivstoff	12 992	10 591	10 285	11 384	6 807
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 345	4 536	4 814	14 041	7 543
Vedl.h. driftsbygningar	12 172	8 262	7 907	9 159	7 917
Vedl.h. traktor og maskinar	32 424	22 207	32 215	21 243	27 982
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	15 628	19 014	19 650	21 899	24 780
Avskr. driftsbygningar	22 231	23 706	19 088	20 685	18 656
Avskr. traktor og maskinar	26 516	26 275	30 802	34 448	28 236
Maskinleige	9 142	7 948	1 867	710	761
Leige av dyr og bygningar	462	424	172	781	1 029
Andre faste kostnader	65 123	69 038	69 197	66 815	69 005
Sum faste kostnader	301 086	289 084	306 032	345 892	280 411
Kostnader i alt	389 213	377 134	390 429	412 817	323 909

Tabell 5e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	318 302	215 891	271 832	319 126	384 746
- Renter av jordbruksaktivat	1)	33 366	24 281	20 926	23 388
Familiens arbeidsforteneste		284 936	191 611	250 906	295 737
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk		298 504	212 965	277 597	329 853
Lønsevne		378 986	288 694	360 940	440 464
Lønsevne pr. time		161,27	134,94	160,03	185,41
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk		317 338	264 731	309 370	357 527
Skattejustert vederlag per årsverk		354 762	309 396	350 208	396 628
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	318 302	215 891	271 832	319 126	384 746
Driftoverskot, skogbruk	7 299	14 953	12 773	6 324	129
Driftoverskot, tilleggsnæringer	47 300	51 430	40 113	37 044	8 540
Driftoverskot, andre næringar	43 607	51 538	34 068	58 326	9 839
Lønsinntekt	530 576	491 601	361 323	390 400	634 018
Pensjonar og sjukepengar	83 055	102 579	146 872	121 771	68 277
Gevinst/utbyte verdipapir	8 191	5 196	4 781	10 938	35 303
Familiens arbeid på nyanlegg	4 451	19 644	10 625	5 786	3 915
Renteinntekter	35 706	25 929	23 117	16 185	19 475
- Renteutgifter	26 329	20 547	10 395	8 794	18 136
- Kårutgifter	6 890	4 919	5 308	5 490	4 486
Nettoinntekt	1 045 268	953 296	889 800	951 616	1 141 620
Privatforbruk ekskl. skatt	608 891	610 659	656 984	509 383	640 526
Betalte skattar	221 781	263 776	208 094	221 967	248 269

Tabell 5f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 477 295	1 674 997	2 152 183	2 024 427	2 039 127
Andre krav	244 305	308 604	274 671	329 389	428 592
Omløpsmidlar, jordbruk	12 293	5 469	13 940	14 944	13 359
Omløpsmidlar, skogbruk	231	182	182	200	
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	53 935	34 223	2 811	1 244	
Omløpsmidlar, andre næringer	265 581	310 781	294 021	401 406	350 925
Omløpsmidlar i alt	2 053 639	2 334 256	2 737 808	2 771 610	2 832 003
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 141 447	1 262 901	1 072 522	1 145 366	992 269
Anleggsmidlar, skogbruk	33 831	47 164	88 349	24 715	30 049
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	119 756	124 555	88 349	169 012	204 014
Privat, hovudbygningar	804 002	867 608	603 011	629 590	1 230 284
Privat, anna	490 968	513 651	171 846	179 581	316 255
Anleggsmidlar i alt	2 590 005	2 877 177	2 016 782	2 148 264	2 772 871
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	4 698 721	5 211 434	4 754 590	4 919 874	5 604 874
Kortsiktig gjeld	1 153 739	1 268 370	1 086 462	1 160 310	1 005 628
Langsiktig gjeld	84 133	99 934	79 010	99 423	345 035
Eigenkapital	3 937 127	448 640	4 407 787	4 570 987	4 617 323
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 2 (50-99 daa)

Tabell 6a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	20	21	21	21	16
Alder på brukar	52	52	50	52	50
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	42,8	36,9	38,3	36,2	28,7
Frukt og bærareal, daa	33,3	37,2	37,4	37,3	41,3
Jordbruksareal, daa	76,5	75,4	76,3	73,9	72,6
- herav leigd areal, daa	16,4	16,1	17,4	14,7	13,0
Grovfôr, FEm pr daa	350	294	356	300	318
Jordbruksareal, FEm pr daa	350	294	356	302	318
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	1,4	1,0	0,5	0,5	
Kumjølk, liter omsett	5 643	4 357	2 256	2 195	
Mjølkekvote	6 712	6 392	2 231	2 231	
Produsert mjølk pr årsku, kg	4 328	4 933	4 934	4 636	
Storfekjøt, kg omsett	367	288	99	284	61
Tal vinterfôra sauver (vfs)	19	21	23	25	24
Kg kjøt pr vfs	17	20	20	23	19
Ull, kg omsett pr vfs	2,0	2,3	2,3	2,8	1,0
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 273	1 348	1 416	1 429	1 387
Ektefelle	91	115	101	54	68
Barn under 17 år		5	5	5	6
Sum familie	1 363	1 468	1 522	1 487	1 461
Leigd arbeid	1 205	1 483	1 490	1 265	1 577
Sum timer i jordbruket	2 568	2 952	3 012	2 752	3 038
Sum timer i skogbruket	9	12	10	7	15
Familiens arbeid på nyanlegg	23	32	11	14	68
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	5,08	5,06	4,80	4,95	
Kukjøt, kr pr kg	38,92	44,91	46,82	47,49	42,15
Anna storfekjøt, kr pr kg	44,89	45,13	41,51	51,30	49,32
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	26,20				
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	43,47	45,00	42,39	36,18	35,85
Ull, kr pr kg	28,22	30,17	25,60	33,62	33,52

Tabell 6b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	16 652	24 360	36 603	58 823	47 568
Driftsbygningar	58 021	-24 758	-9 028	-13 953	116 557
Maskinar og reiskap	11 070	15 355	-2 637	-5 809	70 201
Mjølkekvote (ku og geit)		-535			
Sum nettoinvesteringar	85 743	14 422	24 938	39 061	234 326

Tabell 6c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukter					
Frukt og andre planteprodukt	494 124	355 951	422 960	454 598	586 254
Planteprodukt i alt	494 124	355 951	422 960	454 598	586 254
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	28 695	22 050	10 832	10 855	
Storfe, livdyr	5 860	1 424	8 525	1 833	
Kuslakt	2 165	8 771	4 559	5 056	501
Anna storfeslakt	1 234	1 514	1 855	8 193	6 365
Slaktegris	1 740			2 051	3 188
Sauer, livdyr og slakt	16 149	18 898	18 085	17 182	15 505
Ull	915	1 452	1 255	2 390	809
Andre inntekter, husdyrhald	4 054	3 902	7 098	4 425	5 936
Husdyrprodukt i alt	60 812	58 011	52 209	51 985	32 304
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	13 683	12 317	13 285	12 413	7 596
Arealtilskot, grovfôr	8 898	6 296	7 240	6 521	10 719
Produksjonstillegg, husdyr	34 948	29 866	29 040	28 031	27 201
Botnfrådrag	-3 100	-6 097	-6 000	-6 161	-6 375
Drifts-, grunn og distr.tilskot	155 086	103 612	149 760	196 662	306 321
Beitetilskot	11 442	9 957	11 423	13 976	12 876
Regionale miljøtilskot	13 272	13 686	15 518	16 884	18 565
Refunderte avløysarutgifter	21 514	14 608	13 681	13 011	11 294
Andre tilskot	53 023	84 356	118 738	81 341	68 855
Tilskot i alt	308 767	268 601	352 685	362 678	457 052
Leigeinntekt, traktor og reiskap	7 244	6 370	3 487	6 223	6 800
Andre inntekter	46 301	20 006	6 499	1 716	5 943
Produksjonsinntekter i alt	917 247	708 939	837 840	877 200	1 088 353

Tabell 6d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	20 787	16 447	13 905	16 988	11 625
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	4 095	3 170	5 958	7 084	6 844
Såvarer	955	1 585	4 385	1 510	4 827
Handelsgjødsel og kalk	11 833	13 368	15 126	13 255	16 704
Plantevernmiddel	19 920	16 968	21 778	20 267	25 241
Konserveringsmiddel	439	717	802	385	144
Andre forbruksartiklar m.v.	71 343	67 097	59 339	53 790	31 468
Kjøp av dyr	1 950	3 222	5 358	3 565	3 087
Sum variable kostnader	131 323	122 574	126 651	116 844	99 940
Faste kostnader					
Leidt arbeid	123 367	154 253	142 181	134 319	174 845
Drivstoff	9 224	11 163	12 816	10 823	18 502
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 679	12 616	10 577	3 685	10 980
Vedl.h. driftsbygningar	15 334	14 123	15 288	14 561	18 444
Vedl.h. traktor og maskinar	26 703	32 295	39 301	34 587	48 942
Avskrivingar	60 865	70 538	77 012	79 184	104 820
Maskinleige	17 780	16 977	18 672	21 316	32 839
Leige av dyr	683	222	787	1 250	796
Leige av bygningar		1 133	1 048	929	
Andre faste kostnader	75 705	77 128	76 881	79 217	80 687
Sum faste kostnader	335 340	390 448	394 563	379 871	490 855
Kostnader i alt	466 663	513 022	521 214	496 715	590 795

Tabell 6e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	443 697	195 917	316 626	380 485	497 558
- Renter av jordbruksaktivit 1)	28 374	21 394	24 112	25 406	35 433
Familiens arbeidsforteneste	415 324	174 523	292 514	355 079	462 125
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	474 590	179 785	272 997	363 263	428 709
Lønsevne	538 690	328 776	434 695	501 063	639 969
Lønsevne pr. time	209,76	111,39	144,31	177,84	209,68
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	395 427	210 276	272 716	335 079	394 276
Skattejustert vederlag per årsverk	433 285	240 467	298 490	363 513	417 743
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	443 697	195 917	316 626	380 485	497 558
Driftoverskot, skogbruk	21 723	14 942	5 747	- 54	23 466
Driftoverskot, tilleggsnæringar	83 900	96 084	51 765	78 860	66 448
Driftoverskot, andre næringar	104 442	89 101	74 320	55 195	67 880
Lønsinntekt	347 030	315 536	390 971	420 488	423 587
Pensjonar og sjukepengar	46 719	71 460	63 916	65 150	125 117
Gevinst/utbyte verdipapir	7 940	3 030	4 451	7 167	21 971
Familiens arbeid på nyanlegg	4 203	6 099	2 006	2 765	13 582
Renteinntekter	17 656	12 742	8 566	7 564	8 061
- Renteutgifter	65 468	51 376	48 541	50 184	77 421
- Kårutgifter	7 739	8 438	7 246	7 798	9 147
Nettoinntekt	1 004 104	745 096	862 581	959 638	1 161 102
Privatforbruk ekskl. skatt	569 295	470 302	546 971	534 029	626 878
Betalte skattar	181 849	210 067	214 128	169 003	216 521

Tabell 6f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	787 184	689 996	663 861	802 398	834 548
Andre krav	519 380	535 723	487 313	550 411	718 371
Omløpsmidlar, jordbruk	21 690	21 923	22 651	17 514	15 752
Omløpsmidlar, skogbruk	20	19	19	19	25
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	205 723	280 050	286 116	290 614	400 850
Omløpsmidlar, andre næringer	258 773	273 294	307 956	470 082	514 693
Omløpsmidlar i alt	1 792 769	1 801 004	1 767 916	2 131 038	2 484 239
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	962 698	1 053 343	1 194 092	1 266 165	1 875 068
Anleggsmidlar, skogbruk	45 291	54 687	95 474	104 483	134 918
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	691 807	773 729	764 164	793 908	879 625
Anleggsmidlar, andre næringer	22 669	25 607	25 785	28 768	50 366
Privat, hovedbygninger	684 134	748 768	851 093	900 034	1 093 545
Privat, anna	200 160	229 414	275 839	292 270	318 775
Anleggsmidlar i alt	2 606 758	2 885 547	3 206 447	3 385 628	4 352 297
Eigedeler i alt	4 399 527	4 686 551	4 974 363	5 516 666	6 836 536
Eigedeler i jordbruket	984 388	1 075 266	1 216 743	1 283 679	1 890 820
Kortsiktig gjeld	479 277	378 690	405 417	358 575	346 983
Langsiktig gjeld	1 278 953	1 386 114	1 431 293	1 481 271	2 330 456
Eigenkapital	2 641 297	2 921 747	3 137 653	3 676 820	4 159 097
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 3 (100-199 daa)

Tabell 7a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	40	40	39	43	34
Alder på brukar	51	51	52	51	51
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	147,1	147,6	147,2	146,2	141,2
Frukt og bærareal, daa	2,6	2,6	2,7	2,4	3,0
Jordbruksareal, daa	153,2	153,5	157,7	151,8	148,0
- herav leigd areal, daa	54,3	53,9	48,4	46,6	45,2
Grovfôr, FEm pr daa	388	363	359	350	322
Jordbruksareal, FEm pr daa	388	361	358	349	322
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	8,2	8,2	8,3	7,5	6,1
Kumjølk, liter omsett	50 332	49 375	50 201	45 175	38 663
Mjølkekvote	59 162	53 464	53 859	48 658	44 321
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 834	6 644	6 906	6 928	7 082
Storfekjøt, kg omsett	2 039	1 888	2 157	2 129	1 758
Tal smågriskull	5	4	10	10	7
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	3 369	3 762	5 773	5 859	5 461
Tal vinterfôra sauer (vfs)	31	33	31	32	32
Kg kjøt pr vfs	22	25	21	24	19
Ull, kg omsett pr vfs	3,1	3,4	2,5	2,5	2,6
Årsgeiter	9	9	10	8	11
Geitemjølk, liter omsett	5 996	6 649	7 256	6 002	7 844
Mjølkekvote	6 573	6 330	6 741	5 934	7 606
Produsert mjølk pr årsgeit, kg	743	842	858	862	834
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 976	1 904	1 858	1 809	1 793
Ektefelle	325	335	317	316	341
Barn under 17 år	20	12	10	15	14
Sum familie	2 321	2 251	2 185	2 139	2 148
Leigd arbeid	859	697	816	700	554
Sum timer i jordbruket	3 180	2 948	3 000	2 844	2 702
Sum timer i skogbruket	24	24	26	25	17
Familiens arbeid på nyanlegg	29	70	28	3	3
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,40	2,30	2,25	2,39	2,67
Kumjølk, kr pr l	4,83	5,27	5,44	5,58	5,46
Kukkjøt, kr pr kg	42,97	44,62	46,41	47,48	45,05
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,87	50,04	52,52	52,73	51,48
Smågris for sal, kr pr stk.	817	934	930	865	740
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	26,20	28,01	29,37	27,87	26,63
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,71	47,74	43,07	38,71	38,91
Ull, kr pr kg	33,13	31,37	31,91	32,99	32,79
Geitemjølk, kr pr l	6,01	6,51	6,93	6,85	6,7
Egg, kr pr kg	14,82	15,4	14,96	16,47	19,51

Tabell 7b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	9 481	12 360	5 163	857	5 581
Driftsbygningar	48 681	-7 056	28 965	28 280	-45 922
Maskinar og reiskap	26 270	5 698	37 499	-1 151	-7 753
Mjølkekvote (ku og geit)	1 165	614	27 000	27	15 600
Sum nettoinvesteringar	85 597	11 616	98 627	28 013	-32 494

Tabell 7c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukter					
Korn	2 638	1 816	2 193	2 384	3 607
Frukt og andre planteprodukt	79 385	61 814	75 659	64 887	44 613
Planteprodukt i alt	82 023	63 630	77 852	67 271	48 220
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	243 054	259 996	272 942	252 086	211 284
Storfe, livdyr	17 821	23 786	32 691	20 560	19 948
Kuslakt	41 290	39 428	46 315	45 906	34 021
Anna storfeslakt	61 088	66 242	66 715	62 153	60 174
Smågris	12 562	4 653	29 549	44 504	16 284
Slaktegris	89 233	101 140	174 543	165 551	143 127
Avlsgris	2 108	1 916	2 343	4 375	-1 039
Sauer, livdyr og slakt	38 200	39 802	28 778	21 761	27 901
Ull	3 299	3 535	2 516	2 626	2 649
Geiter, mjølk	36 048	43 277	50 246	41 088	52 560
Geiter, livdyr og slakt	3 906	1 717	1 339	1 298	1 620
Andre inntekter, husdyrhald	58 236	53 821	46 646	69 683	99 643
Husdyrprodukt i alt	606 844	639 313	754 623	731 591	668 172
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	26 314	25 578	25 268	23 700	22 179
Arealtilskot, grovfôr	30 902	27 721	27 482	28 089	29 779
Produksjonstillegg, husdyr	93 440	98 696	96 247	87 001	86 569
Botnfrådrag	-3 000	-6 175	-6 462	-6 209	-6 176
Drifts-, grunn og dist.tilskot	154 908	159 482	177 678	177 902	190 198
Beitetilskot	31 102	28 855	27 547	31 147	29 593
Regionale miljøtilskot	11 883	10 025	9 992	10 436	17 991
Refunderte avløysarutgifter	62 665	57 476	58 180	61 009	54 955
Andre tilskot	31 453	16 585	17 796	15 344	34 964
Tilskot i alt	439 667	418 243	433 728	428 419	460 052
Leigeinntekt, traktor og reiskap	6 609	7 093	6 233	6 826	10 783
Andre inntekter	2 299	5 135	951	3 561	17 660
Produksjonsinntekter i alt	1 137 442	1 133 414	1 273 387	1 237 668	1 204 887

Tabell 7d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	222 928	227 571	269 903	268 199	273 174
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	9 997	15 764	18 301	22 710	25 035
Såvarer	2 435	2 570	2 645	2 680	1 651
Handelsgjødsel og kalk	28 333	28 119	25 824	21 957	24 540
Plantevernmiddel	1 820	2 116	2 207	1 955	1 903
Konserveringsmiddel	6 231	6 250	6 110	6 758	4 583
Andre forbruksartiklar m.v.	48 708	53 823	55 877	67 676	58 394
Kjøp av dyr	32 059	38 825	28 338	31 673	38 090
Sum variable kostnader	352 511	375 038	409 205	423 608	427 370
Faste kostnader					
Leidt arbeid	111 257	94 857	110 261	102 113	86 221
Drivstoff	16 848	15 153	14 447	15 760	16 939
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	5 635	6 670	7 141	8 303	5 721
Vedl.h. driftsbygningar	26 224	32 716	33 239	33 791	31 846
Vedl.h. traktor og maskinar	42 647	41 694	43 752	47 884	41 281
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 764	3 373	3 695	3 592	3 089
Avskr. driftsbygningar	53 969	58 902	67 398	74 922	79 892
Avskr. traktor og maskinar	45 020	46 206	52 341	57 563	58 169
Maskinleige	24 172	14 985	21 780	17 172	27 873
Leige av dyr	6 243		17 391	29 688	15 625
Leige av bygningar	125		128	116	147
Leige av kvote	2 062	1 890	1 453	1 021	1 036
Andre faste kostnader	87 160	89 634	105 516	106 846	109 522
Sum faste kostnader	425 127	406 080	478 542	498 771	477 361
Kostnader i alt	777 638	781 118	887 747	922 379	904 731

Tabell 7e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	359 805	352 296	385 640	315 289	300 155
- Renter av jordbruksaktiviteter 1)	51 010	36 331	39 898	41 351	44 763
Familiens arbeidsforteneste	308 795	315 965	345 742	273 938	255 392
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	227 931	241 789	268 525	222 744	208 983
Lønsevne	420 051	410 823	456 003	376 051	341 613
Lønsevne pr. time	132,12	139,36	152,01	132,22	126,43
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	260 615	267 102	293 882	255 825	250 140
Skattejustert vederlag per årsverk	295 231	301 894	328 410	288 885	285 000
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	359 805	352 296	385 640	315 289	300 155
Driftoverskot, skogbruk	6 507	531	7 607	4 490	6 268
Driftoverskot, tilleggsnæringer	37 442	22 724	32 893	50 400	57 011
Driftoverskot, andre næringer	34 714	29 473	54 811	52 983	72 213
Lønsinntekt	338 265	405 468	411 775	467 979	521 375
Pensjonar og sjukepengar	50 797	36 617	61 792	42 821	38 789
Gevinst/utbyte verdipapir	23 920	24 716	9 866	31 585	22 991
Familiens arbeid på nyanlegg	5 324	16 604	5 267	538	585
Renteinntekter	24 897	16 803	11 831	9 851	10 964
- Renteutgifter	49 490	43 851	39 268	51 316	49 836
- Kårutgifter	8 665	7 850	7 856	10 974	7 554
Nettoinntekt	823 517	853 532	934 358	913 646	972 961
Privatforbruk ekskl. skatt	469 095	489 279	508 633	531 955	573 887
Betalte skattar	243 860	216 435	272 076	273 133	271 952

Tabell 7f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	983 379	934 108	1 026 355	999 289	1 316 232
Andre krav	313 897	312 144	315 051	311 397	322 404
Omløpsmidlar, jordbruk	136 357	121 391	138 273	146 445	135 207
Omløpsmidlar, skogbruk	617	257	230	215	271
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	670	779	46	544	715
Omløpsmidlar, andre næringer	383 331	500 930	704 841	918 997	1 167 747
Omløpsmidlar i alt	1 818 251	1 869 608	2 184 796	2 376 887	2 942 576
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 623 453	1 704 470	1 900 654	1 937 224	2 085 575
Anleggsmidlar, skogbruk	36 093	39 308	48 977	63 119	75 000
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	227 241	115 826	101 604	148 367	141 770
Anleggsmidlar, andre næringer	49 305	52 790	55 811	54 085	61 721
Privat, hovedbygninger	721 326	731 766	780 151	816 881	908 727
Privat, anna	200 892	248 376	306 467	346 612	327 915
Anleggsmidlar i alt	2 858 310	2 892 535	3 193 664	3 366 288	3 600 708
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	1 759 810	1 825 861	2 038 927	2 083 669	2 220 782
Kortsiktig gjeld	186 558	219 178	237 325	240 820	230 710
Langsiktig gjeld	1 246 156	1 275 429	1 358 835	1 448 339	1 608 894
Eigenkapital	3 243 847	3 267 536	3 782 300	4 054 016	4 703 680
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 4 (200-299 daa)

Tabell 8a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	48	45	47	42	46
Alder på brukar	48	48	49	48	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	6,6	0,4	0,3	0,3	0,1
Grovfôr, daa	235,1	241,2	244,0	249,7	242,3
Anna areal, daa	0,1	0,5	0,3	1,0	3,9
Jordbruksareal, daa	242,0	242,2	244,7	251,3	246,3
- herav leigd areal, daa	107,3	112,8	114,6	121,3	121,7
Korn ialt, FEm pr daa 1)	475	233	429	181	
Grovfôr, FEm pr daa	321	327	328	339	294
Jordbruksareal, FEm pr daa	325	326	328	339	296
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	13,2	14,0	14,4	14,2	13,3
Kumjølk, liter omsett	92 672	100 388	104 423	100 879	89 977
Mjølkekvote	107 129	106 452	107 965	103 785	103 720
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 790	7 880	7 981	7 849	7 453
Storfekjøt, kg omsett	2 295	2 308	2 584	2 677	2 460
Tal smågriskull	7	4	6	3	5
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	4 078	4 319	2 706	873	2 499
Tal vinterfôra sauer (vfs)	42	42	42	40	44
Kg kjøt pr vfs	24	26	28	27	26
Ull, kg omsett pr vfs	4,0	4,2	4,3	3,8	3,1
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 071	2 020	2 064	1 907	1 886
Ektefelle	370	340	318	253	302
Barn under 17 år	46	37	31	14	11
Sum familie	2 487	2 396	2 413	2 174	2 199
Leigd arbeid	794	856	821	920	999
Sum timer i jordbruket	3 281	3 252	3 234	3 094	3 199
Sum timer i skogbruket	30	33	34	44	25
Familiens arbeid på nyanlegg	47	14	41	46	9
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,22				
Kumjølk, kr pr l	4,90	5,25	5,44	5,61	5,59
Kukkjøt, kr pr kg	43,86	46,13	46,21	46,66	46,34
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,44	50,54	51,65	53,50	52,04
Smågris for sal, kr pr stk.	828	948	925	820	793
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,68	28,53	28,12	26,77	26,37
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	49,54	50,87	45,59	38,72	39,62
Ull, kr pr kg	29,87	31,23	31,07	35,26	32,90
Egg, kr pr kg	17,26	26,49	27,18	31,31	27,46

Tabell 8b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	7 080	9 748	13 820	17 675	9 011
Driftsbygningar	35 611	97 484	137 285	21 867	-17 281
Maskinar og reiskap	20 848	53 791	65 746	59 285	21 360
Mjølkekvote (ku og geit)	11 445	17 260	23 351	5 859	3 761
Sum nettoinvesteringar	74 984	178 283	240 202	104 686	16 851

Tabell 8c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Korn	6 457				
Andre planteprodukt	23 711	13 891	14 902	19 567	94 073
Planteprodukt i alt	30 168	13 891	14 902	19 567	94 073
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	454 293	526 788	566 990	565 708	502 669
Storfe, livdyr	35 043	33 154	42 821	33 244	37 605
Kuslakt	68 801	77 350	87 342	84 838	72 903
Anna storfeslakt	40 926	55 215	64 935	72 831	53 521
Smågris	32 114	25 583	34 422	18 759	24 447
Slaktegris	114 660	113 965	86 681	23 975	64 964
Avlsgris	2 553	1 116	244	392	207
Sauer, livdyr og slakt	55 543	62 246	55 443	38 056	55 864
Ull	5 206	5 302	5 674	5 468	4 437
Geiter, livdyr og slakt	270	501	30	34	5
Andre inntekter, husdyrhald	742	430	239	238	310
Husdyrprodukt i alt	810 151	901 650	944 821	843 543	816 932
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	40 486	40 023	40 362	37 960	33 775
Arealtilskot, grovfôr	47 983	45 057	45 674	46 778	51 046
Arealtilskot, korn	1 167	84	102	70	70
Produksjonstillegg, husdyr	112 466	119 342	108 626	102 435	100 588
Botnfrådrag	-3 125	-6 000	-6 128	-6 071	-6 128
Drifts-, grunn og distr.tilskot	155 321	162 703	177 673	193 106	208 765
Beitetilskot	37 515	36 149	35 564	37 791	40 715
Regionale miljøtilskot	12 567	11 895	11 049	13 247	10 544
Refunderte avløysarutgifter	65 595	71 845	69 429	67 469	67 260
Andre tilskot	15 266	12 655	14 736	8 890	35 802
Tilskot i alt	485 241	493 753	497 087	501 675	542 437
Leigeinntekt, traktor og reiskap	12 290	21 292	18 838	16 596	23 864
Andre inntekter	3 767	3 058	4 436	7 009	4 196
Produksjonsinntekter i alt	1 341 617	1 433 644	1 480 084	1 388 390	1 481 502

Tabell 8d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	277 311	290 222	277 550	254 373	280 712
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	19 181	25 258	21 804	31 029	45 748
Såvarer	5 230	4 944	4 207	4 570	8 577
Handelsgjødsel og kalk	40 442	44 062	45 430	42 555	49 890
Plantevernmiddel	2 169	1 280	1 760	1 526	3 013
Konserveringsmiddel	8 447	9 144	8 846	9 474	11 065
Andre forbruksartiklar m.v.	82 440	86 730	93 114	91 188	89 602
Kjøp av dyr	34 087	25 196	39 670	20 986	22 011
Sum variable kostnader	469 306	486 836	492 381	455 701	510 618
Faste kostnader					
Leidt arbeid	93 885	110 471	108 509	103 796	117 873
Drivstoff	26 699	28 034	25 017	29 361	33 300
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 871	9 073	10 133	10 119	9 869
Vedl.h. driftsbygningar	33 315	38 939	42 260	40 104	44 610
Vedl.h. traktor og maskinar	54 494	60 889	60 140	61 069	63 631
Avskrivingar	145 438	147 763	164 639	156 479	164 915
Maskinleige	33 941	39 628	37 978	46 463	48 661
Leige av dyr	15 050	19 886	21 593	12 040	17 917
Leige av bygningar			256	476	1 221
Leige av kvote	2 377	2 203	3 586	3 387	4 065
Andre faste kostnader	105 882	109 594	114 362	119 365	129 749
Sum faste kostnader	519 951	566 480	588 473	582 659	635 811
Kostnader i alt	989 257	1 053 316	1 080 854	1 038 360	1 146 429

Tabell 8e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	352 359	380 328	399 230	350 030	335 073
- Renter av jordbruksaktivit 1)	80 889	52 817	54 430	52 670	53 188
Familiens arbeidsforteneste	271 470	327 511	344 800	297 360	281 885
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	180 290	223 800	239 186	212 856	202 543
Lønsevne	365 354	437 982	453 310	401 156	399 758
Lønsevne pr. time	111,37	134,69	140,18	129,66	124,98
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	225 519	258 040	272 160	251 556	244 290
Skattejustert vederlag per årsverk	259 859	292 402	305 171	282 153	271 650
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	352 359	380 328	399 230	350 030	335 073
Driftoverskot, skogbruk	4 497	1 775	9 022	730	16 211
Driftoverskot, tilleggsnæringar	46 293	57 820	68 530	38 839	73 257
Driftoverskot, andre næringar	26 193	33 686	16 166	10 350	12 742
Lønsinntekt	397 480	432 402	427 284	494 891	440 534
Pensionar og sjukepengar	59 251	19 724	30 462	21 565	52 065
Gevinst/utbyte verdipapir	17 796	13 993	16 881	410	11 384
Familiens arbeid på nyanlegg	8 720	2 629	8 050	9 169	1 900
Renteinntekter	13 807	13 447	8 141	8 462	9 127
- Renteutgifter	72 783	63 662	52 833	57 216	55 439
- Kårutgifter	9 664	8 135	7 895	8 283	7 218
Nettoinntekt	843 950	884 009	923 097	868 948	889 636
Privatforbruk ekskl. skatt	579 309	546 920	559 001	548 418	600 161
Betalte skattar	289 503	207 935	229 833	240 601	231 372

Tabell 8f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	584 411	801 094	674 862	748 718	809 259
Andre krav	240 155	248 935	359 235	249 888	225 385
Omløpsmidlar, jordbruk	158 902	157 263	155 172	164 369	157 717
Omløpsmidlar, skogbruk	1 371	1 429	1 367	2 722	2 736
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	1 042	1 038	2 513	564	539
Omløpsmidlar, andre næringer	329 645	377 478	308 458	349 210	383 836
Omløpsmidlar i alt	1 315 525	1 587 237	1 501 607	1 515 471	1 579 472
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 585 762	2 581 225	2 695 479	2 527 573	2 511 084
Anleggsmidlar, skogbruk	115 864	133 201	136 331	132 585	139 066
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	112 984	208 307	204 591	214 224	242 210
Anleggsmidlar, andre næringer	24 519	20 644	55 359	53 344	61 757
Privat, hovedbygningar	606 058	663 287	727 006	821 499	946 760
Privat, anna	264 701	275 665	301 676	259 638	249 047
Anleggsmidlar i alt	3 709 889	3 882 328	4 120 442	4 008 863	4 149 924
Eigedeler i alt	5 025 414	5 469 565	5 622 049	5 524 334	5 729 396
Eigedeler i jordbruket	2 744 664	2 738 488	4 275 614	4 173 232	4 307 641
Kortsiktig gjeld	335 771	343 535	353 331	335 377	314 275
Langsiktig gjeld	1 699 735	1 574 710	1 695 008	1 618 967	1 807 618
Eigenkapital	2 989 909	3 551 320	3 573 710	3 569 990	3 607 503
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, storleikgrupper, gruppe 5 (300-500 daa)

Tabell 9a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk i gruppa	39	45	43	43	51
Alder på brukar	52	49	48	50	49
Arealfordeling og avling per dekar					
Korn i alt, daa		7,3	7,7	7,7	6,5
Grovfôr i alt, daa	364,0	369,2	366,8	371,9	365,6
Jorbruksareal i alt, daa	364,5	377,1	375,9	381,0	374,0
- herav leigd daa	192,4	201,5	201,4	213,0	211,6
Korn i alt, FEm per daa 1)		537	538	617	442
Grovfôr i alt, FEm per daa	323	354	349	332	314
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	323	357	354	340	317
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	15,5	21,0	18,9	18,6	16,9
Kumjølk, liter omsett	106 280	145 812	137 823	136 693	129 070
Mjølkekvote	121 972	160 043	145 110	145 501	145 548
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 471	7 628	8 000	8 053	8 343
Storfekjøt, kg omsett	6 070	6 137	6 483	6 493	5 807
Tal grisekull	4	2	1	3	3
Slaktegris, kg omsett	1 761	2 157	1 983	2 789	3 372
Vinterfora sauер	45	46	50	50	53
Kg kjøt per vf sau	32	30	31	30	28
Ull, kg omsett	212	187	218	193	219
Arbeidsforbruk, timer per bruk					
Brukar	2 227	2 275	2 206	2 174	2 207
Ektefelle	344	290	246	306	367
Barn under 17 år	39	21	26	17	3
Sum familie	2 610	2 586	2 479	2 497	2 577
Leigd arbeid	834	945	932	880	843
Timar jordbruket	3 444	3 531	3 411	3 377	3 421
Timar skogbruket	42	26	33	31	46
Timar nyanlegg	45	83	47	46	47
Oppnådde priser, kr per kg / ltr					
Bygg		2,24	2,33	2,59	2,56
Kumjølk, liter	4,90	5,21	5,37	5,56	5,59
Kukkjøt	43,50	45,43	46,38	47,90	44,50
Anna storfekkjøt	51,13	51,87	53,96	55,47	53,08
Smågris, kr per stk	927	1 077	928	914	804
Svinekjøt, slaktegris	26,39	28,34	28,61	27,19	26,10
Sau- og lammekjøt	50,62	50,63	46,33	40,39	40,37
Ull	31,21	34,48	36,57	38,48	36,88

Tabell 9b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	3 363	25 667	32 026	8 750	25 883
Driftsbygningar	48 178	352 733	-45 320	-79 462	158 689
Maskinar og reiskap	29 791	94 934	53 378	31 009	97 255
Mjølkekvote (ku og geit)	20 638	6 777	3 339	7 655	57 327
Sum nettoinvesteringar	101 970	480 111	43 423	-32 048	339 154

Tabell 9c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Korn		8 821	9 922	12 290	7 561
Andre planteprodukt	29 497	29 453	17 356	18 453	22 515
Planteprodukt i alt	29 497	38 274	27 278	30 743	30 076
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	520 977	758 972	736 646	759 648	721 429
Stofe, livdyr og slakt	340 442	386 460	412 266	417 850	337 574
Smågris	38 654	22 028	21 584	28 413	15 454
Slaktegris	47 689	58 954	59 569	71 256	87 873
Purker og rånar	1 310	1 030	2 212	864	1 176
Sau, livdyr og slakt	76 469	75 475	72 414	51 692	66 300
Ull	6 740	6 452	7 923	7 450	7 767
Andre innt. husdyrhaldet	50 608	41 253	51 416	53 222	40 180
Husdyrprodukt i alt	1 082 889	1 350 624	1 364 030	1 390 395	1 277 753
Tilskot					
Arealtilskot, grovfôr	63 608	67 272	69 494	69 265	76 580
Arealtilskot, korn		1 386	1 742	1 742	1 598
Kulturlandskapstilskot	62 505	61 472	62 658	57 392	50 424
Prod. tillegg, husdyr	155 629	163 909	151 633	144 003	140 178
Botnfrådrag	-3 179	-6 133	-6 186	-6 290	-6 118
Ref. avløysarutgifter	77 269	77 669	75 119	73 371	73 145
Drifts-, grunn og distr.tilskot	207 932	228 437	239 461	264 021	280 478
Andre tilskot og trygder	72 088	68 965	67 037	78 802	102 915
Tilskot i alt	635 852	662 977	660 958	682 306	719 200
Leigeinntekter traktor og reiskap	32 409	24 712	22 174	27 578	22 804
Anna	3 085	14 573	3 450	2 484	55 358
Produksjonsinntekter i alt	1 783 732	2 091 160	2 077 890	2 133 506	2 105 191

Tabell 9d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	369 427	448 322	428 815	442 163	432 597
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	23 767	28 421	35 224	44 534	50 020
Såvarer	4 740	7 451	6 629	9 183	8 423
Handelsgjødsel og kalk	65 738	68 937	78 091	60 409	65 470
Konserveringsmidlar	9 534	9 218	10 899	12 501	10 373
Kjøp av dyr	92 811	78 140	82 022	100 076	81 127
Forbr.art. og diverse	98 726	125 038	136 911	139 527	134 273
Variable kostnader i alt	664 743	765 527	778 591	808 393	782 283
Faste kostnader					
Leidt arbeid	115 242	123 290	123 257	125 400	123 064
Drivstoff	34 704	36 258	39 694	36 700	42 009
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	12 356	10 899	15 047	10 094	15 024
Vedl.h. driftsbygningar	36 677	53 339	61 877	71 424	53 742
Vedl.h. traktor og maskinar	70 956	74 830	89 902	83 146	77 281
Avskrivingar	164 344	230 639	214 064	246 169	264 861
Maskinleige	62 877	61 830	83 616	77 617	75 185
Jordleie og leige av kvote	20 831	21 760	21 433	24 689	28 672
Andre kostnader	125 940	149 189	143 514	151 091	158 513
Faste kostnader i alt	643 927	762 034	792 404	826 330	838 351
Kostnader i alt	1 308 670	1 527 561	1 570 995	1 634 723	1 620 634

Tabell 9e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	475 062	563 599	506 894	498 783	484 556
- Renter av aktiva i jordbruket	93 802	90 739	86 310	93 046	92 461
Familiens arb. forteneste	381 260	472 860	420 584	405 737	392 095
Familiens arb. forteneste per årsverk	245 694	300 940	278 373	266 657	250 605
Lønsevne i alt	496 502	596 151	543 841	531 138	515 160
Lønsevne per time	144,20	168,81	159,45	157,28	150,59
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	290 090	321 563	309 451	308 215	293 118
Skattejustert vederlag per årsverk	327 966	357 387	342 511	341 105	322 523
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	475 062	563 599	506 894	498 783	484 556
Driftoverskot, skogbruk	2 522	2 274	-175	6 178	1 764
Driftoverskot, tilleggsnæring	44 910	44 774	31 890	41 526	41 907
Driftoverskot, anna næring	19 364	8 646	39 835	28 036	36 010
Lønsinntekt	335 335	334 206	358 055	351 755	404 418
Pensjonar og sjukepengar	293 440	32 550	18 069	40 580	29 411
Gevinst/utbytte verdipapirer	16 959	13 272	8 035	14 988	9 668
Familiens arbeid på nyanlegg	8 326	18 012	11 457	9 035	9 592
Renteinntekter	13 563	11 608	5 834	4 744	6 147
- Renteutgifter	83 977	107 200	85 009	83 476	92 086
- Kår	3 877	5 976	6 817	8 644	8 509
Nettoinntekt	854 526	915 764	888 067	903 507	922 878
Privatforbruk eks. skatt	517 807	532 129	573 656	565 654	544 669
Skatt	221 875	202 135	209 676	234 646	233 993

Tabell 9f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	669 376	642 011	526 228	510 358	535 276
Andre krav	320 581	276 680	235 195	237 057	399 891
Omløpsmidlar jordbruket	262 245	316 767	304 202	298 249	281 883
Omløpsmidlar skog	103	111	141	140	118
Omløpsmidlar tilleggsnæring	1 527	1 323	1 385		465
Omløpsmidlar anna næring	347 229	346 063	375 961	411 884	333 531
Omløpsmidlar i alt	1 601 061	1 582 956	1 443 112	1 457 688	1 551 164
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar jordbruk	2 933 659	4 491 429	4 046 054	4 339 405	4 513 051
Anleggsmidlar skogbruk	77 526	54 470	72 340	78 467	80 318
Anleggsmidlar tilleggsnæring	171 833	147 804	131 483	92 951	116 890
Anleggsmidlar anna næring	114 254	112 686	103 201	107 091	86 918
Hovudbygning	681 114	885 037	839 336	836 950	940 037
Privat	180 172	211 068	236 723	247 929	230 834
Anleggsmidlar i alt	4 158 558	5 902 495	5 429 137	5 702 793	5 968 048
Eigedeler i jordbruket					
Eigedeler i alt	3 254 240	4 768 109	4 350 256	4 637 654	4 794 934
Kortsiktig gjeld	5 759 619	7 485 451	6 872 249	7 160 481	7 519 212
Langsiktig gjeld	667 311	829 989	752 563	658 420	622 667
Eigenkapital	3 267 183	4 023 744	3 986 163	4 264 386	4 279 717
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølkeproduksjon

Tabell 10a: Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	66	70	75	76	79
Alder på brukar	50	50	50	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa			0,2	0,2	0,1
Grovfôr, daa	292,0	305,2	332,2	361,0	390,6
Jordbruksareal, daa	292,6	306,1	333,9	362,7	391,8
- herav leigd areal, daa	139,3	147,1	169,2	185,5	204,0
Korn i alt, FEm pr daa	1)		429	181	
Grovfôr, FEm pr daa	391	395	371	363	345
Jordbruksareal, FEm pr daa	391	395	371	363	345
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	22,1	24,7	25,8	26,5	28,5
Kumjølk, liter omsett	151 278	173 125	186 969	191 437	213 964
Mjølkekvote	171 368	186 582	193 085	202 188	236 639
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 510	7 691	8 001	8 034	8 248
Storfekjøt, kg omsett	4 492	4 790	5 352	6 355	7 183
Tal vinterfôra sauer (vfs)		3	3	5	6
Kg kjøt pr vfs		30	32	37	34
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 243	2 294	2 287	2 346	2 433
Ektefelle	400	354	338	311	343
Barn under 17 år	40	20	18	26	20
Sum familie	2 683	2 668	2 643	2 683	2 796
Leigd arbeid	797	893	912	978	1 003
Sum timer i jordbruket	3 480	3 561	3 555	3 661	3 799
Sum timer i skogbruket	38	31	35	36	24
Familiens arbeid på nyanlegg	102	43	45	58	44
Oppnådde priser					
Kumjølk, kr pr l	4,87	5,27	5,40	5,62	5,58
Kukkjøt, kr pr kg	43,58	45,72	46,43	47,36	45,32
Anna storfekjøt, kr pr kg	51,04	51,14	52,33	53,94	52,31
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg			23,00	25,51	24,92
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	43,88	47,10	43,53	38,39	37,59
Ull, kr pr kg	25,49	30,22	34,50	35,41	36,26

Tabell 10b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	9 931	41 639	24 936	16 707	74 777
Driftsbygningar	23 597	184 408	-51 198	59 866	-17 856
Maskinar og reiskap	56 711	86 291	74 224	84 792	71 838
Mjølkekvote (ku og geit)	18 585	17 088	27 919	13 910	61 138
Sum nettoinvesteringar	108 824	329 426	75 881	175 275	189 897

Tabell 10c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt					
Andre planteprodukt	27 782	23 528	19 447	21 122	33 423
Planteprodukt i alt	27 782	23 528	19 447	21 122	33 423
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	737 423	912 605	1 009 507	1 075 077	1 194 820
Storfe, livdyr	34 896	42 171	55 354	45 717	54 780
Kuslakt	116 810	140 659	151 068	163 496	162 635
Anna storfeslakt	116 486	142 172	143 964	196 055	188 218
Smågris				437	-205
Slaktegris	375	-1 252	600	2 571	2 645
Andre inntekter, husdyrhald	5 942	4 885	4 961	6 763	9 497
Husdyrprodukt i alt	1 011 931	1 241 240	1 365 454	1 490 116	1 612 390
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	50 049	52 047	54 429	55 184	54 677
Arealtilskot, grovfôr	51 581	58 271	62 164	69 211	83 405
Arealtilskot, korn	690		62	39	41
Arealtilskot, annet	12	270	56	91	42
Produksjonstillegg, husdyr	103 721	107 505	109 306	119 016	126 653
Botnfrådrag	-3 242	-6 171	-6 493	-6 250	-6 516
Drifts-, grunn og distr.tilskot	220 042	234 791	244 670	269 332	315 797
Beitetilskot	28 954	28 644	28 901	31 394	33 306
Regionale miljøtilskot	10 624	10 979	10 766	13 283	12 745
Refunderte avløysarutgifter	70 396	73 801	74 922	73 477	75 569
Andre tilskot	11 875	7 915	10 898	12 617	33 463
Tilskot i alt	544 702	568 052	589 681	637 394	729 182
Leigeinntekt, traktor og reiskap	21 211	24 811	25 997	27 800	29 949
Andre inntekter	4 133	2 982	3 091	8 210	20 500
Produksjonsinntekter i alt	1 609 759	1 860 613	2 003 670	2 184 642	2 425 444

Tabell 10d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfôr	322 851	375 366	394 910	415 166	500 347
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	24 890	24 414	28 852	45 797	58 393
Såvarer	5 408	6 810	5 906	6 661	8 089
Handelsgjødsel og kalk	55 954	60 481	67 429	60 467	73 625
Plantevernmiddel	2 629	1 900	2 123	2 319	2 028
Konserveringsmiddel	10 137	10 230	12 756	14 756	16 290
Andre forbruksartiklar m.v.	100 287	116 577	130 514	143 275	151 310
Kjøp av dyr	28 655	33 629	32 835	34 576	45 395
Variable kostnader i alt	550 811	629 407	675 325	723 017	855 477
Faste kostnader					
Leigd arbeid	102 729	117 073	124 012	138 326	157 050
Drivstoff	35 715	37 071	40 582	44 051	52 811
Vedl.h. jord, vregar, grøfter og vassanl.	13 141	9 848	11 445	13 598	16 178
Vedl.h. driftsbygningar	40 917	52 644	65 551	76 021	74 106
Vedl.h. traktor og maskinar	66 562	76 737	85 665	91 939	97 202
Avskr. jord, vregar, grøfter og vassanl.	2 303	2 301	2 366	2 610	2 973
Avskr. driftsbygningar	88 962	118 009	125 229	138 578	162 285
Avskr. traktor og maskinar	66 294	76 169	79 822	96 977	114 107
Maskinleige	71 209	72 600	74 285	91 008	105 714
Leige av dyr og bygningar		200	5 873	3 715	6 232
Leige av kvote	4 658	7 850	10 134	11 848	16 407
Andre faste kostnader	128 383	141 918	149 975	166 630	195 851
Sum faste kostnader	620 875	712 420	774 939	875 301	1 000 916
Kostnader i alt	1 171 685	1 341 827	1 450 264	1 598 318	1 856 393
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,53	1,45	1,43	1,63	1,68

Tabell 10e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	438 073	518 786	553 406	586 325	569 051
- Renter av jordbruksaktivit 1)	90 361	74 268	79 517	87 799	99 744
Familiens arbeidsforteneste	347 712	444 519	473 888	498 526	469 307
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	217 258	274 752	299 128	305 774	281 446
Lønsevne	450 441	561 591	597 901	636 852	626 357
Lønsevne pr. time	129,47	157,72	168,19	173,93	164,87
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	263 106	300 019	321 954	334 024	319 862
Skattejustert vederlag per årsverk	297 148	332 709	353 577	364 329	348 530
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	438 073	518 786	553 406	586 325	569 051
Driftoverskot, skogbruk	5 974	346	15 668	725	11 245
Driftoverskot, tilleggsnæringer	44 895	57 281	43 797	47 753	64 988
Driftoverskot, andre næringer	9 325	18 819	14 856	14 621	5 890
Lønsinntekt	304 637	324 245	316 533	327 038	369 882
Pensjonar og sjukepengar	33 447	28 529	36 141	38 661	37 295
Gevinst/utbyte verdipapir	20 583	24 702	9 516	21 677	11 099
Familiens arbeid på nyanlegg	9 387	10 000	10 218	11 523	8 985
Renteinntekter	15 448	10 869	7 614	9 196	9 078
- Renteutgifter	74 304	90 030	88 556	95 064	105 226
- Kårutgifter	6 556	6 160	6 544	7 934	6 730
Nettoinntekt	800 909	897 389	912 647	954 521	975 557
Privatforbruk ekskl. skatt	458 465	501 636	566 708	541 104	602 381
Betalte skattar	216 027	185 082	215 081	240 344	250 208

Tabell 10f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	687 573	742 485	706 376	807 229	886 639
Andre krav	336 104	318 929	321 725	407 346	469 439
Omløpsmidlar, jordbruk	211 130	248 152	257 937	306 713	327 338
Omløpsmidlar, skogbruk	1 021	757	693	697	747
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	304	152	860	357	300
Omløpsmidlar, andre næringer	417 659	457 477	452 743	563 206	525 653
Omløpsmidlar i alt	1 653 791	1 767 951	1 740 334	2 085 548	2 210 116
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 874 865	3 660 434	3 769 473	4 188 082	4 759 962
Anleggsmidlar, skogbruk	63 753	77 027	98 181	97 745	99 034
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	148 373	102 824	89 071	85 532	147 332
Anleggsmidlar, andre næringer	26 144	23 108	25 143	28 855	27 225
Privat, hovedbygninger	639 880	730 202	799 870	856 267	970 137
Privat, anna	207 278	207 175	204 844	211 519	237 139
Anleggsmidlar i alt	3 960 292	4 800 770	4 986 582	5 468 000	6 240 829
Eigedeler i alt					
Eigedeler i jordbruket	5 614 083	6 568 721	6 726 916	7 553 548	8 450 945
Kortsiktig gjeld	469 908	554 172	563 054	741 758	695 793
Langsiktig gjeld	1 734 751	2 340 013	2 374 971	2 490 660	3 014 695
Eigenkapital	3 409 424	3 674 536	3 788 891	4 321 130	4 740 457
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, sauehald

Tabell 11a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	25	26	26	25	30
Alder på brukar	49	49	50	48	45
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	187,8	190,4	194,5	201,4	229,6
Anna areal, daa		0,2	0,5	0,4	0,3
Jordbruksareal, daa	187,8	190,6	195,0	201,8	229,9
- herav leigd areal, daa	81,8	91,2	94,9	99,3	118,3
Grovfôr, FEm pr daa	240	251	246	238	222
Jordbruksareal, FEm pr daa	240	251	246	238	222
Husdyrproduksjon					
Tal vinterfôra sauver (vfs)	132	134	137	136	145
Tal gagnslam pr vfs	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4
Kg kjøt pr vfs	23	25	24	24	26
Ull, kg omsett pr vfs	3,5	3,6	3,4	3,1	3,2
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 471	1 397	1 382	1 361	1 520
Ektefelle	152	135	162	209	273
Barn under 17 år	27	17	20	18	17
Sum familie	1 650	1 549	1 564	1 588	1 810
Leigd arbeid	511	493	512	472	583
Sum timer i jordbruket	2 161	2 042	2 076	2 060	2 393
Sum timer i skogbruket	20	20	15	22	26
Sum timer tilleggsnæring	205	212	185	148	1 164
Familiens arbeid på nyanlegg	18	40	10	17	40
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	2 047	2 157	2 213	2 431	2 044
Oppnådde prisar					
Lammekjøt, kr pr kg	54,59	55,26	51,11	47,86	48,18
Saukjøt, kr pr kg	22,58	24,07	21,32	13,68	10,05
Ull, kr pr kg	30,35	30,60	30,59	33,11	34,77

Tabell 11b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	7 022	9 464	4 875	11 908	-8 255
Driftsbygningar	32 798	930	-5 630	-20 160	38 163
Maskinar og reiskap	-5 134	-113	20 431	2 492	8 401
Sum nettoinvesteringar	34 686	10 281	19 676	-5 760	38 309

Tabell 11c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	5 572	6 296	8 451	15 697	11 089
Planteprodukt i alt	5 572	6 296	8 451	15 697	11 089
Husdyrprodukt					
Sauer, livdyr	5 284	6 879	6 606	8 601	7 430
Saeue- og lammeslakt	158 115	170 265	147 362	101 763	169 917
Ull	14 392	14 485	14 053	14 058	15 963
Geiter, livdyr og slakt	30	1 486	135	154	127
Andre inntekter, husdyrhald	2 914	3 009	5 554	6 663	9 099
Husdyrprodukt i alt	180 735	196 124	173 710	131 239	202 536
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	29 902	29 570	30 020	29 406	30 292
Arealtilskot, grovfôr	35 740	33 400	34 036	36 283	47 157
Arealtilskot, annet	232	617	279	290	338
Produksjonstillegg, husdyr	133 035	155 159	125 458	101 126	104 061
Botnfrådrag	-3 000	-6 038	-6 000	-6 200	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	26 089	28 260	64 632	101 021	115 064
Beitetilskot	58 854	60 678	60 504	69 425	77 719
Regionale miljøtilskot	14 397	14 412	13 440	15 999	17 372
Refunderte avløysarutgifter	47 040	48 104	48 767	56 151	54 187
Andre tilskot	11 613	7 007	12 442	7 109	22 418
Tilskot i alt	353 900	371 169	383 578	410 610	462 608
Leigeinntekt, traktor og reiskap	2 922	6 465	5 854	8 633	20 163
Andre inntekter	3 842	846	5 005	5 361	4 566
Produksjonsinntekter i alt	546 972	580 900	576 598	571 540	700 962

Tabell 11d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	41 222	54 102	52 476	60 713	64 289
Anna fôrkostnader inkl. beitelige	3 876	12 373	12 073	15 359	21 998
Såvarer	1 581	1 414	1 581	724	1 752
Handelsgjødsel og kalk	27 274	24 183	27 956	19 004	29 011
Plantevernmiddel	770	850	951	1 299	608
Konserveringsmiddel	2 785	2 571	2 821	3 033	2 243
Andre forbruksartiklar m.v.	30 128	37 412	39 564	41 957	47 307
Kjøp av sau	6 588	2 931	3 906	2 990	5 252
Kjøp av andre husdyr	1 494	565	1 198	2 935	2 087
Sum variable kostnader	115 717	136 401	142 526	148 014	174 547
Faste kostnader					
Leidt arbeid	47 306	49 621	51 525	44 973	57 377
Drivstoff	13 957	12 960	11 546	11 223	22 316
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	4 408	5 877	4 851	8 033	5 254
Vedl.h. driftsbygningar	18 676	23 226	21 993	21 947	26 012
Vedl.h. traktor og maskinar	28 377	27 174	34 062	33 798	41 721
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 385	2 366	2 432	2 132	1 788
Avskr. driftsbygningar	38 894	46 538	49 342	57 362	60 516
Avskr. traktor og maskinar	36 678	40 733	44 400	44 246	59 853
Maskinleige	15 787	19 316	24 771	29 189	28 996
Andre faste kostnader	63 490	65 238	69 079	76 736	84 313
Sum faste kostnader	269 958	293 049	314 001	329 639	388 146
Kostnader i alt	385 676	429 450	456 527	477 653	562 693
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,30	2,22	2,52	2,61	3,18
Netto mekaniseringskostnader pr daa	551	556	620	620	705

Tabell 11e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	161 297	151 450	120 070	93 886	138 269
- Renter av jordbruksaktivit 1)	37 253	29 095	29 255	33 760	40 819
Familiens arbeidsforteneste	124 044	122 355	90 815	60 126	97 449
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	120 067	126 114	93 360	60 329	84 235
Lønsevne	171 351	171 976	142 340	105 100	154 827
Lønsevne pr. time	79,29	84,24	68,55	51,03	64,71
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	163 280	166 474	139 965	106 702	131 667
Skattejustert vederlag per årsverk	202 426	206 485	174 442	138 439	159 797
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	161 297	151 450	120 070	93 886	138 269
Driftoverskot, skogbruk	1 921	1 822	- 1 453	- 1 612	- 336
Driftoverskot, tilleggsnæringer	54 741	46 424	32 653	73 554	64 056
Driftoverskot, andre næringer	136 683	102 386	78 469	74 813	66 794
Lønsinntekt	505 164	554 243	578 015	661 070	590 439
Pensjonar og sjukepengar	72 560	34 772	53 315	14 373	34 023
Gevinst/utbyte verdipapir	19 537	3 571	25 081	- 10 259	18 053
Familiens arbeid på nyanlegg	3 306	7 555	1 946	3 187	7 947
Renteinntekter	13 110	9 568	10 465	8 250	7 747
- Renteutgifter	42 950	40 097	35 431	48 608	56 701
- Kårutgifter	6 864	5 203	5 379	6 888	6 917
Nettoinntekt	918 505	866 492	857 751	861 766	863 374
Privatforbruk ekskl. skatt	553 531	548 530	600 994	546 769	577 564
Betalte skattar	209 672	217 748	223 577	242 883	233 713

Tabell 11f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	550 970	597 406	834 360	612 361	850 323
Andre krav	263 448	202 072	199 627	221 145	185 639
Omløpsmidlar, jordbruk	49 960	48 546	45 516	57 344	65 067
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	5 314	4 790	5 036		1 637
Omløpsmidlar, andre næringer	305 168	297 256	367 026	421 362	393 015
Omløpsmidlar i alt	1 174 860	1 150 533	1 452 035	1 312 212	1 495 681
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 212 394	1 412 731	1 419 060	1 612 366	1 996 818
Anleggsmidlar, skogbruk	53 730	55 154	61 396	73 927	92 975
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	258 046	308 664	295 100	371 382	287 419
Anleggsmidlar, andre næringer	60 985	60 019	115 586	117 092	137 273
Privat, hovudbygninger	707 104	797 330	820 711	866 032	1 119 522
Privat, anna	149 523	242 039	298 331	351 174	292 510
Anleggsmidlar i alt	2 441 781	2 875 936	3 010 184	3 391 973	3 926 517
Egedeler i alt	3 617 121	4 026 469	4 462 219	4 704 185	5 422 198
Egedeler i jordbruket	1 262 354	1 461 277	1 464 576	1 669 710	2 061 885
Kortsiktig gjeld	160 975	137 304	198 594	157 522	184 166
Langsiktig gjeld	1 085 725	1 159 965	1 183 633	1 378 974	2 052 457
Gjeld i alt	1 246 700	1 297 269	1 382 227	1 536 496	2 236 623
Endring i året, kroner	-101 609	2 551	88 131	-170 987	360 269
Eigenkapital	2 370 422	2 729 201	3 079 992	3 167 689	3 185 575
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølk og svin

Tabell 12a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	12	9	8	8	7
Alder på brukar	48	50	49	50	50
Arealfordeling og avling					
Grovfør, daa	239,3	252,3	220,5	250,3	254,9
- herav leigd areal, daa	123,1	141,4	123,0	141,8	135,7
Grovfør, FEm pr daa	363	331	359	291	281
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	17,6	19,0	18,9	19,6	18,8
Kumjølk, liter omsett	117 927	125 321	132 266	139 187	146 564
Mjølkekvote	134 622	132 452	144 904	147 237	178 064
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 358	7 173	7 608	7 702	8 562
Storfekjøt, kg omsett	2 460	2 909	3 649	3 210	3 625
Tal avlsgriser	15,1	11,4	12,7	16,1	17,3
Tal smågriskull	39	37	51	55	56
Salbare smågriser	435	398	712	668	682
Tal smågris omsett	316	220	426	416	348
Svinekjøt slaktegris, kg omsett	15 588	16 841	23 391	20 967	24 293
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 605	2 419	2 464	2 245	2 135
Ektefelle	504	415	236	219	202
Barn under 17 år	123	6		5	5
Sum familie	3 231	2 840	2 700	2 469	2 338
Leigd arbeid	747	888	804	985	1 115
Sum timer i jordbruket	3 978	3 728	3 504	3 454	3 453
Sum timer i skogbruket	34	37	47	50	39
Sum timer tilleggsnæring	83	30	40	10	16
Familiens arbeid på nyanlegg	85	132	27	4	
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	891	1 456	1 606	1 601	1 524
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	5,08	5,31	5,45	5,50	5,59
Kukjøt, kr pr kg	44,50	45,11	44,86	48,12	44,29
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,67	47,32	49,87	51,57	50,33
Smågris for sal, kr pr stk.	872	1 007	922	882	792
Svinekjøt slaktegris, kr pr kg	25,71	27,93	28,81	27,82	26,41
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	46,02	22,61			
Ull, kr pr kg	26,41	28,00			

Tabell 12b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	-2 125	79 840	20 150	2 488	-4 645
Driftsbygningar	96 846	802 051	568 875	-109 135	1 062 813
Maskinar og reiskap	2 401	53 679	47 582	73 010	-3 459
Mjølkekvote (ku og geit)	3 369	13 376	25 641	41 148	216 301
Sum nettoinvesteringar	100 491	948 946	662 248	7 511	1 271 010

Tabell 12c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	33 761	21 107	5 594	10 904	10 564
Planteprodukt i alt	33 761	21 107	5 594	10 904	10 564
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	599 211	665 503	720 615	765 404	819 441
Storfe, livdyr	40 456	36 713	35 638	62 237	29 723
Kuslakt	77 215	108 086	147 884	107 252	117 807
Anna storfeslakt	49 058	55 089	82 581	69 701	73 768
Smågris	276 193	222 366	393 085	367 721	276 254
Slaktegris	361 066	446 460	687 990	582 552	649 765
Avlsgris	16 048	12 383	8 850	25 573	-10 316
Ull	445	59			
Andre inntekter, husdyrhald	7 255	2 051			
Husdyrprodukt i alt	1 426 947	1 548 710	2 076 643	1 980 440	1 956 442
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	41 250	42 623	38 152	37 426	33 197
Arealtilskot, grovfôr	49 660	47 563	43 307	46 231	51 435
Produksjonstillegg, husdyr	109 359	106 915	95 912	99 760	101 700
Botnfrådrag	-3 000	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Drifts-, grunn og distr.tilskot	207 723	218 435	236 878	236 592	278 798
Beitetilskot	22 471	22 912	16 844	17 120	16 308
Regionale miljøtilskot	13 407	9 766	11 137	12 501	19 212
Refunderte avløysarutgifter	86 051	82 892	77 220	95 112	91 716
Andre tilskot	14 623	20 192	15 184	17 118	26 154
Tilskot i alt	541 543	545 298	528 634	555 860	612 520
Leigeinntekt, traktor og reiskap	8 654	12 880	11 062	3 731	6 555
Andre inntekter	1 091	647		12 456	1 129
Produksjonsinntekter i alt	2 011 996	2 128 642	2 621 933	2 563 391	2 587 210

Tabell 12d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	555 770	590 306	719 478	740 491	820 579
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	9 441	18 841	26 027	64 645	69 929
Såvarer	5 000	6 164	8 405	12 436	7 805
Handelsgjødsel og kalk	34 770	41 013	36 800	44 345	37 808
Plantevernmiddel	2 857	2 512	4 400	2 664	4 265
Konserveringsmiddel	8 912	11 393	10 568	14 792	12 690
Andre forbruksartiklar m.v.	119 272	125 079	129 566	144 503	156 472
Kjøp av dyr	104 450	84 571	160 964	91 087	76 283
Sum variable kostnader	840 472	879 879	1 096 208	1 114 963	1 185 831
Faste kostnader					
Leigd arbeid	124 668	156 521	102 822	144 567	149 466
Drivstoff	26 952	29 353	27 240	30 999	38 617
Vedl.h. jord, vregar, grøfter og vassanl.	15 373	10 226	23 619	20 169	18 094
Vedl.h. driftsbygningar	50 399	48 393	76 818	73 921	59 470
Vedl.h. traktor og maskinar	68 187	71 037	63 691	76 986	81 129
Avskr. jord, vregar, grøfter og vassanl.	3 993	4 139	5 268	5 630	6 074
Avskr. driftsbygningar	85 617	109 415	160 990	167 942	243 223
Avskr. traktor og maskinar	65 403	81 054	80 883	89 786	98 969
Maskinleige	40 784	53 597	59 093	57 055	57 147
Leige av dyr	62 999	90 144	185 341	210 540	181 430
Leige av kvote	2 980	5 050	5 834	6 633	11 449
Andre faste kostnader	125 834	142 425	163 233	166 868	206 912
Sum faste kostnader	673 191	801 354	954 832	1 051 096	1 151 980
Kostnader i alt	1 513 663	1 681 233	2 051 040	2 166 059	2 337 811
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,53	2,99	3,08	3,69	4,08
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,87	1,99	1,84	1,93	1,98
Netto mekaniseringskostnader pr daa	920	989	1 105	1 074	1 146

Tabell 12e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	498 332	447 409	570 893	397 333	249 399
- Renter av jordbruksaktiva 1)	89 052	92 359	86 300	93 805	114 916
Familiens arbeidsforteneste	409 280	355 051	484 593	303 528	134 483
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	223 847	215 483	296 987	202 439	87 565
Lønsevne	533 948	511 571	587 415	448 095	283 950
Lønsevne pr. time	134,26	137,24	167,66	129,75	82,24
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	272 791	285 889	338 598	270 730	184 916
Skattejustert vederlag per årsverk	306 043	319 179	373 500	304 085	208 005
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	498 332	447 409	570 893	397 333	249 399
Driftoverskot, skogbruk	1 007	3 489	- 133	4 786	- 817
Driftoverskot, tilleggsnæringer	19 127	16 118	180 324	13 773	21 439
Driftoverskot, andre næringer	16 104				
Lønsinntekt	330 706	418 556	483 179	542 917	569 153
Pensionar og sjukepengar	13 535	20 215	36 369	28 298	86 657
Gevinst/utbyte verdipapir	12 407	12 944	22 070	21 090	30 525
Familiens arbeid på nyanlegg	16 204	45 697	5 099	823	
Renteinntekter	27 533	28 937	13 443	10 314	10 938
- Renteutgifter	54 840	35 769	47 625	52 029	91 119
- Kårutgifter	11 731	8 419	11 531	14 113	8 857
Nettoinntekt	868 383	946 022	1 252 088	953 192	867 318
Privatforbruk ekskl. skatt	566 237	600 654	676 748	578 711	516 480
Betalte skattar	212 037	281 998	429 322	412 977	369 626

Tabell 12f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 001 438	1 383 075	1 207 774	1 188 383	1 248 817
Andre krav	212 443	384 018	377 671	330 068	837 327
Omløpsmidlar, jordbruk	259 820	296 258	303 993	332 187	308 080
Omløpsmidlar, skogbruk	521	639	790	625	714
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	150	200	150		
Omløpsmidlar, andre næringer	443 380	669 539	907 900	1 270 265	1 809 523
Omløpsmidlar i alt	1 917 751	2 733 730	2 798 278	3 121 528	4 204 461
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 775 591	4 811 068	4 360 471	4 383 836	6 043 032
Anleggsmidlar, skogbruk	56 046	69 982	55 748	54 961	60 325
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	325 816	391 647	420 996	377 252	433 617
Privat, hovedbygningar	598 419	756 777	649 169	679 830	857 579
Privat, anna	226 939	229 566	392 600	368 656	373 177
Anleggsmidlar i alt	3 982 811	6 259 040	5 878 984	5 864 535	7 767 730
Egedeler i alt	5 900 562	8 992 770	8 677 262	8 986 063	11 972 191
Egedeler i jordbruket	3 035 411	5 107 326	4 664 464	4 716 023	6 351 112
Kortsiktig gjeld	544 503	914 499	519 009	704 428	791 650
Langsiktig gjeld	1 152 834	934 993	1 636 108	1 559 198	3 602 435
Gjeld i alt	1 697 338	1 849 492	2 155 117	2 263 626	4 394 085
Endring i året, kroner	99 905	650 055	385 426	108 389	2 130 459
Eigenkapital	4 203 224	7 143 278	6 522 145	6 722 437	7 578 106
1) Kalkulasjonsrente		3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, mjølk og sau

Tabell 13a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	17	19	19	18	15
Alder på brukar	49	50	51	52	52
Arealfordeling og avling					
Grovfør, daa	353,3	337,6	377,0	375,3	400,9
Anna areal, daa		0,1	0,2		
Jordbruksareal, daa	353,3	337,0	377,2	375,3	400,9
- herav leigd areal, daa	116,8	118,6	160,1	164,8	187,3
Grovfør, FEm pr daa	306	292	267	251	223
Jordbruksareal, FEm pr daa	306	291	267	251	223
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	16,8	16,7	17,1	15,9	16,8
Kumjølk, liter omsett	112 290	112 343	118 957	112 246	115 578
Mjølkekvote	128 287	121 220	123 351	119 095	127 257
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 386	7 363	7 626	7 848	7 751
Storfekjøt, kg omsett	4 208	4 002	4 215	4 256	4 637
Tal vinterfôra sauer (vfs)	88	83	90	89	96
Tal gagnslam pr vfs	1,5	1,4	1,5	1,4	1,4
Kg kjøt pr vfs	29	31	31	29	28
Ull, kg omsett pr vfs	4,3	4,3	4,4	3,4	3,4
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 575	2 484	2 524	2 499	2 483
Ektefelle	399	382	308	323	517
Barn under 17 år	6	32	20		3
Sum familie	2 980	2 898	2 852	2 822	3 003
Leigd arbeid	1 034	903	1 017	949	1 016
Sum timer i jordbruket	4 014	3 801	3 869	3 772	4 019
Sum timer i skogbruket	13	14	13	17	28
Sum timer tilleggsnæring	102	95	96	103	47
Familiens arbeid på nyanlegg		35		17	27
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	1 207	1 492	1 474	1 299	1 305
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,87	5,16	5,29	5,51	5,41
Kukkjøt, kr pr kg	43,31	46,92	46,99	49,37	47,94
Anna storfekjøt, kr pr kg	50,60	52,32	52,99	52,95	51,01
Sau- og lammekjøt, kr pr kg	50,28	51,16	45,22	39,85	40,84
Ull, kr pr kg	34,32	37,45	36,62	39,76	39,00

Tabell 13b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	4 260	4 664	11 563	33 076	-550
Driftsbygningar	54 339	32 848	-10 249	230 194	68 666
Maskinar og reiskap	-19 195	43 930	46 089	-8 107	60 628
Mjølkekvote (ku og geit)	12 424	3 364	1 379	-65	103 068
Sum nettoinvesteringar	51 828	84 806	48 782	255 098	231 812

Tabell 13c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	12 516	7 390	5 592	5 595	15 071
Planteprodukt i alt	12 516	7 390	5 592	5 595	15 071
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	546 889	579 243	629 642	618 561	625 707
Storfe, livdyr	24 157	25 339	28 652	18 271	24 460
Kuslakt	102 730	98 086	96 826	112 920	84 906
Anna storfeslakt	106 671	125 175	127 153	127 168	142 703
Sauer, livdyr	24 464	15 402	9 002	15 178	9 892
Sau- og lammeslakt	130 652	126 084	118 081	75 026	111 664
Ull	13 269	13 574	14 527	12 270	13 771
Andre inntekter, husdyrhald	1 669	400	768	2 003	463
Husdyrprodukt i alt	950 500	983 303	1 024 651	981 397	1 013 566
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	56 048	52 213	54 456	52 311	51 791
Arealtilskot, grovfôr	57 428	58 950	61 815	64 619	79 681
Produksjonstillegg, husdyr	183 688	186 954	171 994	155 434	164 404
Botnfrådrag	-3 176	-6 000	-6 158	-6 000	-6 074
Drifts-, grunn og distr. tilskot	224 723	220 763	257 421	290 570	340 289
Beitetilskot	67 419	62 457	61 091	65 408	71 615
Regionale miljøtilskot	19 263	22 311	18 242	20 546	23 002
Refunderte avløysarutgifter	86 227	77 296	85 931	87 220	88 578
Andre tilskot	2 686	2 914	7 318	8 209	19 251
Tilskot i alt	694 306	677 858	712 110	738 317	832 537
Leigeinntekt, traktor og reiskap	21 130	17 475	16 322	14 255	11 250
Andre inntekter	1 468	12 476	6 227	5 512	20 805
Produksjonsinntekter i alt	1 679 921	1 698 502	1 764 902	1 745 076	1 893 229

Tabell 13d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	342 897	341 862	338 960	358 713	387 484
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	23 428	40 634	48 270	49 237	69 499
Såvarer	6 104	3 956	3 580	3 231	4 317
Handelsgjødsel og kalk	70 267	68 412	64 121	57 248	50 248
Plantevernmiddel	1 622	1 887	1 465	406	1 273
Konserveringsmiddel	8 270	7 153	9 026	6 666	8 452
Andre forbruksartiklar m.v.	93 742	93 854	101 627	105 351	110 209
Kjøp av dyr	33 060	35 374	32 281	27 829	52 736
Variable kostnader i alt	579 390	593 132	599 330	608 681	684 218
Faste kostnader					
Leidt arbeid	143 225	123 475	152 062	138 233	140 219
Drivstoff	34 117	30 321	25 570	29 177	38 054
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	10 179	12 096	9 830	6 765	8 067
Vedl.h. driftsbygningar	45 965	51 487	43 394	36 873	35 969
Vedl.h. traktor og maskinar	81 812	70 327	70 341	72 956	71 426
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 892	1 558	2 447	2 508	1 988
Avskr. driftsbygningar	61 405	63 351	68 621	71 832	88 461
Avskr. traktor og maskinar	89 145	94 759	95 580	98 567	103 107
Maskinleige	38 258	38 642	53 751	45 970	54 965
Andre faste kostnader	123 512	114 496	127 903	130 667	155 057
Faste kostnader i alt	629 510	600 512	649 499	633 548	697 313
Kostnader i alt	1 208 899	1 193 644	1 248 829	1 242 229	1 381 531
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,44	2,53	2,58	2,78	3,17
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	2,35	2,21	2,19	2,33	2,45
Netto mekaniseringskostnader pr daa	747	736	690	698	708

Tabell 13e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	471 019	504 858	516 073	502 848	511 698
- Renter av jordbruksaktiva 1)	78 079	51 607	55 647	57 838	70 719
Familiens arbeidsforteneste	392 939	453 251	460 426	445 010	440 979
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	224 380	268 458	277 057	266 126	246 951
Lønsevne	536 165	576 726	612 488	583 243	581 198
Lønsevne pr. time	133,57	151,72	158,31	154,64	144,62
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	268 073	293 333	307 197	303 740	284 846
Skattejustert vederlag per årsverk	300 287	326 529	338 437	333 590	311 361
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	471 021	504 858	516 073	502 848	511 698
Driftoverskot, skogbruk	1 373	623	11 740	3 299	39 914
Driftoverskot, tilleggsnæringer	27 924	25 053	32 777	30 735	34 495
Driftoverskot, andre næringer	20 252	34 176	25 928	3 217	- 12 179
Lønsinntekt	273 102	360 315	364 933	348 108	310 265
Pensjonar og sjukepengar	25 612	17 721	24 561	35 906	22 456
Gevinst/utbytte verdipapir	12 472	14 685	12 862	19 583	11 311
Familiens arbeid på nyanlegg		6 535	2 061	3 387	5 470
Renteinntekter	15 007	14 008	7 362	7 734	10 161
- Renteutgifter	52 993	41 754	41 177	32 845	56 744
- Kårutgifter	5 279	6 290	5 924	8 187	4 061
Nettoinntekt	788 488	929 930	951 196	913 785	872 786
Privatforbruk ekskl. skatt	466 119	542 744	496 559	564 685	607 484
Betalte skattar	195 968	211 991	230 606	217 656	232 153

Tabell 13f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	630 155	697 976	809 083	824 658	824 428
Andre krav	356 939	372 604	361 775	478 180	384 714
Omløpsmidlar, jordbruk	175 385	171 702	180 793	170 262	174 135
Omløpsmidlar, skogbruk	519	464	464	490	588
Omløpsmidlar, andre næringar	164 175	232 055	248 926	300 172	382 592
Omløpsmidlar i alt	1 327 173	1 474 801	1 601 041	1 773 762	1 766 457
Aleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 460 706	2 462 686	2 633 533	2 838 991	3 470 370
Anleggsmidlar, skogbruk	106 166	100 584	101 193	105 968	132 420
Anleggsmidlar, tilleggsnæringar	155 917	152 508	123 112	133 418	172 988
Anleggsmidlar, andre næringar	150 744	147 643	166 699	201 093	232 680
Privat, hovudbygningar	661 731	745 075	730 266	702 427	844 072
Privat, anna	172 055	200 708	265 883	387 102	322 694
Anleggsmidlar i alt	3 707 320	3 809 203	4 020 686	4 368 999	5 175 224
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	2 636 091	2 634 388	2 814 326	3 009 253	3 644 505
Kortsiktig gjeld	346 886	447 702	415 448	460 130	425 762
Langsiktig gjeld	1 289 876	1 081 661	1 239 418	1 190 222	1 684 343
Gjeld i alt	1 636 762	1 529 363	1 654 866	1 650 352	2 110 105
Endring i året, kroner	110 446	37 627	19 389	285 006	174 747
Eigenkapital	3 397 731	3 754 642	3 966 861	4 492 409	4 831 576
1) Kalkulasjonsrente	3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, driftsformer, frukt

Tabell 14a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk i gruppa	23	24	23	23	19
Alder på brukar	53	53	53	54	53
Arealfordeling dekar					
Eple, daa	20,5	22,0	23,6	23,7	26,8
Pærer, daa	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1
Plommer, daa	13,6	14,0	13,8	13,6	13,1
Søtkirsebær, daa	3,0	3,0	2,3	2,3	2,3
Bær, daa	7,1	7,0	6,6	6,3	4,9
Frukt og bær i alt, daa	46,1	47,7	48,4	48,4	49,2
Grovfør i alt, daa	11,4	11,5	12,1	11,1	8,0
Jorbruksareal i alt, daa	59,3	61,1	62,0	60,0	60,0
Leigd areal, daa	13,5	13,0	11,7	11,7	11,2
Avling per dekar					
Grovfør i alt, FEm per daa	314	207	167	126	187
Jorbruksareal i alt, FEm per daa	348	207	167	129	187
Eple, kg/daa	1 522	696	1 217	1 248	1 460
Pærer, kg/daa	1 013	414	483	1 190	2 263
Plommer, kg/daa	474	272	318	424	480
Moreller, kg/daa	510	168	437	356	759
Bringebær, kg/daa	869	819	822	737	402
Husdyrproduksjon					
Vinterfora sauer	5	6	6	5	3
Kg kjøt per vf sau	26	28	29	28	25
Ull, kg omsett	23	25	23	21	10
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 432	1 426	1 474	1 456	1 416
Ektefelle	146	153	133	107	113
Barn under 17 år	3	7	8		
Sum familie	1 582	1 586	1 614	1 563	1 529
Leigd arbeid	1 597	1 460	1 461	1 306	1 264
Leigd arbeid, ubetalt	311	317	501	346	454
Timar jordbruket	3 490	3 362	3 576	3 214	3 247
Timar skogbruket	5	9	11	9	14
Timar nyanlegg	51	44	29	13	23
Oppnådde prisar, kr per kg / ltr					
Eple kl. I, kr per kg	10,11	10,54	10,55	10,83	10,50
Pærer kl. I, kr per kg	11,85	11,56	11,30	9,40	11,31
Plommer kl. I, kr per kg	23,36	22,98	22,98	25,34	24,19
Søtkirsebær kl. I, kr per kg	47,09	53,74	50,54	52,29	50,85
Bringebær	36,68	36,69	35,45	36,26	34,12
Sau- og lammekjøt	46,68	45,68	49,36	33,05	35,26
Ull	28,02	33,25	32,01	34,67	30,95

Tabell 14b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	73 294	58 124	53 420	37 588	43 851
Driftsbygningar	39 864	-25 468	-832	-14 324	8 031
Maskinar og reiskap	20 928	38 183	29 047	-16 130	68 175
Sum nettoinvesteringar	134 086	70 839	81 635	7 134	120 057

Tabell 14c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Frukt	704 637	455 944	584 685	624 715	671 124
Andre planteprodukt	27 951	31 654	35 844	13 037	12 501
Planteprodukt i alt	732 588	487 598	620 529	637 752	683 625
Husdyrprodukt					
Sau, livdyr og slakt	6 870	7 383	8 076	5 584	2 835
Ull	643	842	743	719	295
Andre innt. husdyrhald	5 559	3 950	7 712	7 134	10 612
Husdyrprodukt i alt	13 072	12 175	16 531	13 437	13 742
Tilskot					
Arealtilskot, grovfôr	2 026	1 790	1 746	1 376	2 067
Areal, frukt og grønt	53 223	66 217	70 167	74 539	71 661
Kulturlandskapstilskot	10 428	10 188	10 490	10 059	8 539
Prod. tillegg, husdyr	9 744	9 841	7 635	6 626	5 862
Botnfrådrag	-3 174	-6 127	-6 261	-6 749	-6 632
Ref. avløysarutgifter	2 473	3 810	2 366	1 944	1 611
Pristilskot	165 393	114 015	164 957	217 066	329 307
Andre tilskot og trygder	33 908	61 145	89 253	39 614	54 983
Tilskot i alt	274 021	260 879	340 353	344 475	467 398
Leigeinntekter traktor og reiskap	10 353	7 407	3 206	2 646	3 089
Traktor i skogen	2 782	1 749	310	1 778	958
Anna	26 452	24 222	6 032	3 092	5 004
Produksjonsinntekter i alt	1 059 268	794 030	986 961	1 003 180	1 173 816

Tabell 14d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	3 310	2 827	2 291	4 701	3 014
Andre fôrkostnader	472	1 069	1 148	1 685	989
Såvarer	3 256	2 955	4 199	1 640	5 115
Handelsgjødsel og kalk	13 504	15 181	15 986	13 612	15 865
Konserveringsmidlar	174	202	180		121
Kjøp av dyr	866	419	1 909	953	810
Forbr.art. og diverse	98 609	87 223	82 336	75 924	56 172
Variable kostnader i alt	120 191	109 876	108 049	98 515	82 086
Faste kostnader					
Leidt arbeid	205 456	200 105	202 031	187 593	198 705
Drivstoff	12 192	10 476	11 818	11 435	12 674
Vedl. hald jord, vegar, grøft, vassanl.	8 427	11 627	12 093	9 690	11 641
Vedl. hald driftsbygningar	9 368	9 540	13 662	12 558	16 969
Vedl. hald traktor og maskiner	34 545	36 688	40 645	32 662	44 296
Avskrivingar	74 834	78 602	84 217	85 911	98 959
Maskinleige	18 278	16 902	14 359	15 761	17 538
Andre kostnader	75 581	84 048	84 225	82 734	85 551
Faste kostnader i alt	438 681	447 988	463 050	438 344	486 333
Kostnader i alt	558 872	557 864	571 099	536 859	568 419

Tabell 14e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	500 394	236 166	415 862	466 322	605 397
- Renter av aktiva i jordbruket	34 313	24 402	25 295	26 148	30 009
Familiens arb. forteneste ¹⁾	466 091	211 764	390 567	440 174	575 388
Familiens arb. forteneste per årsverk	454 434	204 689	340 708	425 581	535 326
Lønsevne i alt	671 537	411 869	592 598	627 768	774 094
Lønsevne per time	192,47	122,51	165,72	195,32	238,37
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	364 703	231 500	311 549	367 916	446 437
Skattejustert vederlag per årsverk	396 316	260 969	339 613	397 235	476 263
Rekneskapssamdrag					
Driftoverskot, jordbruk	500 394	236 166	415 862	466 322	605 397
Driftoverskot, skogbruk	17 544	17 538	10 310	10 372	18 593
Driftoverskot, tilleggsnæring	74 327	94 748	54 898	63 247	52 832
Driftoverskot, anna næring	26 148	35 242	38 518	41 513	37 293
Lønsinntekt	434 040	397 915	414 359	443 983	482 896
Pensjoner og sykepenger	63 902	72 653	68 023	58 843	120 184
Andre kapitalinntekter	9 568	3 622	5 129	9 497	30 496
Arbeid nyanlegg	9 347	11 559	5 593	2 516	4 477
Renteinntekter	32 377	20 427	15 360	12 692	13 740
- Renteutgifter	62 514	55 540	50 488	47 593	69 771
- Kår	8 826	8 471	7 881	8 172	9 196
Nettoinntekt	1 096 308	825 858	969 682	1 053 219	1 286 941
Privatforbruk eks. skatt	651 361	526 382	577 096	567 124	662 085
Skatt	206 477	240 138	218 746	201 586	241 278

Tabell 14f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar/bankinnskot	1 302 138	1 160 060	1 152 539	1 379 300	1 338 019
Andre krav	495 430	561 508	501 386	587 655	696 171
Omløpsmidlar jordbruket	12 127	10 671	11 409	10 584	11 571
Omløpsmidlar tilleggsnæring	208 576	259 965	260 367	265 343	337 558
Omløpsmidlar anna næring	335 319	351 787	404 078	583 472	550 878
Omløpsmidlar i alt	2 353 590	2 343 991	2 329 779	2 826 354	2 934 197
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar jordbruk	1 199 139	1 244 402	1 293 971	1 298 784	1 548 554
Anleggsmidlar skogbruk	41 886	59 392	86 074	88 619	109 633
Anleggsmidlar tilleggsnæring	436 190	514 640	490 365	514 340	579 231
Anleggsmidlar anna næring	98 764	96 512	71 704	68 517	74 845
Hovudbygning	783 084	782 117	747 264	750 861	997 451
Privat	400 448	417 755	309 969	319 600	380 874
Anleggsmidlar i alt	2 959 511	3 114 818	2 999 347	3 040 721	3 690 588
Eigedar i jordbruket					
Eigedar i alt	1 211 266	1 255 073	1 305 380	1 309 368	1 560 125
Kortsiktig gjeld	5 313 101	5 458 809	5 329 126	5 867 075	6 624 785
Langsiktig gjeld	385 728	334 948	335 794	332 899	376 441
Eigenkapital	1 372 640	1 489 978	1 406 063	1 430 670	1 965 210
	3 554 733	3 633 822	3 587 269	4 103 506	4 283 134

Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleikgruppe under 20 årskyr

Tabell 15a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	38	36	35	34	33
Alder på brukar	51	53	53	52	48
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	214,5	217,9	231,4	219,9	247,5
Anna areal, daa	0,3	1,2	0,9	1,2	0,9
Jordbruksareal, daa	214,8	219,1	232,3	221,1	248,4
- herav leigd areal, daa	98,8	98,7	103,0	94,7	120,9
Grovfôr, FEm pr daa	341	331	311	325	281
Jordbruksareal, FEm pr daa	340	329	310	323	280
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	14,2	15,0	15,4	15,2	15,3
Kumjølk, liter omsett	88 646	93 581	95 591	96 976	101 491
Mjølkekvote	102 200	102 203	100 687	101 759	110 073
Produsert mjølk pr årsku, kg	6 925	6 923	7 017	7 202	7 335
Storfekjøt, kg omsett	2 688	2 595	2 572	2 769	2 722
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 190	2 155	2 146	2 039	2 123
Ektefelle	369	430	388	324	338
Barn under 17 år	31	15	8	14	8
Sum familie	2 590	2 601	2 541	2 377	2 469
Leigd arbeid	535	582	576	663	739
Sum timer i jordbruket	3 126	3 183	3 117	3 040	3 208
Sum timer i skogbruket	27	33	36	38	27
Sum timer tilleggsnæring	70	63	51	59	97
Familiens arbeid på nyanlegg	24	21	22	56	5
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 144	1 310	1 282	1 320	1 478
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,91	5,32	5,42	5,59	5,57
Kukjøt, kr pr kg	43,66	45,93	46,34	46,66	45,28
Anna storfekjøt, kr pr kg	49,10	49,11	50,96	52,08	49,55

Tabell 15b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	8 243	13 599	42 072	26 924	12 625
Driftsbygningar	-15 135	-19 608	7 155	3 640	-11 416
Maskinar og reiskap	48 229	48 922	23 552	30 554	53 692
Mjølkekvote (ku og geit)	4 503	1 328	7 658	-70	24 939
Sum nettoinvesteringar	45 840	44 241	80 437	61 048	79 841

Tabell 15c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	22 559	7 967	12 984	9 553	13 027
Planteprodukt i alt	22 559	7 967	12 984	9 553	13 027
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	435 487	497 462	518 297	541 910	564 834
Storfe, livdyr	30 161	35 886	51 155	36 033	45 847
Kuslakt	74 507	82 216	75 303	84 904	71 128
Anna storfeslakt	57 990	52 011	63 979	60 119	59 718
Andre inntekter, husdyrhald	5 454	2 331	4 890	2 751	8 181
Husdyrprodukt i alt	603 599	669 906	713 624	725 717	749 709
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	37 246	36 953	37 723	33 794	32 346
Arealtilskot, grovfôr	43 408	41 725	130 980	41 697	50 096
Arealtilskot, annet	21	22		104	
Produksjonstillegg, husdyr	81 641	79 087	79 510	82 336	85 629
Botnfrådrag	-3 000	-6 000	-6 171	-6 029	-6 182
Driftstillegg mjølk ku	121 114	124 997	124 770	132 050	156 050
Distriktsstilskot storfe	56 371	56 735	58 475	59 969	65 553
Distriktsstilskot sau	655	538	661	672	950
Grunn tilskot sau	362	340	1 065	2 386	3 924
Beitetilskot	21 450	20 370	20 105	20 539	19 863
Regionale miljøtilskot	8 752	9 122	8 990	10 506	9 476
Refunderte avløysarutgifter	66 625	69 415	66 804	65 495	67 864
Andre tilskot	18 040	13 644	13 229	11 196	30 692
Tilskot i alt	452 685	446 946	447 980	454 716	516 263
Leigeinntekt, traktor og reiskap	9 838	14 266	14 832	22 014	21 875
Andre inntekter	431	2 453	1 574	2 881	8 896
Produksjonsinntekter i alt	1 089 112	1 141 538	1 190 994	1 214 881	1 309 769

Tabell 15d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	186 310	192 926	197 782	202 401	232 870
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	15 119	15 598	15 671	22 490	32 315
Såvarer	3 513	2 731	3 326	3 803	3 017
Handelsgjødsel og kalk	40 022	42 308	39 692	37 432	49 724
Plantevernmiddel	1 277	1 571	1 365	1 309	1 483
Konserveringsmiddel	7 892	7 608	8 055	8 034	10 358
Andre forbruksartiklar m.v.	65 244	72 801	81 578	84 232	90 659
Kjøp av dyr	25 050	16 504	16 265	8 629	10 137
Sum variable kostnader	344 427	352 047	363 734	368 330	430 563
Faste kostnader					
Leigd arbeid	80 947	86 678	86 334	89 983	94 717
Drivstoff	21 196	22 264	22 201	23 576	28 699
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	8 002	8 717	13 526	9 427	11 774
Vedl.h. driftsbygningar	23 800	33 606	35 404	38 281	36 518
Vedl.h. traktor og maskinar	50 946	51 565	53 720	51 034	55 261
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	1 616	1 735	1 711	1 873	1 966
Avskr. driftsbygningar	38 911	44 241	44 891	48 599	55 118
Avskr. traktor og maskinar	48 853	54 120	57 669	60 782	73 128
Maskinleige	30 512	21 271	22 873	27 437	24 541
Andre faste kostnader	94 704	99 799	103 306	110 225	125 026
Sum faste kostnader	399 487	423 996	441 635	461 217	506 748
Kostnader i alt	743 914	776 043	805 368	829 546	937 311
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,10	2,00	2,10	2,11	2,47
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,73	1,54	1,58	1,55	1,69
Netto mekaniseringskostnader pr daa	714	657	650	682	691

Tabell 15e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	345 198	365 497	385 626	385 335	372 459
- Renter av jordbruksaktivit 1)	46 284	34 602	35 474	38 406	43 220
Familiens arbeidsforteneste	298 214	330 895	350 152	346 929	329 238
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	205 613	221 830	242 850	248 364	220 263
Lønsevne	379 861	417 572	436 485	436 913	423 956
Lønsevne pr. time	121,52	131,19	140,02	143,72	132,15
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	242 383	253 883	269 875	279 854	260 933
Skattejustert vederlag per årsverk	281 205	289 308	304 945	265 687	240 184
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	345 198	365 497	385 626	385 335	372 459
Driftoverskot, skogbruk	7 874	1 651	19 536	17	12 099
Driftoverskot, tilleggsnæringer	22 503	24 975	18 604	33 225	60 607
Driftoverskot, andre næringar	13 332	25 067	9 925	10 497	4 014
Lønsinntekt	324 356	374 981	382 926	407 637	479 751
Pensjonar og sjukepengar	50 187	47 965	67 772	65 830	61 449
Gevinst/utbyte verdipapir	21 139	25 692	8 495	29 399	8 813
Familiens arbeid på nyanlegg	4 432	7 811	4 625	11 072	904
Renteinntekter	16 351	12 769	9 413	7 821	10 022
- Renteutgifter	33 568	29 016	32 793	30 608	31 719
- Kårutgifter	4 484	4 789	6 268	5 723	3 055
Nettoinntekt	767 320	852 603	867 682	914 502	975 345
Privatforbruk ekskl. skatt	437 398	507 615	541 906	517 692	542 167
Betalte skattar	216 803	202 449	225 172	229 267	235 605

Tabell 15f: Balanse og arbeidskapital per 31.12

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	655 945	773 642	798 462	870 514	1 010 865
Andre krav	282 405	257 731	256 863	257 240	335 983
Omløpsmidlar, jordbruk	141 904	139 320	139 810	141 441	147 325
Omløpsmidlar, skogbruk	1 761	1 458	1 471	1 544	1 591
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer	528	260		100	
Omløpsmidlar, andre næringer	389 715	507 780	541 103	820 295	664 745
Omløpsmidlar i alt	1 472 258	1 680 191	1 737 709	2 091 134	2 160 508
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	1 436 928	1 618 806	1 680 887	1 811 394	2 058 559
Anleggsmidlar, skogbruk	68 002	71 814	53 425	88 771	99 058
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	112 887	65 732	44 880	70 829	142 978
Privat, hovudbygninger	609 885	615 171	763 923	844 511	1 002 787
Privat, anna	204 424	198 655	220 049	222 639	235 020
Anleggsmidlar i alt	2 439 170	2 573 743	2 771 245	3 038 144	3 538 402
Egedeler i alt					
Egedeler i jordbruket	1 578 832	1 758 126	1 820 697	1 952 836	2 205 884
Kortsiktig gjeld	260 294	193 720	228 316	243 693	278 850
Langsiktig gjeld	786 929	850 744	1 022 021	1 075 540	1 133 555
Gjeld i alt	1 047 223	1 044 464	1 250 337	1 319 233	1 412 405
Endring i året, kroner	70 800	-35 390	104 995	-8 724	10 319
Eigenkapital	2 864 205	3 209 470	3 258 618	3 810 046	4 286 505
1) Kalkulasjonsrente		3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleikgruppe 20-29,9 årskyr

Tabell 16a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	12	14	21	19	19
Alder på brukar	48	47	48	46	45
Arealfordeling og avling					
Korn, daa			0,6	0,7	0,3
Grovfør, daa	304,6	339,4	327,9	346,5	340,8
Anna areal, daa	1,3	1,3	1,2	1,3	1,1
Jordbruksareal, daa	305,9	340,7	329,7	348,4	342,2
- herav leigd areal, daa	164,8	198,3	180,7	192,4	182,2
Korn, FEm pr daa 1)			429	148	
Grovfør, FEm pr daa	371	354	369	347	345
Jordbruksareal, FEm pr daa	370	353	367	346	344
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	23,3	23,7	24,5	24,5	24,0
Kumjølk, liter omsett	169 606	180 177	184 504	180 286	178 926
Mjølkekvote	182 150	193 028	191 553	185 008	203 316
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 948	8 274	8 291	8 207	8 171
Storfekjøt, kg omsett	4 524	5 093	5 156	5 904	6 168
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	1 963	2 279	2 185	2 184	2 123
Ektefelle	389	220	377	334	335
Barn under 17 år	53		14	12	
Sum familie	2 414	2 499	2 576	2 529	2 458
Leigd arbeid	930	799	942	881	867
Sum timer i jordbruket	3 344	3 297	3 517	3 411	3 325
Sum timer i skogbruket	104	38	44	47	23
Sum timer tilleggsnæring	132	79	92	76	68
Familiens arbeid på nyanlegg	132	95	107	45	15
Familiens arbeid i anna verksemder i alt	1 158	1 023	989	1 102	1 066
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,82	5,25	5,47	5,57	5,61
Kukjøt, kr pr kg	44,45	45,52	45,76	47,35	44,55
Anna storfekjøt, kr pr kg	52,60	52,60	53,44	54,19	51,55

Tabell 16b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	2 713	19 623	18 787	6 201	27 831
Driftsbygningar	219 549	29 912	77 786	-6 726	16 039
Maskinar og reiskap	35 279	49 990	91 496	66 911	85 646
Mjølkekvote (ku og geit)	40 112	40 931	65 986	38 742	27 916
Sum nettoinvesteringar	297 653	140 456	254 055	105 127	157 431

Tabell 16c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	45 184	11 005	21 893	33 230	28 215
Planteprodukt i alt	45 184	11 005	21 893	33 230	28 215
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	817 140	946 451	1 010 076	1 004 491	1 003 530
Storfe, livdyr	27 724	31 993	53 566	36 336	28 618
Kuslakt	119 085	131 643	148 116	163 437	138 796
Anna storfeslakt	113 853	177 380	131 871	170 584	153 505
Andre inntekter, husdyrhald	9 591	8 988	8 822	8 746	4 938
Husdyrprodukt i alt	1 087 393	1 296 455	1 352 451	1 383 594	1 329 387
Tilskot					
Kulturlandskapstilskot	51 953	56 690	56 474	54 468	51 020
Arealtilskot, grovfôr	54 813	64 005	63 826	67 063	73 652
Arealtilskot, korn			227	155	169
Arealtilskot, annet			161	178	174
Produksjonstillegg, husdyr	109 630	115 328	114 493	119 270	119 755
Botnfrådrag	-3 583	-6 000	-6 619	-6 000	-6 252
Driftstillegg mjølk ku	122 125	128 491	126 806	134 364	159 109
Distrikts tilskot storfe	103 502	118 041	116 414	129 159	133 340
Distrikts tilskot sau	638	627	562	740	534
Grunn tilskot sau	522	555	1 501	1 394	2 067
Beitet tilskot	29 054	30 335	31 895	32 801	30 334
Regionale miljøtilskot	4 479	5 866	10 878	9 697	11 689
Refunderte avløysarutgifter	75 089	73 612	82 298	77 003	81 151
Andre tilskot	5 284	5 790	9 993	6 384	19 209
Tilskot i alt	553 506	593 340	608 909	626 676	675 950
Leige inntekt, traktor og reiskap	27 930	20 070	45 570	33 076	41 036
Andre inntekter	8 918	3 170	5 143	1 194	23 086
Produksjonsinntekter i alt	1 722 931	1 924 040	2 033 966	2 077 770	2 097 674

Tabell 16d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable kostnader					
Kraftfør	336 385	383 306	372 947	370 671	409 654
Anna fôrkostnader inkl. beiteleige	8 989	12 665	18 384	34 873	35 201
Såvarer	5 503	5 760	6 697	9 115	8 779
Handelsgjødsel og kalk	61 161	62 539	77 327	59 460	70 251
Plantevernmiddel	4 712	2 279	2 642	2 664	1 703
Konserveringsmiddel	9 940	6 970	11 794	13 413	12 875
Andre forbruksartiklar m.v.	94 018	116 413	133 952	139 302	139 298
Kjøp av dyr	23 259	43 215	32 892	40 137	39 131
Variable kostnader i alt	543 967	633 147	656 635	669 634	716 893
Faste kostnader					
Leigd arbeid	120 379	121 928	142 422	128 883	149 779
Drivstoff	29 187	37 773	39 335	45 089	46 240
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	15 529	10 582	9 961	15 562	19 504
Vedl.h. driftsbygningar	47 253	59 258	62 975	72 944	72 234
Vedl.h. traktor og maskinar	66 934	78 332	93 686	98 925	88 859
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	3 577	3 027	3 452	3 273	3 757
Avskr. driftsbygningar	94 212	90 513	97 845	95 159	91 978
Avskr. traktor og maskinar	75 691	76 118	78 630	93 650	98 853
Maskinleige	64 790	100 777	107 625	113 427	134 380
Leige av kvote	9 612	11 036	7 463	8 884	11 235
Andre faste kostnader	131 955	147 762	156 041	154 664	166 268
Faste kostnader i alt	659 119	737 106	799 435	830 460	883 087
Kostnader i alt	1 203 086	1 370 253	1 456 070	1 500 094	1 599 980
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,01	2,37	2,37	2,76	2,93
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,34	1,58	1,55	1,85	1,92
Netto mekaniseringskostnader pr daa	744	836	870	955	1006

Tabell 16e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	519 844	553 787	577 985	577 677	497 694
- Renter av jordbruksaktivit 1)	87 067	60 250	67 230	68 308	70 221
Familiens arbeidsforteneste	432 777	493 537	510 665	509 369	427 473
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	283 515	335 581	335 881	338 187	303 188
Lønsevne	553 156	615 464	653 088	638 251	577 252
Lønsevne pr. time	165,41	186,66	185,67	187,13	173,61
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	334 343	356 649	354 372	355 006	331 871
Skattejustert vederlag per årsverk	367 857	394 541	385 587	350 148	317 965
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	519 844	553 787	577 985	577 677	497 694
Driftoverskot, skogbruk	8 586	1 786	9 808	2 811	22 805
Driftoverskot, tilleggsnæringar	31 757	64 065	64 493	55 109	55 996
Driftoverskot, andre næringar	6 810	7 518	9 287	13 466	12 706
Lønsinntekt	327 854	260 894	285 903	323 274	322 620
Pensionar og sjukepengar	25 029	11 465	4 368	17 542	19 989
Gevinst/utbyte verdipapir	7 824	6 330	5 173	6 157	8 762
Familiens arbeid på nyanlegg	24 447	17 618	25 414	8 819	2 996
Renteinntekter	17 766	11 153	6 683	9 533	6 190
- Renteutgifter	66 493	73 332	76 608	87 690	85 774
- Kårutgifter	8 468	5 435	4 638	5 794	5 463
Nettointntekt	894 955	855 850	907 778	920 903	858 522
Privatforbruk ekskl. skatt	501 431	511 385	620 293	520 539	668 774
Betalte skattar	203 512	178 460	187 316	242 765	219 102

Tabell 16f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	1 012 180	1 016 601	756 576	851 937	799 168
Andre krav	293 728	286 896	262 775	265 535	316 330
Omløpsmidlar, jordbruk	209 201	249 764	249 367	261 915	237 690
Omløpsmidlar, skogbruk	42	36	24	26	316
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer		93	57		
Omløpsmidlar, andre næringer	867 136	786 405	572 853	617 064	661 087
Omløpsmidlar i alt	2 382 287	2 339 795	1 841 652	1 996 477	2 014 590
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	2 870 071	2 854 364	3 250 907	3 220 736	3 340 044
Anleggsmidlar, skogbruk	58 935	98 411	155 049	108 951	103 697
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	218 135	67 142	74 508	55 857	56 258
Anleggsmidlar, andre næringer	61 344	58 862	37 521	39 569	37 096
Privat, hovedbygningar	684 401	774 020	706 497	863 850	848 734
Privat, anna	219 867	193 776	155 925	182 353	184 248
Anleggsmidlar i alt	4 112 753	4 046 575	4 380 407	4 471 316	4 570 077
Eigedeler i alt	6 495 040	6 386 370	6 222 059	6 467 793	6 584 667
Eigedeler i jordbruket	3 079 272	3 104 128	3 500 274	3 482 652	3 577 733
Kortsiktig gjeld	468 925	691 802	762 002	596 698	806 856
Langsiktig gjeld	1 563 638	1 775 336	1 895 663	2 036 536	2 281 360
Gjeld i alt	2 032 562	2 467 138	2 657 665	2 633 234	3 088 216
Endring i året, kroner	- 22 033	176 082	184 071	26 742	143 468
Eigenkapital	4 462 476	3 919 232	3 564 394	3 834 559	3 496 451

Vestlandet, mjølkeproduksjon, storleikgruppe frå og med 30 årskyr

Tabell 17a: Produksjonstekniske data og oppnådde prisar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Tal bruk	16	20	19	23	27
Alder på brukar	48	48	46	46	47
Arealfordeling og avling					
Grovfør, daa	467,3	438,3	522,6	581,6	600,6
Anna areal, daa			3,1	2,2	1,5
Jordbruksareal, daa	467,3	438,3	525,7	583,8	602,1
- herav leigd areal, daa	216,4	198,5	278,5	313,8	320,8
Grovfør, FEm pr daa	455	474	422	393	378
Jordbruksareal, FEm pr daa	455	474	419	391	377
Husdyrproduksjon					
Tal årskyr	40,2	42,8	46,3	44,7	47,8
Kumjølk, liter omsett	286 284	311 369	358 022	340 281	376 088
Mjølkekvote	327 557	333 953	364 985	364 839	414 779
Produsert mjølk pr årsku, kg	7 802	7 951	8 434	8 374	8 634
Storfekjøt, kg omsett	8 751	8 528	10 690	12 030	13 350
Arbeidsforbruk, timer					
Brukar	2 579	2 555	2 661	2 934	3 030
Ektefelle	473	310	204	272	354
Barn under 17 år	50	44	39	56	50
Sum familie	3 102	2 908	2 904	3 262	3 434
Leigd arbeid	1 318	1 517	1 499	1 526	1 421
Sum timer i jordbruket	4 420	4 425	4 403	4 787	4 855
Sum timer i skogbruket	13	20	22	25	22
Sum timer tilleggsnæring	191	156	170	100	104
Familiens arbeid på nyanlegg	53	47	20	73	113
Familiens arbeid i anna verksemd i alt	983	1 013	857	759	939
Oppnådde prisar					
Kumjølk, kr pr l	4,87	5,25	5,35	5,65	5,58
Kukkjøt, kr pr kg	43,14	45,66	46,86	47,67	45,59
Anna storfekjøt, kr pr kg	51,53	51,42	52,35	54,33	53,05

Tabell 17b: Nettoinvesteringar

År	2014	2015	2016	2017	2018
Jord, grøfter og vassanlegg	19 354	107 521	167	10 281	183 777
Driftsbygningar	-31 379	659 786	-301 252	197 994	-49 580
Maskinar og reiskap	92 931	178 964	148 477	179 739	84 299
Mjølkekvote (ku og geit)	35 887	28 766	23 169	14 064	128 760
Sum nettoinvesteringar	116 793	975 037	-129 439	402 078	347 256

Tabell 17c: Produksjonsinntekter per bruk

År	2013	2014	2015	2016	2017
Planteprodukt					
Andre planteprodukt	32 091	34 815	60 305	28 649	28 222
Planteprodukt i alt	32 091	34 815	60 305	28 649	28 222
Husdyrprodukt					
Storfe, mjølk	1 462 738	1 394 731	1 636 170	1 913 737	1 921 548
Storfe, livdyr	58 450	51 522	60 607	65 064	67 783
Kuslakt	253 051	215 572	252 167	293 900	279 722
Anna storfeslakt	336 222	257 390	279 817	304 672	418 045
Andre inntekter, husdyrhald	-246	5 909	2 229	3 194	20 991
Husdyrprodukt i alt	2 110 215	1 925 124	2 230 990	2 580 567	2 708 089
Tilskot					
Kulturlandskapstilstskot	88 533	79 029	75 966	82 942	87 395
Arealtilskot, grovfôr	71 872	68 569	84 039	96 003	111 659
Arealtilskot, korn	4 305	2 844			
Produksjonstillegg, husdyr	156 734	151 728	153 180	158 462	173 029
Botnfrådrag	-3 958	-3 563	-6 600	-6 947	-6 783
Driftstillegg mjølk ku	116 688	122 534	125 503	124 770	132 050
Distriktsilstskot storfe	204 405	190 745	193 926	228 422	241 792
Distriktsilstskot sau		208	139	167	1 260
Grunntilstskot sau		153	106	499	6 667
Beitetilstskot	46 479	46 700	42 353	41 796	46 279
Regionale miljøtilskot	9 829	19 680	17 901	13 913	20 351
Refunderte avløysarutgifter	69 965	75 833	81 829	81 723	82 363
Andre tilskot	14 146	2 176		7 707	20 231
Tilskot i alt	778 998	756 636	768 342	829 456	916 294
Leigeinntekt, traktor og reiskap	13 060	54 082	47 112	24 933	31 994
Andre inntekter	195	700	3 801	3 617	21 887
Produksjonsinntekter i alt	2 934 559	2 771 357	3 110 550	3 467 222	3 706 487

Tabell 17d: Kostnader per bruk

År	2014	2015	2016	2017	2018
Variable Kostnader					
Kraftfør	636 983	698 200	782 316	766 444	891 083
Anna fôrkostnader inkl. beitelige	67 700	48 504	64 705	89 276	106 586
Såvarer	9 839	14 887	9 783	8 857	13 804
Handelsgjødsel og kalk	89 887	91 752	107 583	95 352	105 212
Plantevernmiddel	4 280	2 226	2 946	3 528	2 922
Konserveringsmiddel	15 618	17 233	22 478	25 803	25 945
Andre forbruksartiklar m.v.	188 884	195 491	216 860	233 840	233 891
Kjøp av dyr	41 266	57 746	63 295	68 338	92 896
Sum variable kostnader	1 054 457	1 126 039	1 269 966	1 291 437	1 472 338
Faste kostnader					
Leigd arbeid	141 223	168 385	173 073	217 589	238 351
Drivstoff	75 096	63 233	75 822	73 461	86 906
Vedl.h. jord, vegar, grøfter og vassanl.	23 556	11 368	9 251	18 142	19 221
Vedl.h. driftsbygningar	96 971	82 283	143 324	142 541	135 377
Vedl.h. traktor og maskinar	105 631	120 929	135 647	146 637	154 335
Avskr. jord, vegar, grøfter og vassanl.	2 977	2 816	2 374	3 151	3 650
Avskr. driftsbygningar	203 898	270 035	303 486	307 457	342 743
Avskr. traktor og maskinar	100 668	115 895	121 944	153 234	174 926
Maskinleige	152 528	145 269	132 142	166 463	184 751
Leige av dyr og bygningar	875	700	3 789	3 217	4 223
Leige av kvote	9 895	17 038	29 683	30 689	36 029
Andre faste kostnader	206 261	216 353	231 312	261 885	307 304
Sum faste kostnader	1 119 579	1 214 304	1 361 847	1 524 466	1 687 817
Kostnader i alt	2 174 036	2 340 343	2 631 814	2 815 903	3 160 155
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	2,01	2,10	2,34	2,63
Netto mek.kostn. pr l. omsett mjølk	1,42	1,34	1,29	1,57	1,59
Netto mekaniseringskostnader pr daa	867	954	879	916	992

Tabell 17e: Resultatrekning

År	2014	2015	2016	2017	2018
Resultatrekning i jordbruket					
Driftoverskot	597 321	770 207	835 407	890 585	859 545
- Renter av jordbruksaktiva 1)	197 514	155 478	174 231	176 916	189 605
Familiens arbeidsforteneste	399 807	614 729	661 176	713 668	669 940
Familiens arbeidsforteneste pr årsverk	199 468	315 601	344 883	343 413	325 235
Lønsevne	541 031	783 114	834 249	931 258	908 291
Lønsevne pr. time	122,41	176,98	189,49	194,52	187,08
Vederl. til arb. og eigenkap. pr årsverk	250 343	321 426	354 276	365 985	355 168
Skattejustert vederlag per årsverk	276 656	349 670	381 763	352 265	338 022
Rekneskapssamandrag					
Driftoverskot, jordbruk	597 321	770 207	835 407	890 585	859 545
Driftoverskot, skogbruk	- 496	- 3 009	15 353	47	2 065
Driftoverskot, tilleggsnæringer	107 931	110 686	67 330	63 154	76 670
Driftoverskot, andre næringer	1 696	15 482	30 094	21 670	3 388
Lønsinntekt	240 392	277 266	228 082	211 002	268 857
Pensjonar og sjukepengar		5 487	12 988	15 944	19 952
Gevinst/utbyte verdipapir	28 833	35 782	16 195	23 082	15 537
Familiens arbeid på nyanlegg	9 860	8 607	3 724	14 424	23 076
Renteinntekter	11 563	7 252	5 329	10 949	9 955
- Renteutgifter	176 910	211 546	204 485	196 438	208 757
- Kårutgifter	10 043	9 134	9 160	12 969	12 115
Nettoinntekt	810 147	1 007 080	1 000 858	1 041 450	1 058 173
Privatforbruk ekskl. skatt	476 275	484 051	553 171	592 700	629 253
Betalte skattar	223 570	158 456	227 179	254 719	289 947

Tabell 17f: Balanse og arbeidskapital per 31.12.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Omløpsmidlar					
Kontantar og bankinnskot	491 798	494 519	481 261	676 748	796 359
Andre krav	492 176	451 508	506 363	746 391	740 297
Omløpsmidlar, jordbruk	376 989	442 920	485 012	588 033	610 439
Omløpsmidlar, tilleggsnæringer			3 332	1 030	896
Omløpsmidlar, andre næringer	146 919	136 681	157 223	138 669	260 348
Omløpsmidlar i alt	1 507 882	1 525 628	1 633 191	2 150 872	2 408 339
Anleggsmidlar					
Anleggsmidlar, jordbruk	6 293 560	7 899 614	8 190 021	8 500 558	9 060 878
Anleggsmidlar, skogbruk	57 276	71 442	117 774	101 754	95 724
Anleggsmidlar, tilleggsnæringer	180 333	194 567	186 572	141 354	223 577
Anleggsmidlar, andre næringer	45 105	33 257	42 884	53 086	46 721
Privat, hovudbygningar	677 726	906 585	969 292	867 381	1 015 662
Privat, anna	204 613	231 890	230 904	219 176	276 950
Anleggsmidlar i alt	7 458 613	9 337 355	9 737 447	9 883 309	10 719 511
Eigedeler i alt	8 966 495	10 862 983	11 370 638	12 034 181	13 127 850
Eigedeler i jordbruket	6 670 549	8 342 534	8 675 033	9 088 591	9 671 317
Kortsiktig gjeld	941 041	1 106 645	959 782	1 597 859	1 127 234
Langsiktig gjeld	4 114 165	5 415 971	5 397 016	4 957 722	5 829 917
Gjeld i alt	5 055 206	6 522 616	6 356 798	6 555 581	6 957 150
Endring i året, kroner	- 124 039	910 205	- 364 270	413 174	364 154
Eigenkapital	3 911 288	4 340 367	5 013 838	5 478 599	6 170 700
1) Kalkulasjonsrente		3,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

6 Forklaring på faguttrykka i tabellsamlinga

Arbeid: Både leigd arbeid og arbeidet til familien vert registrert etter medgått arbeidstid. Born i familien over 17 år som har arbeidd i jordbruket, vert førde som leigd hjelp i rekneskapen. Arbeidet til familien på nyanlegg vert halde utanom produksjonen i jordbruket.

Arealet: Jordbruksareal i dekar. Leigd jord er med i dette, men ikkje bortleigd. Overflategyrka beite vert teke med. Utmarksbeite er ikkje med.

Avskriving: Verdinedgang på grunn av slitasje og stigande alder. Det blir brukt lineære avskrivingar. (Like stor nominell verdinedgang kvart år.)

Driftsoverskot: Produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskotet er den godtgeringa familien får for innsatsen av eige arbeid, samt for eventuelt ubetalt leid arbeid, og for eigen og lånt kapital.

Eigenkapital: Totale egedelar minus gjeld.

Eigenkapitalprosent: Viser kor stor del av egedelane som er finansierte med eigenkapital.

Egedelar: Også kalla aktiva. Egedelar i jordbruket er verdsette ut frå bokført verdi, med andre ord innkjøpspris med tillegg av nyanlegg og frådrag for avskrivingar og fråsal.

Familien: Definert som bruker og eventuell ektefelle, sambuar eller partnar og deira born under 17 år.

Gjeldsprosent: Gjelda til familien i prosent av totalkapitalen, og den syner kor stor del av egedelane som er finansierte med framand kapital.

Jordbruksfrådrag: Eit frådrag i alminneleg inntekt som vert gitt til skatteytar som har inntekt frå jordbruk og/eller hagebruksverksemnd.

Kostnader: Verdien av dei varene og tenestene som er lagde ned (brukte) i produksjonen.

Lønsevne: Arbeidsfortenesta til familien pluss kostnader til leigd arbeid

Nettoinntekt: Driftsoverskot for alle yrkesgreiner, lønsinntekter og trygd, med tillegg av renteinntekter og verdien av familien sitt arbeid på nyanlegg, minus rente- og kårutgifter.

Nettoinvestering: Verdi knytt til kjøp av faste egedelar som traktor, maskiner og reiskap, driftsbygningar, jord og grøfter, minus avskrivingar, investeringstilskot og verdien av selde egedelar.

Nettoprodukt: Bruttoinntekt inkl. alle subsidiar minus alle kostnader så nær som leigd arbeid, jordleige og renter. Nettoproduktet er derfor ein rest til arbeidsinntekt og forrenting

Produksjonsinntekter: Verdien av varer og tenester som er produsert i løpet av året.

Skattejustert vederlag: Vederlag til alt arbeid og eigenkapital per årsverk med tillegg av inntektsverknad av jordbruksfrådraget. Det er rekna 38 prosent marginalsatt.

Standard omsetning (SO) er normerte tal for omsetning av produkt. Dette er totale utrekna inntekter utan tilskot. EU-statistikken byggjer nå utvalet på standard omsetning.

Ubetalt leigd arbeid: Arbeid utført på bruket av personar utanom familien. Det er ofte kårfolk og andre slektningsar som utfører ubetalt leigd arbeid.

Vederlag til arbeid og eigenkapital: Driftsoverskot og kostnader til leigd hjelp, minus jordbruket sin del av renter på gjeld og kår.

Årsverk: Eit årsverk i jordbruket er sett til 1 845 timer.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) vart oppretta 1. juli 2015 som ein fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forsking (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnytting og forvalting av biologiske ressursar frå jord og hav, framfor ein fossil økonomi som er basert på kol, olje og gass. NIBIO skal vere nasjonalt leiande for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forsking og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til mattriggleik, berekraftig ressursforvalting, innovasjon og verdiskaping innanfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forsking, forvaltingsstøtte og kunnskap til bruk i nasjonal beredskap, forvalting, næringsliv og elles i samfunnet.

NIBIO er eigd av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltingsorgan med særskilde fullmakter og eige styre. Hovudkontoret er på Ås. Instituttet har fleire regionale einingar